

ಮಾಡುವಂಥವರೂ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಅವನ ನಾಶ ಮಾಡುವಂಥವರಿದ್ದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಅವನ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವಂಥವರೂ ಇರಬೇಕಾಗುವರು. ಅದುದರಿಂದ ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಯು ತನ್ನ ಅವಿನಾಶೀ ಸ್ಥರೂಪದ ಅನುಭವ ಮಾಡುತ್ತ ಅರಕ್ಕಾ ಭಯ ರಹಿತನಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿರುತ್ತಾನೆ.

ಅಗುಣಿಭಯ ಎಂದರೆ ಬಾಗಿಲಾದಿಗಳ ಸುರಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಧನವು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗಬಹುದೆಂದು ಹೋರರ ಭಯವೂ ಇಲ್ಲ. ವಸ್ತುವಿನ ಯಾವ ನಿಜರೂಪವಿದೆ ಅದು ತನ್ನ ಸ್ಥರೂಪದ ಒಳಗಳೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ತಮ್ಮ ಸ್ಥರೂಪವು ತಮ್ಮಿಂದ ಹೊರಗೆ ಇಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಯಾವ ಶೈತನ್ಯಸ್ಥರೂಪ ಆತ್ಮನಿದ್ರೇನೆ ಅವನ ಶೈತನ್ಯಸ್ಥರೂಪವು ನಮ್ಮ ಒಳಗೆ ಇದೆ. ಈ ಆತ್ಮನ ಸ್ಮರಣದಲ್ಲಿ ಪರದ ಶ್ರವೇಶವೇ ಸಂಭವವಿಲ್ಲ. ಈ ಅನಂತ ಜ್ಞಾನ-ದರ್ಶನಮಯನಾದ ನಮ್ಮ ರೂಪವೇ ನಮ್ಮ ಅಸೀಮ ಅವಿನಾಶೀ ಧನವಿದೆ; ಇದರಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳಿರ ಶ್ರವೇಶವಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ ಇದನ್ನು ಕಳ್ಳಿರು ಅಪರಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಯು ಅಗುಣಿಭಯ ಭಯದಿಂದ ರಹಿತನಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿರುತ್ತಾನೆ.

ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಗೆ ಆಕಸ್ಯಾತ್ ಭಯವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವುದೇನಂದರೆ ನನ್ನ ಆತ್ಮನಂತಹ ಯಾವಾಗಲೂ ಶುದ್ಧಿನಿದ್ವಾನೆ. ಜ್ಞಾತಾ ಇದ್ವಾನೆ, ದೃಷ್ಟಾ ಇದ್ವಾನೆ, ಅರ್ಚಿಲನಿದ್ವಾನೆ, ಅನಾದಿಯಿದ್ವಾನೆ, ಅನಂತನಿದ್ವಾನೆ, ಸ್ಥಾವರಿಂದ ಸಿದ್ಧಿನಿದ್ವಾನೆ, ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಅರ್ಥಾಯಿದ್ವಾನೆ, ಶೈತನ್ಯ ಶ್ರಾಕರೂಪನಿದ್ವಾನೆ, ಸುಖದ ಸಾಧ್ಯನಿದ್ವಾನೆ, ಇವನಲ್ಲಿ ಆಕಸ್ಯಾತ್ತಾಗಿ ಏನೂ ಇಗುಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ದೃಢ ಭಾವದೂದನೆ ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಯು ನಿರ್ವಹಿಸಿರುತ್ತಾನೆ.

ಯಾರಿಗೆ ಸಮ್ಮಗ್ರಹನವಿದೆ ಅವರ ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ಈ ಏಳೂ ಭಯಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ನಿಜವಾದ ಸ್ಥರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಲ್ಲದೆ ಈ ಆತ್ಮನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದರಿಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಯು ಅಹಿಂಸೆಯನ್ನೇ ನಿಶ್ಚಯಿರೂಪದ ಧರ್ಮವಂಂದ ತಿಳಿಯತ್ವಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಯಂತ್ರ-ಹೋಮ ಮೌದಲಾದ ಜೀವಫಾತದ ಅರಂಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಾದರೂ ಧರ್ಮವಾಗಬಹುದೆಂಬ ಕಂಕೆಯೇ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಕಂಕೆಯ ಅಭಾವವು ಅದು ನಿರ್ವಹಿತ ಅಂಗವಿದೆ.

ಈಗ ನಿರ್ವಹಿತಗೊಣವನ್ನು ಹೇಳುವಂಥ ಸೂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, -

ಕರ್ಮಪರವರ್ತೀ ಸಾಂತೇ ದುಷ್ಪೀರಂತರಿತೋದಯೀ |

ಪಾಪಬೀಜೇ ಸುಖೇಽನಾಸ್ತಾ ಶ್ರದ್ಧಾನಾಕಾಂಶ್ವಣಾ ಸೃತಾ ॥೧೨॥

ಅರ್ಥ :- ಇಂದ್ರಿಯಜಿನಿತ ಸುಖದಲ್ಲಿ ಸುಖಿತನದ ಅಸ್ಥಿಯಲ್ಲದ ಯಾವ ಶ್ರದ್ಧೆಯ ಭಾವವಿದೆ ಅದು ನಿರ್ವಹಿತ ನಾಮದ ಸಮ್ಮಕ್ಷದ ಗುಣವಿದೆಯಂದು ಭಗವಂತರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಇಂದ್ರಿಯ ಜಿನಿತ ಸುಖವು ಅದು ಕರ್ಮಗಳ ವರವತ್ತಿಯಿದೆ, ಸಾಧ್ಯೀನವಿಲ್ಲ. ಅದು ಪುಣ್ಯಕರ್ಮದ ಉದಯದ ಅಧಿನೇವಿದೆ. ಪುಣ್ಯಕರ್ಮದ ಉದಯದ ಸಹಾಯತೆಯಲ್ಲದೆ ಕೋಟ್ಟಿಂತರ ಉಪಾಯ ಮಾಡಿದರೂ ಮತ್ತು ಮಹಾನ್ ಪುರುಷಾರ್ಥ ಮಾಡಿದರೂ ಕಾಡ ಆ ಸುಖದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ವದ ಉಭವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಲವು ಶ್ರಾರಗಳಿಂದ ಅನಿಷ್ಟವಾದಪ್ರಗಳೇ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತವೆ.

ಎಲ್ಲಾದರೂ ಪುಣ್ಯದ ಉದಯದಿಂದ ಆ ಸುಖವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿಬಿಟ್ಟೂ ಆ ಸುಖವು ಕೊನೆಸಂತವಿದೆ, ಪರಾಧಿನೇವಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಸಮಯದವರೆಗೆ ಖೋಗಿಸಲಾಗುವುದು. ! ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವ ಇಂದ್ರಿಯಜಿನಿತ ಸುಖವಿದೆ ಅದು ನನ್ನ ಇಷ್ವವಿಷಯದ ಅಧಿನೇವಿದೆ ಮತ್ತು ಇಷ್ವದ ಸಮಾಗಮವು ಏನಾಶಕ್ತಿಲವಿದೆ. ಇಂದ್ರ ಧನುಷ್ಯದ ಹಾಗೆ ಕೋಲ್ಯಂಚನ ಹೊಳಿನ ಸಮಾನ ಕ್ಷಣಭಂಗರವಿದೆ, ಪರಾಧಿನೇವಿದೆ. ಆ ಸುಖವು ಶರೀರದ ನಿರೋಗತೆಯ ಅಧಿನೇ, ಧನದ ಅಧಿನೇ,

ಸ್ವಯ ಅರ್ಥಿನ, ಪುತ್ರನ ಅರ್ಥಿನ, ಆಯುವನ ಅರ್ಥಿನ, ಜೀವಿಕೆಯ ಅರ್ಥಿನ, ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅರ್ಥಿನ, ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಅರ್ಥಿನ, ಇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯಗಳ ಅರ್ಥಿನ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಸಾವಿದಾರು ಪರಾರ್ಥಿನತೆ ಸಹಿತವಿವೆ. ಮತ್ತು ವಿನಾಶದ ಸನ್ಯಾಸಿವಿದ. ಎಷ್ಟು ಸಮಯದವರೆಗೆ ಭೂಗೋಳಿಕ ಶಳಾಗುಪ್ತಮ? ಆದುದರಿಂದ ಯಾವುದು ಇಂದ್ರಿಯಜನಿತ ಸುಖವಿದೆ ಅದು ಅವಕ್ಷವಾಗಿ ಕೊನೆ ಸಹಿತವಿದೆ.

ಕೊನೆಸಂಪಿತವಿದ್ದರೂ ಅವಿಂದ ಧಾರಾಪ್ರವಾಹರೂವಿಲ್ಲ. ಮಧ್ಯ-ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದುಃಖಗಳ ಉದಯವಿಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಯೋಗದ ಉದಯ ಬಂದರೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಸ್ವಿ-ಪ್ರತಿ-ಮಿಶ್ರರ ವಿಯೋಗವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಒಮ್ಮೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದು ಒಮ್ಮೆ ಧನದ ಹಾನಿಯಾಗುವುದು, ಒಮ್ಮೆ ಅನಿಷ್ಟ ಸಂಯೋಗವಾಗುವುದು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅಂತರವಿಟ್ಟ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ದುಃಖಗಳಿಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಆ ಸುಖವು ಪಾಪದ ಬೀಡವಿದೆ. ಇಂದಿಯ ಜನ್ಮ ಸುಖಗಳಲ್ಲಿ ಲೀನವಾದೊಡನೆ ಈ ಜೀವನು ತನ್ನ ಸ್ಥರೊಪವನ್ನೇ ಮರೆಯುತ್ತಾನೆ ಮಹಾ ಭೂಕರ ಅರಂಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ವಿಷಯ ಸೇವನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಇದರಿಂದ ಪಾಪಬಂಧವೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂದಿಯಜನಿತ ಸುಖವು ನರಕ-ತಿಯ್ಯಾಂಚಾದಿಗಳಿಗಲ್ಲಿ ಪರಿಭ್ರಮಣ ಮಾಡಿಸುವಂಥ ಪಾಪಬಂಧದ ಬೀಡವೇ ಇದೆ.

ఒఁగే పరాధినే, కొనేచెటిత, దుఃఖిలంద తుంబిద ఎష్టు ఇంద్రియజనిత సుఖిగుచే ఆవెల్పూ
సమ్మగ్నిష్టిగే సుఖివాగి కానుచుదే ఇల్లవెంద మేలే ఆ సుఖిదల్లి అవనిగే ఆశ్చర్యారూపద శ్రద్ధయేగానువుదు ?
శ్రద్ధయే ఆగదిరువాగ ఆవసు ఇచ్చియేగే మాడువసు ? సమ్మగ్నిష్టిగే ఆశ్చర్య అనుభవవంతూ ఇద్దే ఇచ్చుతుదెంబ
భావవసు ఇల్లి తెలుకొళ్ళబేకు. ఆశ్చర్య అనుభవవాగిదేయింద మేలే ఆక్షేణ స్ఫూరావాద ఆ ఆతింద్రియ
అనంతజూన మతు నిరాకుల లక్ష్మిరూపద అవినాతీ సుఖివిద అదర అనుభవవు ఆగియే ఆగుతేదే.

పంచారీ జీవరుగలిగే యాప ఇంద్రియగళ ఆధీనవాద సుఖివిడే అదంతో సుఖాభాసవిడే, సుఖివిల్పు ఆదరే వేదనేయ లుపచారవిడే. క్షుధయ తీవ్ర వేదనేయాదవను భోజన మాడి సుఖి మన్మిస్తువను, బాయారికేయాదవను తంత్ర నీరు కుడియలిచ్చేసువను, తీతద వేదనేయాదరే లుక్కేయ చస్త తొడలు బయసువను, కశెయ వేదనేయాధరే తంగాళ బయసువను ఏకెందరే రోగద కష్టాదల్లదే లుపచారవన్ను యారు బయసువరు? నేత్తె రోగవాదల్లదే కన్నుగలిగే అంజనవన్నారు ఇదువరు? కణాదల్ల రోగవాదల్లదే మేశయ మూత్ర మత్తు ఎక్సెస్యున్న కివియల్ల యారు హాకికొళ్పవరు? చెల-జ్వరిల్లదే అగ్నియ రాక హాగూ సూయాన బిసిలన్న ఆదరదింద యారు సేవనే మాదుత్తారే? వాతరోగవిల్లదే దుగ్గరంధయుక్త ఎక్సెస్యుంద యారు మాలేషు మాజిశొళ్బయసువరు?

ಆದುದರಿಂದ ಸಂಸಾರೀ ಜೀವನಿಗೆ ಈ ಇಂದಿಯಗಳ ವಿಷಯದ ತೀವ್ರ ಅಪೇಕ್ಷಾರೂಪದ ದುಃಖ ಉತ್ಪನ್ಮಾದ ಮೇಲೆ ಅವನಿಗೆ ಆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಭೋಗಿಸುವ ಇಚ್ಛೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಷಯಗಳ ಭೋಗವಂತೂ ಆ ದುಃಖವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ಸಲುವಾಗಿ ಕಾಡ ಮಾಡುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಅರ್ಥಕ ದುಃಖವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂದಿಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಭೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಉತ್ಪನ್ಮಾಗುವಂಥ ಸುಖದಂತೂ ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ದುಃಖ ಇದೆ.

ಬಾಹ್ಯತರೀರ ಇಂದಿಯಾದಿಗಳೇ ಆತ್ಮನೆಂದು ತಿಳಿಯವಂಥವನು ಬಹಿರಾಶ್ವಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ವಿಷಯಗಳ ವೇದನೆಯ ಉಪಚಾರಕ್ಕೇನೇ ಸುಖಿವೆಂದು ಮನ್ಮಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಮನ್ಮಿಸುವುದು ಮೋಹಕಮಾಡನ್ನು ಭೂಮೆಯಿದೆ. ದುಃಖ ಉತ್ಸನ್ಮಾಗದಿರುವುದೇ ಸುಖಿವಿದೆ, ಆದರೆ ಲಕ್ಷಣವು ನಿರಾಕುಲತೆಯಿದೆ. ವಿಷಯಗಳ ಆಧಿನೆ ಸುಖಿ

ಮನೀಷಿನುವುದಂತೂ ಏಫಾಲ್ತಾದ್ಯೇಯಿದೆ. ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಗ್ರೀ ಅವಮಂದ್ರಲೋಕದ ಮಂಬಿಪೂ ಪರಾಧಿನ, ಆಕುಲತಾರೂಪ, ವಿಸಾರ್ಪೀಲ, ಕೇವಲ ದು:ವಿರೂಪವಾಗಿಯೇ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಗ್ರೀ ಇಂದಿಯಜನಿತ ಮಂಬಿಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಇಚ್ಛೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಯು ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಂತೂ ಧನ, ಸಂಪತ್ತಿ, ವೈಭವ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಪದ, ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಇಂದಿಯ ವಿಷಯಗಳಂತೂ ಶಲ್ವಸಮಯದ ಸಲುವಾಗಿ ಇವೆ. ಅದರೆ ಇವುಗಳ ಘಲವನ್ನು ಅಸಂಖ್ಯಾತಕಾಲದವರೆಗೆ ನರಕದ ದು:ವಿ ಮತ್ತು ಆನಂತ ಕಾಲದವರೆಗೆ ತಿಂಗಳಂತೆ ಮೊದಲಾದ ಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾದರಿದ್ದೀ, ಮಹಾರೋಗಿ, ನೀಜಕುಲದ ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ್ಮಗಳನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡಿ ಭೋಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಜೀವರುಗಳಿಗೆ ಮೇರೆಹದ ಉದಯದಿಂದ ಆಸೆ ಮತ್ತು ಸಂದೇಹಗಳು ನಿರಂತರವಿರುತ್ತವೆ. ಆಸೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಯಾವುದರ ಪ್ರಾಣಿಯಂತೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಜೀವರುಗಳು ತಮ್ಮ ಸಲುವಾಗಿ ನಿತ್ಯ ಧನದ ಪ್ರಾಣಿ, ನಿರೋಗಿತೆ, ಸುಖುಂಬದ ವೃದ್ಧಿ ಇಂದಿಯಗಳ ಬಲ, ತಮ್ಮ ಉಚ್ಚತೆಯನ್ನಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅದರೆ ಇಚ್ಛೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಜೀವಗಳು ಇಚ್ಛೆಮಾಡಿ ನಿರಂತರ ಪಾಪಬಂಧ ಮತ್ತು ಅಂತರಾಯ ಕರ್ಮದ ತೀವ್ರ ಬಂಧ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅದೇಮೋಗ್ರ್ಯಾ ಜೀವರುಗಳು ಭೋಗದ ಅಭಿಲಾಷಿಗಳಾಗಿ ಧಾರಣ, ತಪ, ವ್ರತ, ಶೀಲ, ಸಂಯಮಗಳನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದರೆ ಇಚ್ಛೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದಂತೂ ಪ್ರಣಾದ ಖಾತ್ರೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಣಾದ ಬಂಧವಂತೂ ಇಚ್ಛಾರಹಿತನಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆ ತುಭ್ರ-ಅಶುಭ ಕರ್ಮಗಳಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷವ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿ, ನಿರಾಕುಲನಾಗಿ ವಿಷಯಗಳ ಇಚ್ಛೆ ಮಾಡಿರುವವನಿಗೆ ಪ್ರಣಾದ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ.

ಜಗತ್ತಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಜೀವರುಗಳು ನಿತ್ಯ ಮುಂಜಾನೆ ಎದ್ದು ಕೂಡಲೆ ನಾಗರೆ ವಿಯೋಗ, ಮರಗಾ, ಹಾಸಿ, ಅಪಮಾನ, ಧನದ ನಾಶ, ರೋಗ, ವೇದನಗಳಾಗಿರಲೆಂದು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ, ನಿರಂತರ ಅಪುಗಳಾಗುವುದರ ರಂಕೆಯನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ, ಅತ್ಯಂತ ಭಯಭೀತರಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದಾಗ್ಯಾ ವಿಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ, ಮರಗಾವಾಗುತ್ತದೆ, ಧನ ಹಾಸಿ, ಬಲಹಾನಿ, ಅಪಮಾನ, ರೋಗ, ವೇದನ ಮೊದಲಾದವು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ಕರ್ಮಗಳ ಉದಯದ ಅನುಷಾರವೇ ಆಗುತ್ತವೆ. ಅವನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರ, ಜನೇಂದ್ರ, ಮಂತ್ರ, ತಂತ್ರಾದಿಗಳಾವವೂ ಸಮರ್ಥವಿಲ್ಲ; ಏಕೆಂದರೆ ಮರಗಾವಂತೂ ಅಯುಕರ್ಮದ ನಾಕರಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ, ಅಲಾಭ ಮೊದಲಾದವು ಅಂತರಾಯಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಆಗುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಕರ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿಬಿಡುವಲ್ಲಿ ತಂದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಬದಲಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೇವ, ದಾನವ, ಇಂದ್ರ, ಜನೇಂದ್ರಾದಿಗಳು ಸಮರ್ಥರಿಲ್ಲ. ಜೀವನು ತನ್ನ ಭಾವಗಳ ಮೂಲಕ ಕಟ್ಟಲಾದ ಕರ್ಮಗಳಂದ ತನ್ನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ತನ್ನ ಸಂತೋಷ, ಕ್ಷಮೆ, ತಪಕ್ಷರಣ ಮೊದಲಾದ ಭಾವಗಳ ಮೂಲಕ ತಾನೇ ಸಮರ್ಥನಿದ್ದಾನೆ, ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಸಮರ್ಥರಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ದೃಢ ನಿಶ್ಚಯ ಶ್ರದ್ಧೆಯು ಧಾರಕನು ನಿರ್ವಂಭಕನು ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಯೇ ಇರುತ್ತಾನೆ.

ಸಮ್ಮಕ್ಷದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವೃತ್ತಿ ಗೃಹಸ್ಥನ ವಿಚಾರ

ಪ್ರಶ್ನೆ:- ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಗ್ರಹದ ತ್ಯಾಗಿಗಳು ಸಾಧು ಮುನಿಗಳಾದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಗಿ ಗೃಹಸ್ಥರಿಗಂತೂ ಚಂಕಾರಹಿತೆ ಹಾಗೂ ಇಚ್ಛೆಯ ಅಭಾವವಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ. ಅದರೆ ವ್ರತರಹಿತ ಗೃಹಸ್ಥರಿಗೆ ನಿರೆತೆ, ನಿರ್ಕಾಂಕಿತಗಳು ಹೇಗೆ ಇರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ? ಅವಶ್ಯಕ-ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಗ್ರೀ ಗೃಹಸ್ಥನಿಗಂತೂ ಭೋಗಗಳ ಇಚ್ಛೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ,

ವಾಸಣ್ಣ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ನೋಕರಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಲಾಭವನ್ನಿಚ್ಛಿಸುತ್ತಾನೆ, ತನ್ನ ಕುಟುಂಬದ ವ್ಯಧಿ ಹಾಗೂ ಧನದ ವ್ಯಧಿಯನ್ನಿಂಬತ್ತಿಸುತ್ತಾನೆ, ಮತ್ತು ರೋಗದ ರಂಕೆ, ಕುಟುಂಬದ ವಿಯೋಗದ ರಂಕೆ ಅಜೀವಿಕೆಯು ಕೆಷ್ಟು ಮೋಗುವ ರಂಕೆ, ಧನ ನಾಶದ ರಂಕೆಯು ಆವಿಗೆ ನಿರೀತರ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಂದ ಮೇಲೆ ಅವಿಗೆ ನಿ:ರಂಕತೆ-ನಿ:ಕಾಂಕ್ಷತೆಗೆ ಹೇಗೆ ರೂಪವಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿ:ರಂಕತೆ-ನಿ:ಕಾಂಕ್ಷತೆ ಭಾವಗುಳಾದಲ್ಲಿದೆ ಸಮ್ಮತವು ಹೇಗೆ ರೂಪವಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿ:ರಂಕತೆ-ನಿ:ಕಾಂಕ್ಷತೆಗೆ ಸಮ್ಮತವು ಹೇಗೆ ಸಂಭವವಿದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಸಮ್ಮತವು ಅದು ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮ ಮತ್ತು ಅನಂತಾನುಭಂಧಿಂದೆ ಕಾರಣದ ಅಭಾವದಿಂದಲೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅವುತ್ತ-ಸಮ್ಮತವು ಗೃಹಕಸ್ವಾಗಿ ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮದ ಅಭಾವವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅನಂತಾನುಭಂಧಿಂದೆ ಕಾರಣದ ಅಭಾವದಿಂದೆ ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮದ ಅಭಾವದಿಂದಂತೂ ಯಥಾರ್ಥ ಅತ್ಯತ್ಮ ಮತ್ತು ಪರತತ್ವದ ಶ್ರದ್ದೆಯು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಅನಂತಾನುಭಂಧಿಂದೆ ಕಾರಣದ ಅಭಾವದಿಂದ ಏಪರಿತ ರಾಗಭಾವದ ಅಭಾವವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ-ಶ್ರದ್ದೆಯು ಏಪರಿತತೆಯ ಅಭಾವದಿಂದ ಇಹಲೋಕಭಯ, ಪರಲೋಕಭಯ, ಮರಗಳಭಯ ಮೊದಲಾದ ಸಪ್ತ ಭಯಗಳು ಅವುತ್ತ-ಸಮ್ಮತವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವನು ತನ್ನ ಅತ್ಯನ್ತ ಅವಿಂದ, ಅವಿನಾಶೀ ಟಂಕೋತ್ತೀರ್ಣ ಜ್ಞಾನ-ದರ್ಶನ ಸ್ವಭಾವದ ಶ್ರದ್ದೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಪರವಸ್ತವಿನ ಇತ್ಯೇಯ ರೂಪದ ಏಪರಿತತೆಯ ಅಭಾವವಾಗುವುದರಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆ ಇಂದಿಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛಾರ್ಪಿತವಿದ್ದಾನೆ. ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಂಸ್ವಾದ ಇಂದ್ರ, ಮತ್ತು ಅಹಮಂದ್ರರಿಗೆ ಕೂಡ ಏಪರಿತ ಭೋಗಗಳ ಏಪರಿತ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ದಾಹದು: ವಿವನ್ನಿತ್ವಸ್ವಾಗಾಡುವಂತಹಗಳವೇಯಿಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಎಂದೂ ಸ್ವಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅವುಗಳ ಇತ್ಯೇ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ನಿರಾಕುಲ ಲಕ್ಷಣ ರೂಪದ ಅವಿನಾಶೀ ಜ್ಞಾನಾನಂದವನ್ನೇ ಸುಖವೆಂದು ಮನಸ್ಸಿಸುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಶರೀರವನ್ನು ಹಾಗೂ ಧರ್ಷಣಾದವನ್ನು ಕರ್ಮಾದಯಣಣ ಪರಾಧೀನ ವಿನಾಶಿಲಿ ದು:ಖಿರೂಪವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು 'ಇವು ನಮ್ಮವು ಇವೇ ಯೆಂಬ ಏಪರಿತ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಅನಂತಾನುಭಂಧಿಂದೆ ಕಾರಣದ ಉದಯಜನ್ಯ ಏಪರಿತ ಸುಳ್ಳು, ಭಯ, ರಂಕೆ, ಪರವಸ್ತವಿನಲ್ಲಿ ಇತ್ಯೇಯು ಅವುತ್ತ-ಸಮ್ಮತವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾಲ್ಕು ಅಪ್ರತಾಖಾನಾವರಣ ಕಾರಣ, ನಾಲ್ಕುಪ್ರತಾಖಾನಾವರಣ ಕಾರಣ, ನಾಲ್ಕು ಸಂಜ್ಞಲನ ಕಾರಣ ಮತ್ತು ಹಾಸ್ಯ, ರತ್ನ, ಅರತಿ, ಚೋಕ, ಭಯ, ಜಗುಷ್ಟೆ, ಸ್ವಿವೇದ, ಪ್ರರುಷವೇದ, ನಾಬ್ರಂಂಕವೇದ - ಈ ಇತ್ಯಾತ್ಮಾಂದು ಕಾರಣಗಳ ತೀವ್ರ ಉದಯದಿಂದ ಉತ್ಸಂಸ್ವಾದ ರಾಗ ಭಾವದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಇಂದಿಯ ದುಖಗಳ ಯಾತನೆಯಿಂದ ಹೀಡಿತನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ತಾಗ ಮಾಡಲು ಪರಿಣಾಮವು ಕಂಪಿಸುತ್ತದೆ. ವಿಷಯಗಳನ್ನು ದು:ಖಿರೂಪವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲದ ದು:ಖ ಸಹನ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥವಿಲ್ಲ.

ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ರೋಗಿಯು ಕಹಿ ದೈತ್ಯದ ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ಎಂದೂ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದೂ ಮನಸುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೂ ದು:ಖದ ಹೀಡೆಯಿಂದ ಕಹಿ ದೈತ್ಯದ ನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ತೀವ್ರಿಯಿಂದ ಕುಡಿಯುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ದೈತ್ಯದ ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಕಿಡಕಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ನಾನು ದೈತ್ಯದ ಹೆಸರು ಕೂಡ ಎತ್ತದಂಥ ದಿವಸವೆಂದು ಬರುವುದೆಂದು ವಿಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆದೇ ಪ್ರಕಾರ ಅವುತ್ತ-ಸಮ್ಮತವು ಇತ್ಯೇಯು ಕೂಡ ಭೋಗಗಳನ್ನು ಎಂದೂ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಮನಸುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲದೆ ನಿವಾರಣವಾಗುವುದು ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಳ ದೃಢತೆಯು ಗೋಚರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣಗಳ ಪ್ರಬುಲ ಆಫಾತವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇಂದಿಯಗಳ ದು:ಖ ಸಹಿವಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದುದರಿಂದ ದು:ಖದ ಹೀಡೆಯನ್ನು ಸಹಿವಲಾಗಿದೆ ಭೋಗಗಳನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾನೆ.

ಸಂಪನ್ಮೂಲವಿದ್ದ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಂಥವರಾರೂ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣಗಳ ಉದಯದಿಂದ ರಕ್ತಯನ್ನಿಂಬತ್ತಿದೆ, ಪರವಶದಲ್ಲದೆ. ಹೇಗೆ ಜ್ಯೇಷ್ಠಲನಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿದ ಪುರುಷನು ಜ್ಯೇಷ್ಠನಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ವಿರಕ್ತನಿರುತ್ತಾನೆ, ಆದರೂ ಪರಾಧೀನನಾಗಿ ಮಾಡಬಿ: ಕೊಡುವಂಥ ಆ ಕಾರಾಗ್ನಹವನ್ನೇ ಗುಡಿಸುತ್ತಾನೆ,

ತೊಳಿಯುತ್ತಾನೆ, ಸಾರಿಯುತ್ತಾನೆ; ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಅವೃತ ಸಮ್ಮಗ್ರಾಂತಿಯೂ ತರೀರವನ್ನು ಶರೇಮನೆಯ ಸಮಾನ ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ; ಹಸಿವೆ-ಬಾಯಾರಿಕೆಯ ಕಷ್ಟ ಸಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಅವಮರ್ಥನಾಗಿ ತರೀರದ ಪ್ರೋಫೆಸ್‌ನಾಡುತ್ತಾನೆ, ಆದರೆ ದೇಹವನ್ನು ತನ್ನದಂದು ಮನ್ಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲದ ದುಃಖದ ಭಯವಿದೆ ಮತ್ತು ಆ ದುಃಖವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುವುದೇ ಅವೃತ-ಸಮ್ಮಗ್ರಾಂತಿಯು ಇಚ್ಛೆಯಿದೆ. ಕರ್ಮಾರ್ಥದಯಾದ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ್ನಿನೆ, ಹೊರಡಬಯಸುತ್ತಾನೆ, ಆದರೆ ರಾಗ, ದೈತ್ಯ, ಅಭಿಮಾನ, ಅಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನದ ಉದಯದ ಪ್ರಭಾವವೇ ಹೇಗೆಯಿಂದರೆ ಅವನು ಶ್ವಾಸ-ಪ್ರತಾರಿಗಳನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವು ಶ್ವಾಗಿಯಾಗಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಉದಯದ ದಶೇಯು ಮಹಾಬಲವಂತವಿದೆ. ಸಂಸಾರೀ ಜೀವನು ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದ ಕರ್ಮಾರ್ಥದಯಾದ ಜಾಲದೊಳಗಿಂದ ಹೊರಡುವ ಸಾಧ್ಯತಯಾಗಿಲ್ಲ; ಎಲ್ಲಿಯುವರೆಗೆ ತರೀರದ ಸಂಯೋಗವಿದೆ ಅಲ್ಲಿಯುವರೆಗೆ ತರೀರದ ನಿವಾರಣದ ಸಲುವಾಗಿ ಅಜೀವಿಕೆ, ಭೋಜನ, ಪಸ್ತ್ರಿಗಳನ್ನೇಕೆಂಬುತ್ತಾನೆ. ಅಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಕಷಾಯದ ಉದಯದಿಂದ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕೆಲು ಪ್ರಪ್ರತಿಯ ಅಭಾವರೂಪದ ಉಚ್ಚ ಪ್ರಪ್ರತಿಯನ್ನೇಕೆಂಬುತ್ತಾನೆ. ಧನ, ಸಂಪತ್ತು, ಅಜೀವಿಕೆ ಕೆಂಪ್ತಿ ಹೊಗುವ ಭಯವಿರುತ್ತದೆ. ಇಂದಿಯಾಗಳ ಕಷ್ಟ ಸಹಿಸುವ ಅವಮರ್ಥತೆಯಿಂದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾನೆ. ಇನ್ನೂ ಕಷಾಯ ಕುಂದಿಲ್ಲ; ರಾಗವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಅಧಿಕ ದುಃಖವಾಗುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲೇ ಬಯಸುತ್ತಾನೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ರಾಜ್ಯ, ಭೋಜ, ಸಂಪತ್ತು ಹೊದಲಾದುವನ್ನು ದುಃಖರೂಪವಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಇಚ್ಛೆಯಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರತಾರ ನಿಃಕಾಂಕ್ಷಿತ ಅಂಗದ ಸ್ಥರಾಪವನ್ನು ಹೇಳಲಾಯಿತು.

ಕಿಂಗ್ ನಿರ್ವಚಿತತ್ವಯೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ಮೂರನೇ ಅಂಗದ ಲಕ್ಷಣ ಹೇಳುವಂಥ ಸೂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,-

ಸ್ವಭಾವತೋರ್ವೈ ಕಾರ್ಯೇ ರತ್ನತ್ಯಯ ಪರಿತಿತೇ ।

ನಿಷ್ಠಾಗುಪ್ಸಾ ಗುಣಪ್ರಿಯೆತಾ ನಿರ್ವಚಿತತ್ವಾ ॥೧೩॥

ಅರ್ಥ :- ಈ ಮನುಷ್ಯ ಪರ್ಯಾಯದ ತರೀರವು ಸ್ವಭಾವದಿಂದಲೇ ಅವವರ್ತವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒವ್ರ ಉತ್ತಮ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ರತ್ನತ್ಯಯದ ಪ್ರಕಟತಯಾದರೆ ಅವನ ಅರ್ಥಚ ದೇಹವೂ ಪರಿತಿತವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೋಗಾದಿಗಳಿಂದ ಮಾಲಿನವಾದ ಪ್ರತಿಗಳ ತರೀರ ನೋಡಿಯೂ ಕೂಡ ಯಾವನಿಗೆ ಗಾನ್ನಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಅವನಿಗೆ ನಿರ್ವಚಿತತ್ವಯೆಂಬ ಅಂಗವಿದೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಈ ತರೀರವಂತೂ ಸ್ವಪ್ತಧಾಮುಮಯ ಹಾಗೂ ಮಲ-ಮೂತ್ರಾದಿಮಯವಿದೆ, ಸ್ವಭಾವದಿಂದಲೇ ಅರ್ಥಬಿಯಿದೆ. ಈ ತರೀರವು ರತ್ನತ್ಯಯದ ಸ್ಥರಾಪವು ಪ್ರಕಟವಾಗುವುದರಿಂದ ಪರಿತ್ವರ್ವಾಗಿ ಹೊಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ರೋಗಿಯುತ್ತ ಪ್ರದಾವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ತಪ್ರಥಾರ್ಥಾದಿಂದ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಮಾಲಿನವಾಗಿರುವ ತರೀರವನ್ನು ನೋಡಿ ಯಾವನಿಗೆ ಗಾನ್ನಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಅವನಿಗೆ ನಿರ್ವಚಿತತ್ವಯೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ಅಂಗವಿದೆ.

ಸಮ್ಮಗ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಮನುಷ್ಯನ ಪರ್ವತಿನ ಸತ್ಯಸ್ಥರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿದೇ ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರದ್ಯಾಲದ ಅನೇಕ ಸ್ವಭಾವ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಲ, ಮೂತ್ರ, ರಕ್ತ, ಮಾಂಸಯುತ್ತ ಹಾಗೂ ದರಿದ್ರತೆ, ರೋಗಾದಿಯುತ್ತವಿರುವ ಮನುಷ್ಯ ಮತ್ತು ತಿಯಾರಿಕಾರ್ಯಗಳ ತರೀರಾದಿಗಳ ಮಲಿನತೆ, ದುರ್ಗಂಧಾದಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ-ಕೇಳಿ ಗಾನ್ನಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕರ್ಮಾರ್ಥ ಉದಯದಿಂದ ಕ್ಷೇತ್ರ, ತ್ಯಾಗ, ರೋಗ, ದರಿದ್ರಾದಿಗಳಿಂದ ದುಃಖಿಯಾಗುವುದು, ಪರಾಧಿನ, ಬಂದಿವಾಸದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವುದು, ನೀಡಕುಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವುದು, ನೀಡಕರ್ಮಾದಿಂದ ಮಲಿನಭೋಜನ ಮಾಡುವುದು, ಮಲಿನ ಪಸ್ತ್ರಾರ್ಥಿಸುವುದರಿಂದ ದುಷ್ಪರೂಪ-ಅಂಗ-ಉಪಾಂಗದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮ್ಮಗ್ರಾಂತಿಯು

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಗಾನ್ನಿ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಕಜಾಯಗಳ ಅಧೀನರಾಗಿ ನಿಂದ್ಯ ಉಚರಕೆ ಮಾಡುವಂಥವರನ್ನು ನೋಡಿ ತನ್ನ ಪರಿಣಾಮ ಕಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಅವನಿಗೆ ನಿರ್ವಾಚಿಕಿತ್ಸೆ ಅಂಗವು ಇರುತ್ತದೆ.

ಮಲಿನ ಕೈತ್ತೆ, ಮಲಿನ ಗ್ರಾಮ, ಮನೆಗಳಲ್ಲಿನ ಮಲಿನತೆ, ದರಿದ್ರತೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಗಾನ್ನಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ತನಗೆ ಬಡತನ ಹಾಗೂ ರೋಗ ಬರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಇಪ್ಪದ ವಿಯೋಗವಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಅಶುಭ ಕರ್ಮದ ಉದಯ ಬರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪರಿಣಾಮ ಮಲಿನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ನಾನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಕರ್ಮದ ಫಲವನ್ನು ನಾನೇ ಭೋಗಿಸುವೆನು. ಅಶುಭ ಕರ್ಮದ ಫಲವು ಹೀಗೇ ಇರುತ್ತದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಮಲಿನ ಮೂಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಇಂಥ ವ್ಯರುಷಿಗೆ ನಿರ್ವಾಚಿಕಿತ್ಸೆ ಅಂಗವಿರುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ವಾಚಿಕಿತ್ಸೆ ಅಂಗವಿರುವವನಿಗೇ ದಯವಿದೆ, ಅವನಿಗೇ ವೈಯಾವೃತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವನಿಗೇ ವಾತ್ಸಲ್ಯ, ಸ್ವಿತ್ ಕರಣಾದಿ ಗುಣಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಮೃದ್ಧ ಈ ನಿರ್ವಾಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಾಮದ ಅಂಗವನ್ನು ಹೇಳಲಾಯಿತು.

ಈಗ ಸಮೃದ್ಧ ಅಮೂಢದ್ವಿಷಿನಾಮದ ನಾಲ್ಕನೇ ಅಂಗವನ್ನು ಹೇಳುವಂಥ ಸೂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,-

ಕಾಪಥೇ ಪಥಿ ದುಃಖಾನಾಂ ಕಾಪಥಸ್ತೇತಪ್ಯಸಂಮತಿಃ ।

ಅಸಂಪ್ರಕ್ಷಿ-ರನುತ್ತಿತೀರ್ಥ ರಮೂಢಾ - ದೃಷ್ಟಿರುಚ್ಯತೇ ॥೧೪॥

ಅರ್ಥ :- ಸರಕ, ತಿಯ್ಯಂಚ, ಕುದುನುಷ್ಠಾದಿಗಳಿಗಳ ಫೋರೆ ದುಃಖಿದ ಚಾಗ್ರವಾದಂಥ ಆ ಏಫಾಮಾಗ್ರಾದ ಮತ್ತು ಕುಮಾರ್ಗ ಎಂದರೆ ಏಫಾಮಾಗ್ರಾದ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವಂಥ ವ್ಯರುಷನ ಪ್ರಶಂಸಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ವಚನಗಳಿಂದ ಸ್ವಪನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಕಾಯದಿಂದ ಕೈಯ ಬೆರಳುಗಳು ನಿಖಾದಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಹೊಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವನು ಅಮೂಢ ದೃಷ್ಟಿಯಿದ್ದಾನೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಇಲ್ಲಿ ಸಂಶಾರೀ ಜೀವರುಗಳು ಏಫಾತ್ಮದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ರಾಗೀ -ದ್ಯೇಷೀ ದೇವಗಳ ಪೂಜೆ-ಪ್ರಭಾವನೆ ನೋಡಿ ಪ್ರಶಂಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ದೇವಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಜೀವಗಳ ಫಾತ-ವಿರಾಧನೆ ನೋಡಿ ಅದರ ಪ್ರಶಂಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹತ್ತು ಪ್ರಕಾರದ ಕುದಾನವನ್ನು ಒಳ್ಳಿಯದೆಂದು ತಿಳಿಯತ್ತಾರೆ. ಯಜ್ಞ-ಯಾಗಾದಿಗಳ ಹಾಗೂ ಸುಳ್ಳಾ ಮಂತ್ರ-ಮಾರ್ಗ-ಉಚ್ಚಾರಣ ಮೊದಲಾದ ಕಾರ್ಯಗಳ ಪ್ರಶಂಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕರೆ, ಭಾವ, ಕೊಳ, ಕಟ್ಟಿದವರ ಪ್ರಶಂಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಂದಮೂಲ, ರಾಕಪತ್ರ, ತಿನ್ನಂಥವರನ್ನು ಉಳಿಕೊಂಡು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಪ್ರಶಂಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪಂಚಾಗ್ನಿ ತಪ ಮಾಡುವಂಥ ಮುಲಿಕರ್ಮ ತೊಡುವಂಥ, ಭಸ್ಯಾಬ್ಸೆಯುವಂಥ, ಮೇಲೆ ಕೈಮಾಡಿ ಇರುವಂಥವರನ್ನು ಮಹಾನರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಪ್ರಶಂಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾವಿ ಪಸ್ತ್ರಿ, ಕೆಂಪು ಪಸ್ತ್ರಿ ಶ್ವೇತ ಪಸ್ತ್ರಿ ತೊಡುವಂಥ ಕುಲಿಂಗಗಳ ಮಾಗ್ರಾದ ಪ್ರಶಂಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸುಳ್ಳಾ ತೀರ್ಥಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ರಾಗೀ, ದ್ಯೇಷಿ, ಮೋಹಿ, ಪ್ರಕ ಪರಿಣಾಮೀ, ಶಸ್ತ್ರಧಾರೀ ದೇವಗಳನ್ನು ಪೂಜ್ಯಿಸಿದೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಜ್ಞಿನಿ, ಕೈತ್ತೆಪಾಲರನ್ನು ಧನ ಕೊಡುವಂಥ ಮತ್ತು ರೋಗಾದಿಗಳನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುವಂಥವರೆಂದು ಮನಸ್ಸಿನುಷ್ಠಾದಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಕವಲಾಹಾರ ಮನ್ಸಿ ತೈಲ, ಹಲ್ಲು ಕಜ್ಜಾಬು ವಡೆ ಮತ್ತು ಪನ್ನೀರು, ಪ್ರಷ್ಪರ್ಮಾಲೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ದೇವತೆಗಳು ಪ್ರಸನ್ನರೂಗಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ಮನ್ಸಿನುಷ್ಠಾದಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಲಂಚ ಕೊಡುವ ವಚನದೇಳುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಿಯೆಗಾದರೆ ನಿಮಗೆ ಕೊಡೆ ಅರ್ಜಿಸುವೆನು, ಮಂದಿರ ಕಟ್ಟಿಸುವೆನು, ಧನ ಸಮರ್ಪಿಸುವೆನು, ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಬಲಿ ಕೊಡುವೆನು. ಇವೇ ಮೊದಲಾಗಿ ಆನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ವಚನಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದೆಲ್ಲವೂ ತೀವ್ರ ಏಫಾತ್ಮದ ಉದಯದ ಪ್ರಭಾವವಿದೆ.

ಎಲ್ಲಿ ಜೀವದ ಹಿಂಸಯಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಹಾಖೋರ ಪಾಪವಿದೆ. ದೇವತೆಗಳ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಮತ್ತು ಕುಗುರುಗಳ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಮಾಡಲಾಗುವ ಹಿಂಸಯಿ ಸಂಘಾರ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿ ಬಿಡುವಂಧಭಿದೆ. ಯಾವುದೇ ದೇವತೆಗಳ ಭಯದಿಂದ, ಲೋಭದಿಂದ, ಉಚ್ಚಯಿಂದ ಹಿಂಸಯಿ ಆರಂಭದಲ್ಲಿಂದೂ ಪ್ರವರ್ತಿಸಬಾರದು. ದೇವರು ದಯಾವಂತರ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಏರೋಧ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆವನ ವಿರಾಧನೆಯನ್ನು ದೇವನು ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ.

ರಾಗಿ, ದ್ವೇಷಿ, ತಸ್ತಾರೀ ದೇವಗಳಂತೂ ಸ್ವಯಂ ದುಃಖಿಯಿದ್ದಾರೆ, ಭಯಭಾರಿದ್ದಾರೆ, ಅಸಮರ್ಥರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸ್ವಯಂ ಸಮರ್ಥರಿದ್ದಾರೆ, ಭಯರಹಿತರಿದ್ದಾರೆ ತಸ್ತಾರಣಾವಸ್ತೇ-ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಹಸಿವಯಾಗುತ್ತಿರುವವನೇ ಭೋಜನಾದಿ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಪ್ರಾಜೀ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಬೇಕ್ಕಿಸುವನು, ಅದುದರಿಂದ ಸಂಘಾರದಲ್ಲಿ ಕಡವಲು ಕಾರಣವಿರುವಂಥ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಗಳ ತಾಗ್, ಪ್ರತ, ತಪ, ಉಪವಾಸ, ಭಕ್ತಿ, ದಾನಾದಿಗಳ ಮತ್ತು ಅದರ ಧಾರಣ ಮಾಡುವಂಥವರ ಪ್ರತಂಸೆಯನ್ನು ಮನ-ವಚನ-ಕಾಯಗಳಿಂದ ಎಂದೂ ಮಾಡಬಾರದು. ಅದು ಸಮೃದ್ಧ ಅಮೂರ್ಖ ದ್ವಿಷಯಿಂಬ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಂಗವಿದೆ.

ಅದುದರಿಂದ ದೇವ-ಕುದೇವದ, ಧರ್ಮ-ಕುಧರ್ಮದ, ಗುರು-ಕುಗುರುವಿನ, ಪಾಪ-ಪುಣಿದ, ಭಕ್ತಿ-ಅಭಕ್ತಿದ, ತಾಜ್-ಅತಾಜ್-ತಾಜ್ದ, ಆರಾಜ್-ಅನಾರಾಜ್ದ, ಕಾರ್ಯ-ಅಕಾರ್ಯದ, ರಾಸ್ತೆ-ಕುರಾಸ್ತೆ, ದಾನ-ಕುದಾನದ, ಪಾತ್ರ, ಅಪಾತ್ರದ, ಕೊಡಲು ಯೋಗ್ಯ-ಕೊಡದಿರಲು ಯೋಗ್ಯದ, ಯುತ್ತಿ-ಕುಯುತ್ತಿಯ, ಹೇಳಲು ಯೋಗ್ಯ-ಹೇಳದಿರಲು ಯೋಗ್ಯದ, ಗ್ರಾಹಕ್-ಅಗ್ರಾಹಕ್ದ ಸಲುವಾಗಿ ಅನೇಕಾಂತರೂಪ ಸರ್ವಜ್ಞ ಏತರಾಗರ ಪರಮಾಗಮದಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಮೂರ್ಖತೆಯಿಂದ ರಹಿತರಾಗುವುದು. ಪಕ್ಷಪಾತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಪ್ಪದ್ವಯದಾರ-ನಿಶ್ಚಯದಲ್ಲಿ (ಪರಮಾರ್ಥದಲ್ಲಿ) ಏರೋಧರಹಿತರಾಗಿ ಯಥಾರೀತಿಯಾಗಿ ಶ್ರದ್ಧಮಾಡುವುದು ಅದು ಅಮೂರ್ಖದ್ವಿಷಿಸಾಮದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಂಗವಿದೆ.

ಈಗ ಸಮೃದ್ಧ ಉಪಗೂಹನ ನಾಮದ ಬದನೆಯ ಅಂಗದ ಪ್ರರೂಪಕ್ಕ ಮಾಡುವಂಥ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ವಯಂ ತುಧ್ವಂ ಮಾರ್ಗಸ್ಯ ಬಾಲಾಶಕ್ತಜಾತಯಾಮ್ ।

ವಾಚ್ಯತಾಂ ಯತ್ಪ್ರಮಾಜಣಂತಿ ತದ್ವದಂತ್ಯಪಗೂಹನಮ್ ॥೧೩॥

ಅಧರ :- ಜಿನೇಂದ್ರ ಭಗವತರು ಹೇಳಿರುವ ರತ್ನತಯರೂಪದ ಮಾರ್ಗವು ಅದು ಸ್ವಯಮೇವ ತುಧ್ವವಿದೆ. ನಿದೋಽಷವಿದೆ. ಯಾವನೋ ಅಜ್ಞಾನಿ ಮತ್ತು ಅಶಕ್ತ ಮನಸ್ವನ ಮೂಲಕ ಈ ರತ್ನತಯ ಮಾರ್ಗದ ಅಶಯ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ನಿಂದ್ಯತೆಯನ್ನು ದೂರಮಾಡಿಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ- ತುಧ್ವನಿದೋಽಷ ಮಾಡಿ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಗೂಹನವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಜಿನೇಂದ್ರ ಭಗವತರಿಂದ ಉಪದೇಶಸಲ್ಪಟ್ಟ ಯಾವ ದರಲಕ್ಷಣರೂಪದ ಧರ್ಮವಿದೆ ಮತ್ತು ರತ್ನತಯರೂಪದ ಧರ್ಮವಿದೆ ಅದು ಅನಾದಿ ನಿಧನವಿದೆ, ಜಗತ್ತಿನ ಜೀವರುಗಳ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುವಂಧಭಿದೆ, ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ನಿದೋಽಷವಿದೆ, ಇದರಿಂದ ಯಾರದೂ ಆಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಯಾರಿಂದಲೂ ಬಾಧೆಗೊಳಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಯಾವನೋ ಅಜ್ಞಾನಿಯ ಅಪರಾಧದ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಭವಾ ಯಾವನೋ ಶಕ್ತಿಹೀನನ ಕಾರಣದಿಂದ ಧರ್ಮದ ನಿಂದೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಿ ಬಿಡುವುದು, ಅಭಾವನ ಮಾಡಿ ಬಿಡುವುದು ಅದು ಉಪಗೂಹನವೆಂಬ ಹೇಸರಿನ ಅಂಗವಿದೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಒವರ್ ಅಳ್ಳಾನಿಯ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಅನ್ನಮಿಥ್ಯಾದ್ವಾಷಿಗಳು ಕೇಳಿದರೆ ಬಸಧರ್ಮದ ನಿಂದೆ ಮಾಡುವರು ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆ ಧರ್ಮಾತ್ಮರುಗಳಿಗೆ ದೋಷತೆಗಲಿಸುವರಲ್ಲಿದೆ ಈ ಜ್ಯೇಂಧ್ರಮರ್ಹದಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪುಜ್ಞಾನೀ, ತಪಸ್ಸಿ ತ್ಯಾಗೀ ವೃತ್ತಿಗಳಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲರು ಪಾರಿಂಡಿಯಿದ್ದಾರೆ, ಮಿಥ್ಯಾಮಾರ್ಗಾಯಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಒವರ್ ಅಳ್ಳಾನಿಯ ದೋಷ ನೋಡುವುದರಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆ ಧರ್ಮಾತ್ಮರುಗಳಿಗೆ ದೋಷತೆಗಲಿಸುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಧರ್ಮಾತ್ಮಪ್ರಾಪ್ತರುಷರಿದ್ದವರು ಯಾವನೋ ಒವರ್ ಧರ್ಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿಯಾವುದಾದರೂ ದೋಷವು ತೆಗಲಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಧರ್ಮದ ಮೇಲಿನ ಶ್ರೀತಿಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಪರರ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ದೋಷವನ್ನು ಬಟ್ಟಿದ್ದುತ್ತಾರೆ.

ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ತಾಯಿಯು ತನ್ನ ಮಗನ ಮೇಲಿನ ಶ್ರೀತಿಯಿಂದ ಅವನು ಯಾವುದೇ ಅನ್ನಾಯಿ ಅಥವಾ ಅಸತ್ಯ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಬಟ್ಟಿದ್ದುತ್ತಾರೆ, ಮರೆಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಧರ್ಮಾತ್ಮಪ್ರಾಪ್ತರಿಗೆ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಾಧಮೀರ್ಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀತಿಯಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಒವರ್ ಸಾಧಮೀರ್ಗೆ ಕರುವ ಪ್ರಬಲ ಉದಯಿಟಿಂದ, ಅಳ್ಳಾನದಿಂದ, ಅಶತ್ಕತೆಯಿಂದ ಪ್ರತದಲ್ಲಿ ಸಂಯುಮದಲ್ಲಿ ಶೀಲದಲ್ಲಿ ನೋಡುವುಂಟಾದರೆ ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟು ಮೋಡರೆ ತನ್ನ ಸಾಮಧ್ಯದ ಪ್ರಕಾರ ಅದರ ಅಭ್ಯಾಸನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಸ್ತಿ ಜೀವದ ಸ್ವಭಾವವು ಹೇಗಿರುತ್ತದೆಯಿಂದರೆ ಅವನು ಯಾವುದೇ ಜೀವದ ದೋಷ ಪ್ರಕಟ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಉಚ್ಚಾರಾಯಿವನ್ನು ಪ್ರಕಾರಿತಗೊಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಗೆ ಇತರ ಜೀವರುಗಳ ದೋಷವು ಕಂಡು ಬಂದರೂ ಅವನು ಏಜಾರ ಮಾಡುವುದೇನಂದರೆ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದ ಜೀವರುಗಳು ಕರುವ ಪರೀಭೂತರಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಿಯವರಗೆ ಮೋಹನೀಯ ಕರುವ ಹಾಗೂ ಜ್ಞಾನಾವರಣ ಕರುವ ಉದಯವಿದೆ ಅಲ್ಲಿಯವರಗೆ ದೋಷತೆಗಳುವಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅಪರಾಧವಾಗುವಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನಿದೆ? ಜೀವಗಳನ್ನು ಕಾಮ, ಕ್ಷೋಧ, ಲೋಭಾದಿಗಳು ನಿರಂತರ ಕೂಲುತ್ತಿದೆ, ಪ್ರಪ್ರಮಾದಮತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಕೂಡ ರಾಗ-ದ್ವೇಷ-ಮೋಹದ ಪರಮತ್ವಯಾಗಿ ಸಂಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ-ಯಾವ ಅನಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ?

ನನಗೆ ಜನೇಂದ್ರರ ಪರಮಾಗಮದ ಆಶ್ರಯದ ಕೃಷ್ಣಯಿಂದ ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ದೋಷ ಮತ್ತು ಗುಣಗಳ ಪರಿಚಯವಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯಾ ಅನಾದಿಕಾಲದ ಕರ್ಣಾಯಗಳ ಸಂಸ್ಕಾರದಿಂದ ಈಗಲೂ ಅನೇಕ ದೋಷಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅನ್ನ ಜೀವರುಗಳಿಗೆ ಕರುವ ಉದಯದ ಪರಾಧಿನತೆಯಿಂದ ಆದ ದೋಷಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಕರುತ್ತೇನೀ ಬರಬೇಕು. ಸಂಕಾರೀ ಜೀವರುಗಳು ಏಷಯ ಮತ್ತು ಕಾರಣದ ಪರೀಭೂತರಾಗಿ ಪರಾಧಿನರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕರ್ಣಾಯ ಮತ್ತು ಏಷಯಗಳು ಜೀವದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ನರ್ತನ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾರಾವವನ್ನು ಮರೆಸಿಹಿಡುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಳ್ಳಾನಿಇಜನರಿಂದ ಮಾಡಲಾದ ದೋಷಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ತಾವು ಸಂಕ್ಷೇಪ ಪರಿಕಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ರೈಸ್ತ-ಕಾಲಾದಿಗಳ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಭಾವೀ ಭವಿತವೆವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಸಮರ್ಥರಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಉಪಗೂಡನದಂಬ ಹಸರಿನ ಸಮ್ಮಕ್ಕದ್ದ ಬದನೆಯ ಅಂಗವನ್ನು ಹೇಳಲಾಯಿತು.

ಈಗ ಸ್ಥಿತಿಕರಣ ನಾಮದ ಸಮ್ಮಕ್ಕದ್ದ ಆರನೆಯ ಅಂಗವನ್ನು ಹೇಳುವಂಥ ಸೂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, -

ದರ್ಶನಾಚ್ಚರಣಾದ್ವಾಪಿ ಚಲಿತಾಂ ಧರ್ಮವತ್ಸರ್ವಿಃ |

ಪ್ರತ್ಯಾಷಾಪನಂ ಪ್ರಾಜ್ಯಃ ಸ್ಥಿತಿಕರಣ ಮುಚ್ಯತೇ ॥१८॥

ಅಧ್ಯಾ :- ಒವರ್ ಪ್ರರುಷನು ಮೊದಲು ಸಮ್ಮಗ್ರಹನಯುತ್ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತ ಸಂಯುಮ ಸಹಿತ ಚಾರಿತ್ರದ ಧಾರಕನಿದ್ದನು. ನಂತರ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಬಲ ಕರ್ಣಾಯ ಉದಯದಿಂದ, ಕೆಟ್ಟಿ ಸಂಗತಿಯಿಂದ, ರೋಗದ ತೀವ್ರ

ಪೇದನೆಯಿಂದ, ದರಿದ್ರತೆಯಿಂದ ಏಷಾ ಉಪದೇಶದಿಂದ ಹಾಗೂ ಏಷಾದ್ವಾಚಿಗಳ ಪಂತ್ರ-ತಂತ್ರಾದಿಗಳ ಚೆಮತ್ತಾರವನ್ನು ಸೋಡಿ ಸತ್ಯ ಕ್ರಿದ್ದೆ ಮತ್ತು ಅಚರಣಾದಿಂದ ಚಂಚಲನಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅವನನ್ನು ವಿಚಲಿತನೆಂದು ತಿಳಿದು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ವಾತಿಲ್ಲವಿರುವಂಥ ಬ್ರಹ್ಮಿಗಳ ಧರ್ಮತ್ವ ಪ್ರರೂಪದ್ದರು ಅವನಿಗೆ ಉಪದೇಶಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರನಾಸಿಸಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಮಾಡಿ ಬಿಡುವುದನ್ನು ಸ್ವಿತಕರಣವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಒವರ್ ಧರ್ಮತ್ವ ಅವರತ-ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಸಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತೀ ಪ್ರರೂಪದ ಪರಿಣಾಮವು ರೋಗದ ಪೇದನೆ, ದರಿದ್ರತೆ, ವಿಯೋಗದ ಕಾರಣ ಧರ್ಮದಿಂದ ಚುಕ್ಕತವಾಗಿ ಮೋದರೆ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿತ್ತುತ್ತೇ ಮಾಡುವಂಥ ಎವೇಕೀ ಪ್ರರೂಪದ್ದರು ಅವನು ಧರ್ಮದಿಂದ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಉಪದೇಶಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸ್ವಿತಕರಣವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಧರ್ಮದ ಇಚ್ಛೆಯುಳ್ಳ ಎಲ್ಲೆ ಧರ್ಮಾಭಿಮಾನಿಗಳೇ ! ಈ ಮನುಷ್ಯಭವ, ಅದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮಕುಲ, ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಶತ್ತಿ, ಧರ್ಮದ ಲಾಭ-ಇವೆಲ್ಲ ಅತ್ಯಾರೆ ಮುಲಾಭವಸ್ತುಗಳು ಮೊರಕ್ಕೆ. ಇವುಗಳ ವಿಯೋಗವಾದ ಮೇಲೆ ಪ್ರನಾಸಿ ಇವು ದೂರಕುವುದು ಅನಂತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕರಿಣಿವಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಕರ್ಮದ ಉದಯಿದಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ರೋಗ, ವಿಯೋಗ, ದರಿದ್ರಾದಿಗಳ ದುಃಖದಿಂದ ಭಯಗೊಂಡು ಆರ್ಥಿಕರಿಣಾಮಿಗಳಾಗುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿಲ್ಲ. ದುಃಖಿಯಾದರೆ ಕರ್ಮದ ಬಂಧವು ಅಧಿಕವಾಗುವುದು. ಭೋಗಿಸಿದರೂ ಕರ್ಮವು ಬಿಡಲಾರದು, ಮತ್ತು ಧೀರವೀರತೆಯಿಂದ ಭೋಗಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಕರ್ಮವು ಬಿಡಲಾರದು. ದುರ್ಗತಿಗೆ ಕಾರಣವಿರುವಂಥ ಈ ಹೇಡಿತನಕ್ಕೆ - ಭಯಭೀತತೆಗೆ ಧಿಕ್ಕಾರವಿರಲಿ ! ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಈಗ ಸಾಹಸವನ್ನು ಧಾರಣಾ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮನುಷ್ಯ ಧರ್ಮದ ಫಲವಂತೂ ಧೀರತೆ ಹಾಗೂ ಸಂತೋಷ ಪ್ರತಿಸಹಿತ ಧರ್ಮದ ಸೇವನೆ ಮಾಡಿ ಆತ್ಮನ ಉದ್ದಾರ ಮೂಡುವುದಿದೆ. ಈ ಮನುಷ್ಯ ಕರೀರವಂತೂ ರೋಗಗಳ ಆಗರವಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ರೋಗಪ್ರತಿಸ್ಥಾಪಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಆಕ್ಷಯ್ಯದೇನಿದೆ ? ಇಲ್ಲಿಯಂತೂ ಧರ್ಮವೇ ತರಣವಿದೆ. ರೋಗಗಳಂತೂ ಉತ್ಸನ್ನಪೇ ಆಗುವವು, ಸಂಯೋಗವು ವಿಯೋಗ ಸಹಿತವೇ ಆಗುತ್ತದೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರರೂಪರಲ್ಲಿ ದುಃಖವು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ? ಅದುದರಿಂದ ತಾವು ಸಾಹಸ ಧಾರಣಮಾಡಿ ಒಂದು ಧರ್ಮದ ಅವಲಂಬನವನ್ನೇ ಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿರಿ. ಯಾವ ಯಾವ ಪಸ್ತುಗಳು ಉತ್ಸನ್ನಪಾಗುತ್ತದೆ ಅವಲಂಬಿಸಿ ವಿನಾಶಸಹಿತವಿದೆ. ಈ ಕರೀರದ್ದೂ ವಿಯೋಗವಾಗುವುದಿದೆಯೆಂದ ಮೇಲೆ ಈ ಉಳಿದವರಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕರ್ಮದ ಅಧೀನರಾಗಿ ಉತ್ಸನ್ನರಾಗುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಮರಣಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಉತ್ಸನ್ನರಾಗುವರು ಮತ್ತು ಮರಣಹೊಂದುವರು. ಅವರ ಸಲುವಾಗಿ ತಾವು ಹರ್ಷ-ವಿಷಾದ ಮಾಡುವದು ವ್ಯಧರ ಬಂಧದ ಕಾರಣವಿದೆ.

ಆ ದುಷ್ಪರ್ಮಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರು ಅಲಾಘ್ಯ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಬ್ದಿ ಧಾರಕರಾಗಿಯೇ ಉತ್ಸನ್ನರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಷಾಯಗಳ ಅಧಿನತೆ, ವಿಯಾಯಗಳ ಗೃಹಿತ, ಬುದ್ಧಿಯ ಮಂದತೆ, ರೋಗದ ಅಧಿಕತೆ ಕಾರ್ಜ್ಯಯ ವಿವುಲತೆ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡೇ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಉತ್ಸನ್ನರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಸಮ್ಮಾಳಿಸಿ ಪಾಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಜಯಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿದೆ. ಹೇಡಿಗಳಾಗುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಉಪದೇಶವಿತ್ತು. ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಸ್ವಿತಕಾರಣವೆಂದು ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ದೃಢಪಡಿಸುವುದು ಅದು ಸ್ವಿತಕರಣ ಅಂಗವಿದೆ.

ಯಾವನಾದರೂ ರೋಗದ ಅಧಿಕತೆಯ ಕಾರಣ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಚಂಚಲನಾಗಿ ಹೋದರೆ, ಪ್ರತಭಂಗ ಮಾಡುತ್ತಾಡಿಗಿದರೆ, ಅಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನ್ನ-ನೀರಿಗಳನ್ನು ಬೇಡತೊಡಿಗಿದರೆ, ತಾಗಿಮಾಡಿದ ಪಸ್ತುವನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸತೊಡಿಗಿದರೆ ಅವನ ಅವಜ್ಞೆ ಮಾಡಬೇಡಿರಿ, ಅದರೆ ಅವನ ಮೇಲೆ ದಯಿಮಾಡಿ ಮಧುರ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವನು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಾಡಿಯಾಗಿ ಬಿಡುವನು.

ಕರ್ಮವು ಬಲಕಾಲಿಯಿದೆ. ವಾತ-ಜಿತ್ತಾಚಿಗಳ ಮೂಲಕ ಜ್ಞಾನವು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುವುದರ ಭರವಸೆಯೇನಿದೆ? ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉಪದೇಶ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಗ್ರಂಥವು ವ್ಯಾಧಿಸುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೇ ಬಹಳಷ್ಟು ತೀಳುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ದರಿದ್ರತೆಯಿಂದ ದುಃಖಿಯಾದವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ರಕ್ತಿಯ ಅನುಸಾರ ಉಪದೇಶ, ಆಹಾರ, ನೀರು, ವಸ್ತು ಆಜೀವಿಕೆ, ವಾಸಿನಲು ಮನೆ, ವಾತ್ತ ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಸ್ವಿದರ್ಶಿಯಾಗುವುದು ಆ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ದಾನ, ಸನ್ಯಾಸ ಮೊದಲಾದ ಉಪಾಯಗಳಿಂದ ಸ್ವಿರಗೋಳಿಸುವುದು ಅದು ಸ್ವಿತಕರಣವಂಬ ಹೆಸರಿನ ಸಮ್ಮತ ದ ಆರನೆಯ ಅಂಗವಿದೆ.

ತನ್ನ ಶತಮಾನ ಕೂಡ ನೀತಿಮಾರ್ಗ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿ, ಕಾಮ-ಮದ-ಲೋಭದ ವರನಾಗಿ, ಅನ್ಯಾಯದ ವಿಷಯ ಹಾಗೂ ಧನದ ಇಚ್ಛೆ ಮಾಡತೊಡಗಿದರೆ, ಅಯೋಗ್ಯ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದ್ವಷಿ ಮಾಡತೊಡಗಿದರೆ, ಅಭಕ್ತಿ, ಭಕ್ತಿಗಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರವತ್ತಿಯಾದರೆ, ಅಭಿಮಾನದ ವರನಾಗಿ ಹೋದರೆ, ಸಂತೋಷದಿಂದ ಚಲಿತನಾದರೆ, ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಪರಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಲಾಲಸೆಯು ಬೆಳೆದು ಬಿಟ್ಟರೆ, ವಿಯೋಗದಲ್ಲಿ ಹೋಕ ಸಹಿತನಾದರೆ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯು ಬೆಳೆದುಬಿಟ್ಟರೆ, ಹೋಗ ಸಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಹೇಡಿಯಾದರೆ, ಆರ್ಥಧಾನ್ಯಾನಿಯಾದರೆ, ನಿರ್ಧರಣತೆಯಿಂದ ದೀನನಾಗಿ ಹೋದರೆ, ಉತ್ಸಾಹರಹಿತನಾಗಿ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಆಪುಲಕಾ ರೂಪನಾದರೆ ಅವನಿಗೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕಾಸ್ತ್ರಗಳ ಸಾಫ್ಫಾರ್ಯೂ ಮಾಡಿಸಬೇಕು, ಹನ್ನರದು ಭಾವನೆಗಳ ಆಶ್ರಯದ ಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಅತ್ಯನ್ತ ಅಜರ-ಅಮರ, ಅವನಾರ್-ಪರಾಕ್ರಿ, ಪರದ್ವಷ್ಟದ ಭಾವದಿಂದ ರಹಿತವಾದ ಸ್ವಭಾವದ ಒಂಟನೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಧರ್ಮದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿಸಬಾರದು ಮತ್ತು ಅಸಾಾದಿ ಕರ್ಮ, ಅಂತರಾಯಕರ್ಮ ಹಾಗೂ ಇನ್ನುಳಿದ ಕರ್ಮಗಳ ಉದಯವನ್ನು ಅತ್ಯನ್ತಿಂದ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಮನ್ಯಿಸಿ ಕರ್ಮಗಳ ಉದಯದ ಕಾರಣ ತನ್ನ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಉಂಟಲಿವಾಗಿಸಬಾರದು. ಅದು ಸ್ವಿತಕರಣನಾಮದ ಆರನೆಯ ಅಂಗವಿದೆ.

ಹಾಗ ಸಮ್ಮತ ವಾತ್ವಲ್ಲಾನಾಮದ ಏಳನೆಯ ಅಂಗವನ್ನು ಹೇಳುವಂಥ ಸೂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, -

ಸ್ವಯಂಧಾನಸ್ತತಿ ಸದಾಪ ಸನಾಥಾಪೇತ ಕೈತಮಾ ।

ಪ್ರತಿಪತ್ತಿಯಾಯೋಗ್ಯಂ ವಾತ್ವಲ್ಲಮಭಿಲಪ್ಯತೇ ॥११॥

ಅರ್ಥ :- ಸಮೃದ್ಧರ್ಥನ-ಜ್ಞಾನ-ಚಾರಿತ್ರಕರಾವಿದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡುವಂಥವರ ಯೂಥ ಎಂದರೆ ಸಮೂಹವು ಅದು ಧರ್ಮಾತ್ಮರ್ಥರ ತಮ್ಮ ಸಮೂಹವಿದೆ. ರತ್ನತಯಿಧಾರಕರ ಯೂಥದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವಂಥ ಮನಿ, ಅಯ್ಯಿಕೆ, ಶ್ರವಕ, ಶ್ರವಿಕೆ ಮತ್ತು ಅವರತ-ಸಮೃದ್ಧಿಗ್ರಿಗೆ ಕುರಿತು ನಿಡವಾದ ಭಾವದೊಡನೆ ಕಪಟರಹಿತ ಯಥಾ ಹೋಗ್ಯ ಪ್ರತಿಪತ್ತಿ ಎಂದರೆ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲಬುದು, ಎದುರಿಗೆ ಹೋಗುವುದು, ವಂದನೆ ಮಾಡುವುದು, ಗುಣಗಳ ಸ್ವರವನ ಮಾಡುವುದು, ಕೈ ಮುಗಿಯುವುದು ಅಜ್ಞೇಯನ್ನು ಮನ್ಯಿಸುವುದು, ಪ್ರಾಚೆ-ಪ್ರತಂಸೆ ಮಾಡುವುದು, ಉಚ್ಚಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕ್ರಾಡಿಸಿ ತಾನು ಕೆಳಗೆ ಕುಲತುಕೊಳ್ಳಬುದು, ಅವರು ಬರುವುದರಿಂದ ಒರ್ವ ದಿರಿದ್ವನಿಗೆ ನಿಧಿಯು ದೊರಕುವುದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹಜರಾವಾಗುತ್ತದೆ ಅಮೃತಪರ್ವತ ಮನ್ಯಿಸಬೇಕು, ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಯಭಾವ ಬರಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಮಯದ ಅನುಸಾರ ಉದಾರ-ಪಾನಿಯೆ, ನಿವಾಸ, ಸಾಮಗ್ರಿ ಮೊದಲಾದವರ್ಗಗಳ ಮೂಲಕ ವೈಯಾವೃತ್ತ ಮಾಡಿ ಅನಂದಮನ್ಯಿಸಬೇಕು ಅದನ್ನು ವಾತ್ವಲ್ಲ ಅಂಗದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಯಾವನಿಗೆ ಅಹಿಂಸಾ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯಿದೆ, ಒಂಂಕಾರಹಿತ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಾಡನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಒಂಸೆಯು ನಿಮಿತ್ತಗಳನ್ನು ಧಾರದಿಂದಲೇ ನಿವಾರಿಸಲಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ; ಸತ್ಯವಚನದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಚನ ಧಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಯದ ಧರ್ಮದ ಪ್ರರೂಪಯೆಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯಿದೆ; ಪರಧನ, ಪರಸ್ಯಿಯ ತಾಗದಲ್ಲಿ ರುಚಿಯಿದೆ, ಪರಧನ ಹಾಗೂ ಪರಸ್ಯಿಯ ತಾಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯಿದೆ ಅವನಿಗೆ ವಾತ್ವಲ್ಲ ಅಂಗವಿರುತ್ತದೆ. ದರಲಕ್ಷಣಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಧರ್ಮದ ಧಾರಕರಲ್ಲಿ -

ಸಾಧರ್ಮಿಕಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವನಿಗೆ ಅನುರಾಗವಿದೆ ಮತ್ತು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗವಿರುವುದರಿಂದ ತ್ಯಾಗಿ-ಸಂಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಡರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರವಚನಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ವಾತ್ತಲ್ಯ ಅಂಗವು ಅವಕ್ಕಾಗಿ ಉರುತ್ತದೆ.

ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಯು ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿಂತೆ ತನ್ನ ಮದ್ಭಜನ-ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗವಿದೆ ಮತ್ತು ಬಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಕ್ಷಮಾದಿ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಧರ್ಮದ ಆಯತನದಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗವಿದೆ, ಆದಾಗ್ಯೂ ಅನ್ಯಮಿಥಾಯಾಧರ್ಮಿಗಳೊಡನೆ ದೈತ್ಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ರಾಗ, ದೈತ್ಯ, ಮೋಹಗಳು ಬಂಧದ ಕಾರಣವೇ ಇವೆಯಿಂದು ಪ್ರವಚನಸಾರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೋಹ ಎಂದರೆ ಮಿಥಾತ್ವ ಮತ್ತು ದೈತ್ಯ ಇವರದಂತಹ ಅಶುಭ ಭಾವಗಳೇ ಇವೆ, ಏಕಾಂತವಾಗಿ ಕೇವಲ ಸಂಸಾರ ಪರಿಭ್ರಮಣದ ಕಾರಣವಾದ ಬಂಧವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ರಾಗ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಮಂಭ ಮತ್ತು ಅಶುಭವಂದು ಎರಡು ಪ್ರಕಾರಗಳವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅರಹಂತ ಮೌದಲಾದ ಪಂಚ ಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳಲ್ಲಿ ದರಲಕ್ಷ್ಯಾ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸ್ಯಾಧ್ಯಾದರೂಪಜಿನೇಂದ್ರಿಯ ಆಗಮದಲ್ಲಿ ಏತರಾಗ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದಲ್ಲಿ ಏತರಾಗ ಬಿಂಬದ ಆಯತನದಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗರೂಪದ ಮಂಭಭಾವವು ಅದು ಸ್ವರ್ಗಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಾಧಕವಾದ ಪ್ರಣಿಬಂಧ ಮಾಡುವಂಥದ್ದಿದೆ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಮೋಹಕದ ಕಾರಣವಿದೆ. ಏಷಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗ, ಕಷಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗ, ಮಿಥಾಯಾಧರ್ಮದಲ್ಲಿ-ಮಿಥಾತ್ವದ್ವಿಗ್ರಹಿಗಳಲ್ಲಿ-ಪರಿಗ್ರಹಾದಿ ಪಂಚಪಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗರೂಪದ ರಾಗಭಾವ, ದೈತ್ಯಭಾವ ಮತ್ತು ಮೋಹಭಾವ ಈ ಎಲ್ಲ ಭಾವಗಳು ನರಕ-ನಿರೋದ ಮೌದಲಾದಪ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅನಂತಕಾಲದಪರಿಗೆ ಪರಿಭ್ರಮಣ ಮಾಡಿಸಲು ಕಾರಣಗಳವೆ.

ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಯು ಅನ್ಯ ಅಭಿಜ್ಞಾನೀ ಮಿಥಾತ್ವದ್ವಿಪ್ರಾಬಿಂಧಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ದೈತ್ಯ ಭಾವ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಮುದ್ರ ಜೀವಗಳು ಮಿಥಾತ್ವಕರ್ಮದ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವರಗು ಮೌದಲಾದ ಕರ್ಮಗಳ ಪರೀಭೂತವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಮರೆತಿವೆ, ಅಭಿಜ್ಞಾನಯಾಗಿವೆ. ಇವರುಗಳಲ್ಲಿ ವೈರೆ ಮಾಡಿ ಏನನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಿದೆ? ಇವರುಗಳನ್ನಂತೂ ಇವರ ಏಪರೀತ ಬುದ್ಧಿಯೇ ಹೊಡೆದುಹಾಕುತ್ತಿಲಿದೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಯು ದಯಾಭಾವವನ್ನೇ ಇಡುತ್ತಾನೆ, ರಾಗ-ದೈತ್ಯಗಳಿಂದ ರಹಿತನಾಗಿ ಮಧ್ಯಸ್ಥನಿರುತ್ತಾನೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಯಿಂತೂ ಪಸ್ತುದಿನ ಸ್ಥಭಾವವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಏಕೆಂದ್ರಿಯ ಮೌದಲಾದ ಜೀವಗಳಲ್ಲಿ ಕರುಣಾಭಾವರೂಪದ ಪ್ರತಿಯನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಎಲ್ಲ ಮನಸ್ಯರಲ್ಲಿ ವೈರಭಾವದಿಂದ ರಹಿತನಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಒಿವರದ ವಿಧಾನ, ಅಪಮಾನ ಹಾನಿಯನ್ನುಪೇಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮಿಥಾತ್ವದ್ವಿಗಳು ನಿರ್ಮಾಣದ ದೇವ ಮಂದಿರ, ಸ್ಯಾನ, ಮತ ಮೌದಲಾದುವಲ್ಲಿ ವೈರೆ ಮಾಡಿ ಅವನ್ನು ನಷ್ಟಮಾಡಲು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಾಗೀ ದೇವಗಳ ಬಿಂಬ, ದೇವತೆಗಳ ಕೂರರೂಪದ ಮೂರ್ತಿ ಮತ್ತು ಯೋಗಿನಿ, ಯಕ್ಷ, ಬ್ರಹ್ಮವ ಮೌದಲಾದ ವ್ಯಂತರರ ಸ್ವಾಪನಯ ಸ್ಯಾನಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ವೈರೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ದೇವತೆಗಳ ಮೂರ್ತಿ ಹಾಗೂ ಅವರ ಸ್ಯಾನಗಳಂತೂ ಅನೇಕ ಜೀವರುಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಆಧಿನವಿದ್ದು ಪೂರ್ಜಸುವುದಕ್ಕೆ-ಆರಾಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ರಚನೆ ಮಾಡಲಾಗಿವೆ. ಅನ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅನ್ಯ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಯಾರು ಸಮರ್ಪಿತರಿದ್ದಾರೆ? ಎಲ್ಲ ಮನಸ್ಯರುಗಳು ತಮ್ಮ-ತಮ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ಮನ್ಸಿ ದೇವತೆಗಳ ಸ್ಯಾಪನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾರಿಗೆ ದೇಗೆ ಸಮ್ಮಕ್ಕೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮಿಥಾತ್ವ ಉಪದೇಶವು ದೊರಕಿದೆ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಪ್ರವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಅದುದರಿಂದ ಪಸ್ತುಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಂಭ, ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಸಮಭಾವವಿದುವಂಭ ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಯು ಎಂದೂ ಯಾವ ಮನಸ್ಯರನ್ನು 'ಎಲೊ-ತಲೊ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮೇಲೆ ಅನ್ಯರ ಧರ್ಮ, ದೇವ, ಮಂದಿರ, ಮೌದಲಾದುವನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಗಳು ಮತ್ತು ಅವಳಿ ಚರ್ಚನಗಳಿಂದ ಹೇಗೆ ಹೇಳುವನು? ಹೇಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಸಮುದ್ರ ಜೀವರುಗಳಲ್ಲಿ ಮೈತ್ರಿಭಾವವಿದುವಂಭ ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಯು ಅಚೇತನ ಸ್ಯಾನ, ಪಾಣಾ, ಮನ ಮತ್ತು ಅನ್ಯರ ವಿಶ್ವಾಂತಿ ಸ್ಯಾನಗಳಲ್ಲಿಂದೂ ಸ್ವಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಏರೋಧ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಅನ್ಯ ದುಷ್ಪರ್ಯ ಬಲಶಾಲಿಗಳಾಗಿ ಸಮೃದ್ಧನ-ಮನೆ-ಅಜೀವಿಕೆ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಫಾತ ಹಾಗೂ ಸಮೃದ್ಧನ್ಯೂ ಸಾಯಿಸಲಿಚ್ಚಿದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ವೈರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ವಿಚಾರಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥಾರ್ಥಾರ್ಥಿತ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದಲೇ ನಮ್ಮೆಡನೆ ವೈರ ಸಾಧಿಸುವಂಥ ಸಬಲ ತತ್ವಗಳು ಮತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈಗ ನಾನು ನನ್ನ ಸಾಮಧ್ಯದ ಅನುಷಾರ ಸಾಮು ಎಂದರೆ ಶ್ರೀಯ ವಚನ, ದಾಮು ಎಂದರೆ ಧನ ಕೂಡುವುದು, ತಮ್ಮ ಕೆತ್ತಿ ಪ್ರಕಾರ ದಂಡ ಕೂಡುವುದು ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಭೇದ ಮಾಡುವುದು ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಉಪಾಯಗಳಿಂದ ತತ್ವವನ್ನು ತಡೆದು ತನ್ನ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ತತ್ವ ತಡೆಯಬಿದ್ದರೆ ಮನುಷನಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾನೆ. ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥಾರ್ಥಾರ್ಥಿತ ಕರ್ಮದ ಉದಯವು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ತತ್ವವನ್ನು ಬಲಿಸ್ತು ಮಾಡಿದ ಮತ್ತು ನನ್ನನ್ನು ನಿರ್ಬಾಲಗೊಳಿಸಿ ಕರ್ಮವು ನನ್ನನ್ನು ದಂಡಿಸಿದೆ, ಈಗ ನಾನು ಯಾರೂಡನೆ ವೈರ ಮಾಡಲಿ? ಕರ್ಮವು ನಿರ್ಜರಿಸಿ ಹೋದಂತ ಸಾಮೃಧ್ಯಾವವನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡಿ ಆ ನನ್ನ ವೈರಿಯಾದ ಕರ್ಮವನ್ನು ಜಯಿಸುವೆನು ಅನ್ಯರೂಡನೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿ ವೈರ ಕರ್ಮ ಕಟಿಕೊಳ್ಳಲಾರೆನು. ಸಮೃಗ್ಂತಿಗ್ರೀ ಎಲ್ಲಕಲ್ಲಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯವಿದೆ, ಅವನು ಯಾರಲ್ಲಿಯೂ ವೈರವಿದುವುದಿಲ್ಲ.

ಯಾವನೋ ದುಷ್ಪಜೀವನು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿ ಮಂದಿರ - ಮೂರ್ತಿಗೆ ವಿಭೂಪ್ರಾದ್ವಲಪೇತ್ತಿಸಿದರೆ ಅವನನ್ನು ತನ್ನ ಸಾಮಧ್ಯದಿಂದ ತಡೆಯುವಂತಿದ್ದರೆ ತಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ತನಗಿಂತಪ್ರಬಲನಿದ್ದರೆ ಹೀಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾನೆ. ಕಾಲದ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಧರ್ಮದ ಫಾತಕನಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ನಮ್ಮ ವೈರ ಸಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ, ಪ್ರಬಲನಿದ್ದಾನೆ, ಹೇಗೆ ತಡೆವನು? ನಮ್ಮ ಉತ್ತಮ ಕ್ಷಮಾದಿ ಹಾಗೂ ಸಮೃಗ್ಂತಿನ, ಶ್ರದ್ಧಾದಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ಫಾತ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಸಮರ್ಪಣಾರ್ಥಿ ದುಷ್ಪರ್ಯ ಮಂದಿರ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಕೆಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಾಶ್ರಮ ಬ್ರಹ್ಮಃ ಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಾಲದ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ (ಪಂಚಮ ಕಾಲದ ದೋಷದಿಂದ) ಅನೇಕ ದುಷ್ಪರ್ಯ ಉತ್ಸವರಾಗುತ್ತಾರೆ, ಅವರನ್ನು ತಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಯಾರು ಸಮರ್ಪಣಾರ್ಥಿ? ಭವಿತವೈರ ಬಲವಂತವಿದೆ. ಭವಿತವೈರ ಬಳ್ಳಿಯಬಿದ್ದರೆ ದುಷ್ಪ ಮಿಥಾದೃಷ್ಟಿಗಳು ಪ್ರಬಲ ಬಲದ ಧಾರಕರಾಗಿ ಉತ್ಸವರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ವೀತರಾಗತೀಯೇ ನಮ್ಮ ಸಲುವಾಗಿ ಪರಮ ಶರಣವಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ವಾತ್ಸಲ್ಯವಂಬ ಹೆಸರಿನ ಏಕನೆಯ ಅಂಗದ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಈಗ ಪ್ರಭಾವನೆಯಂಬ ಹೆಸರಿನ ಸಮೃದ್ಧದ ಬಂಡಿನೇ ಅಂಗವನ್ನು ಹೇಳುವಂಥ ಸೂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,-

ಅಜ್ಞಾನ ತಿಮಿರವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮಪಾಕೃತ್ಯ ಯಥಾಯಘಮ್ |

ಜಿನಶಾಸನಮಾಹಾತ್ಮ್ಯ ಪ್ರಕಾಶಃ ಸ್ವಾತ್ಮಭೂವಣಾ ॥೧೮॥

ಅಭಿಃ :- ಸಂಖಾರೀ ಜೀವರುಗಳ ವ್ಯದಯದಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞಾನರೂಪದ ಅಂಧಕಾರವು ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗುತ್ತಲಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸತ್ಯಾರ್ಥಸ್ವರೂಪದ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ದೂರ ಮಾಡಿ, ಜಿನೇಂದ್ರಿ ದೇವರ ಶಾಸನದ ಮಾರ್ಚ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವುದೇ - ಪ್ರಕಾರಪಡಿಸುವುದೇ ಪ್ರಭಾವನೆಯಂಬ ಹೆಸರಿನ ಸಮೃದ್ಧದ ಬಂಡಿನೆಯ ಅಂಗವಿದೆ.

ಆನಾದಿಕಾಲದ ಸಂಖಾರೀ ಜೀವನು ಸರ್ವಜ್ಞವಿತರಾಗಿರಿಂದ ಪ್ರಕಟಿವಾದ ಧರ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವನಿಗೆ ನಾನು ಯಾರು, ನನ್ನ ಸ್ವರೂಪವೇನು, ಇಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವಾಗುವ ಮೊದಲು ನಾನು ಎಲ್ಲಿದ್ದೇನು, ಹೇಗೆದ್ದೇನು, ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಉತ್ಸವ ಮಾಡಿಸಿದವರಾರು? ಅಯು ಹಗಲಿರುತ್ತಿರು ಕೆಂದು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಲಿದೆ, ನಾನು ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವ ಯಾವುದಿದೆ? ನನ್ನ ಹಿತ ಯಾವುದರಲ್ಲಿದೆ? ಆರಾಧಿಸಲು ಯೋಗ್ಯರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ? ಜೀವರುಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಸುಖ-ದುಃಖಗಳು ಏಕ ಅಗುತ್ತವೆ? ದೇವ-ಗುರು-ಧರ್ಮದ ಸ್ವರೂಪವು ಹೇಗೆಿದೆ? ಜೀವನ-ಮರಣದ ಸ್ವರೂಪವೇನಿದೆ? ಭಕ್ತ-ಅಭಕ್ತ ದ ಸ್ವರೂಪವೇನಿದೆ? ಈ ಪರಮಾಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯ

ಸಮ್ಮಗ್ರಹನ ಆಧಿಕಾರ

ಯಾವುದು? ನನಗೆ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ, ನಾನು ಯಾರವನಿದ್ದೇನೆ? ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ವಿಚಾರದಿಂದ ರಣಿತನಾಗಿ ಮೋಹನೀಯ ಕರ್ಮಕೃತ ಅಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ಆಖಾಯಿತನಾಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಅಳ್ಳಾನರೂಪದ ಅಂಧಕಾರವನ್ನು ಸ್ವಾದಾರೂಪ ಪರಮಾಗದ ವ್ರಕಾಶದಿಂದ ಮೂರು ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಪರಮಾಪದ ವ್ರಕಾಶ-ಜ್ಞಾನ ಮಾಡುವುದು ಅದು ಪ್ರಭಾವನಾ ನಾಮದ ಅಂಗವಿದೆ. ಸಮ್ಮಗ್ರಹನ, ಸಮ್ಮಗ್ರಹ, ಸಮ್ಮಕ್ಷಾರ್ಥಿತ್ವದ ಮೂಲಕ ಅತ್ಯಾನ್ತ ಪ್ರಭಾವ-ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯ ಪ್ರಕಟ ಮಾಡುವುದು ಅದು ಪ್ರಭಾವನೆಯಿದೆ. ದಾನ, ತಪ, ಶೀಲ, ಸಂಯಮ, ನಿಲೋಭತ್ತ, ವಿನಯ, ಶ್ರಿಯ ವಚನ, ಬೀಂಂದ್ರಂಧ್ರ, ಪೂಜೆ, ಗುಣಪ್ರಕಾರನದಿಂದ ಜನಧರ್ಮದ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯ-ಪ್ರಭಾವ ಪ್ರಕಟ ಮಾಡುವುದು ಅದು ಪ್ರಭಾವನೆಯಿದೆ.

ಅವರ ಉತ್ತಮಪರಿಸ್ಥಾಮಗಳಿಂದ ಆಗುವಂಥ ಉತ್ತಮದಾನ, ಘೋರತಪ, ನಿರಪೇಕ್ಷತೆ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ನೋಡಿ ಏಧಾನಮತಿಗಳೂ ಪ್ರತಂತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಮ್ಮೇ! ನೋಡಿರಿ, ಇದು ಜೈಸರವಾತ್ಮಲ್ಯಾಯ್ಕ ಮಹಾದಾನವಿದೆ; ಇಂಥ ನಿರಪೇಕ್ಷ ತಪವು ಜೈಸರಿಂದಲೇ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಜೈಸರದು ಮಹಾವೃತವಿದ್ದು ಪ್ರಾಣ ಮೋದರೂ ಅವರ ಪ್ರತಿ ಭಂಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಯ್ಯಾ! ಜೈಸರದು ಮಹಾನ ಅಹಿಂಸಾವೃತವಿದ್ದು ಅವರು ಪ್ರಾಣ ಮೋಗುವ ಸಮಯ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ಜೀವಹಿಂಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅಂತ್ಯಾದ ತಾಯಾಗ, ಹೋರಿಯ ತಾಯಾಗ, ಪರಸ್ಯಿಯ ತಾಯಾಗ ಮತ್ತು ಪರಿಗ್ರಹದ ಮಯಾದಯೋಡನೆ ಸಮಸ್ತ ಅನಿತಿಗಳಿಂದ ರಣಿತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಭಕ್ತಿದ ಭಕ್ತಿಗೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಯಾದಯೋಡನೆ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ನೋಡಿ-ಕೋಡಿಸಿ ಭೋಜನ ಮಾಡುವುದು, ಈ ಪ್ರಕಾರ ಜೈಸ ಧರ್ಮದವರ ಧರ್ಮವು ತೇಣ್ಣೆವಿದೆ, ಮೋಡ್ಡಿದೆ.

ಅವರು ಅತ್ಯಂತ ವಿನಯರಾಲಯಿರುತ್ತಾರೆ, ಶ್ರಿಯಪೂ-ಒಡತಕರವ್ಯಾ-ಮಧುರವೂ ಅದ ವಚನಗಳನ್ನಾಡಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಆಸಂದಿತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಕ್ಷಮೆಯು ಮಹಾ ವಿಶೇಷವಿದೆ. ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟ ದೇವರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಭಕ್ತಿಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜೈಸರು ಆಗಮದ ಅಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ದ್ವಾರ್ಥ ತ್ರದ್ಯೈಯಲ್ಲಿ ಪರಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ವಿದ್ಯೆಯು ಪ್ರಬಲವಿದ್ದು ಅಚರಣೆಯು ಅತ್ಯಂತ ಉಚ್ಚಲವಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ರಣಿತರಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಜೀವರುಗಳಲ್ಲಿ ಮೈತ್ರೀ ಭಾವದಿಂದುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಅಶ್ವಯಾಕರ ಧರ್ಮವು ಅವರಿಂದಲೇ ಹೋಣಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ಜೆನ ಧರ್ಮದ ಇಂಥ ಪ್ರಶಂಸೆಯು ಅವರ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಏಧಾನಧರ್ಮಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರಿಂದ ಪ್ರಭಾವನೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಅವರು ಅನಿತಿಯ ಧನವಸ್ನೆಂದೂ ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅನ್ಯಾಯದ ವಿಷಯ ಭೋಗವನ್ನು ಪ್ರಫ್ರದಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಜನಧರ್ಮದ ನಿಂದಯೋದರೆ ನಮ್ಮ ಜನಸ್ವ ಇಹ-ಪರಗಳೆರಡನ್ನೂ ನಷ್ಟ ಮಾಡುವಂತಾಗುವುದು. ಅದರಿಂದ ಸಮ್ಮಗ್ರಹ ಶ್ರಿಯು ಹೇಗೆ ತನ್ನ ಕುಲದ, ಧರ್ಮದ, ಸಾಧರ್ಮಿಗಳ ಪಾಗೂ ದಾನ-ಶೀಲ-ತಪ-ಪ್ರತದ ಅಪವಾದ-ನಿಂದಯಾಗದಂತೆ ಪ್ರವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮೋಷ ತಗಲಬಹುದಂದು ಭಯಭೀತರಿರುತ್ತಾರೆ; ಧರ್ಮದ ಪ್ರಶಂಸೆ, ಉಚ್ಕತೆ, ಉಚ್ಚಲತೆಯು ಪ್ರಕಟವಾಗುವಂಥ ಅಚರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಭಾವನೆಯಿಂಬ ಹೆಸರಿನ ಎಂಟನೆಯ ಅಂಗವಿದೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಮ್ಮಕ್ತಾದ ಎಂಟು ಅಂಗಗಳ ಸಮೂಹದ ವಿಕಾರೆಯಿಂದಲೇ ಅಂಗಿಯಿದ್ದಾನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನಿರಂತರ ಮೊದಲಾದ ಗುಣಗಳ ಸಮೂಹವೇ ಸಮ್ಮಗ್ರಹನವಿದೆ. ಈ ಎಂಟು ಅಂಗಗಳ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷಯಾದ ಕಂಕ, ಕಾಂಕ್ಷಿ, ಗ್ರಾನಿ, ಮೂಢತೆ, ಅನುಪಗೂಡನ, ಅಸ್ವಿತಕರಣ, ಅವಾತ್ಮ್ಯ, ಅಪ್ರಭಾವನೆ ಮೊದಲಾದವರ್ಗಳಿಂದ ಅವನು ಧರ್ಮವನ್ನು ಮೂಡಿತವಾಗಿಸೂದುವುದಿಲ್ಲ.

ಹಾಗೆ ನಿರಂತರಾದ ಅಂಗಗಳ ಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಮದೋಳಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಏರಡು ಮೊತ್ತಗಳಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, -

ತಾವದಂಜನಚೆರೋಡಂಗೇ ತಮೋಡನಂತಮತಿ: ಸ್ಯಾತಾ ।

ಉದ್ದಾಯನ ಸ್ತುತೀಯೇಡಪಿ ಪುರೀಯೇ ರೇಮತೀ ಮತಾ ॥೧೯॥

ತತೋ ಜಿನೇಂದ್ರ ಭಕ್ತೋಡನ್ಮೋ ವಾರಿಷೇಣಸ್ತತಃ ಪರಃ ।

ವಿಷ್ಣುಷಿ ವಜ್ರನಾಮಾ ಚ ಶೇಷಯೋಲ್ಕಷ್ಟತಾಂ ಗತೋ ॥೨೦॥

ಅರ್ಥ :- ಮೊದಲ ಅಂಗದಲ್ಲಿ ರಾಜಪುತ್ರ ಅಂಡನಚೋರ, ಎರಡನೇ ಅಂಗದಲ್ಲಿ ಅನಂತಮತಿ ನಾಮದ ಶ್ರೇಷ್ಠಿಯ ಮಗಳು, ಮೂರನೇ ಅಂಗದಲ್ಲಿ ಉದ್ದಾಯನ ದೋರೆ, ನಾಳ್ಬುನೇ ಅಂಗದಲ್ಲಿ ರೇವತೀ ರಾಸೆ, ಐದನೇ ಅಂಗದಲ್ಲಿ ಜಿನೇಂದ್ರಭಕ್ತಕ ಶ್ರೇಷ್ಠಿ, ಆರನೇ ಅಂಗದಲ್ಲಿ ರಾಜಪುತ್ರ ವಾರಿಷೇಣ ಮನಿ, ಏಳನೇ ಅಂಗದಲ್ಲಿ ರಾಜಪುತ್ರ ವಿಷ್ಣುಕುಮಾರ ಮನಿ ಮತ್ತು ಎಂಟನೇ ಅಂಗದಲ್ಲಿ ರಾಜಪುತ್ರ ವಜ್ರಕುಮಾರ ಮನಿ. ಈ ಎಂಟು ಹೆಸರುಗಳು ಆಗಮದೋಳಗೆ ಸಮ್ಮಕ್ಷದ ಎಂಟು ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಿರುವಂಥವರ ಕಥನವು ದೃಷ್ಟಾಂತರೂಪದಲ್ಲಿಕ್ಕುಮದಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಇವರ ವಿಸ್ತತ ಕಥೆಗಳು ಪ್ರಥಮಾನುಯೋಗದ ರಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಈಗ ಅಂಗಹೀನ ಸಮ್ಮಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಂಖಾರದ ಪರಿಪಾಟಿ ಭೇದಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುವಂಥ ಸೂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, -

ನಾಂಗಹೀನಮಲಂ ಭೇತ್ತುಂ ದರ್ಶನಂ ಜನ್ಮಸಂತತಿಮ್ ।

ನ ಹಿ ಮಂತೋಡಕ್ಷರನ್ಮೋನೋ ನಿಹಂತಿ ವಿಷವೇದನಾಮ್ ॥೨೧॥

ಅರ್ಥ :- ಹೀಗೆ ಹೀನಾಕ್ಷರದ ಮಂತ್ರವು ವಿಷದ ವೇದನೆಯನ್ನು ಸಷ್ಟುಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗೆ ಅಂಗಗಳಿಂದ ಒಳನಾದ ಸಮ್ಮಗ್ರಹನವು ಸಂಖಾರದ ಪರಿಪಾಟಿಯನ್ನು ಜನ್ಮ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಭೇದಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಆಕ್ಷರ ಹೀನ ಮಂತ್ರವು ಸಪಾರದಿಗಳ ವಿಷವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ, ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವನ ಭಾವಗಳಲ್ಲಿ ನಿಃಕಂತ ಮೊದಲಾದ ಅಂಗಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತವೆ ಅದೇ ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಯು ಸಂಖಾರ ಪರಿಭ್ರಮಣದ ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಯಾವನಿಗೆ ಎಂಟು ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಗವು ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದರೆ - ಪ್ರಕಟವಾಗಿರಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಸಂಖಾರದ ಅಭಾವವು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಮೂಳಭೇಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಭೇದಗಳಿಂದ್ದು ಅವು ಮೂರು ಸಮ್ಮಕ್ಷದ ಫಾತ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಮೂರೂ ಪ್ರಕಾರದ ಮೂಳಭೇಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸಮ್ಮಗ್ರಹನವನ್ನು ಕುದ್ದಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಉಚಿತವಿದೆ.

ಈಗ ಲೋಕಮೂಳಭೇಗಿಯ ಸ್ವರೂಪ ಹೇಳುವಂಥ ಸೂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, -

ಆಪಗಾಸಾಗರಸ್ವಾನಮುಚ್ಚಯಃ ಸಿಕಲಾಶ್ವನಾಮ್ ।

ಗಿರಿಪಾತೋಡಗ್ನಿಪಾತಶ್ಚ ಲೋಕಮೂಳಂ ನಿಗದ್ಯತೇ ॥೨೨॥

ಅರ್ಥ :- ಲೋಕ ಜನರ - ಏಷಾಧಮೀರ್ಗಳ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಯಾರು ನದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಧರ್ಮವನೆಂದು ಮನಿಸುತ್ತಾರೆ, ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಧರ್ಮವನೆಂದು ಮನಿಸುತ್ತಾರೆ, ಮಳಲಿನ ರಾಸಿ, ಪಾಷಾಣದ ರಾಸಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವನೆಂದು ಮನಿಸುತ್ತಾರೆ, ಪರಾತದಿಂದ ಉರುಳಿ ಬೀಳುವಲ್ಲಿ - ಆಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ

ಹಾರುವುದರೊಳಗೆ ಧರ್ಮವಂದು ಮನ್ಸಿಸುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ಲೋಕಮೂರ್ತಿಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಮ್ಮಗ್ರಹನವು ಲೋಕಮೂರ್ತಿಯೆಂದು ರಹಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಮಿಥಾತ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ, ದೇಶ-ಕಾಲದ ಭೇದದಿಂದ ಲೋಕ, ಅಜ್ಞಾನೀ, ಪರಮಾರ್ಥ ತಿಳಿಯದ ಜನರು ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮಾಡಿ ತಮಗೆ ಧರ್ಮವಾಗುವುದು, ಲಾಭವಾಗುವುದು, ವಿಯೋಗವಾಗಿರುವುದು, ದೀರ್ಘ ಜೀವನ ಮೌರಣುವುದಂದು ಮೊದಲಾಗಿ ಮನ್ಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಲೋಕ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಿ ಅಜ್ಞಾನವಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದರ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಸಮ್ಮಕ್ಷಭಾವದ ವಿಶುದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು.

ಅದ್ವೈತ ಏಕಾಂತವಾದಿ ಜನರು ಸ್ವಾನಮಾಡಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಪವಿತ್ರರೆಂದು ಮನ್ಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಆಗಮ ಜ್ಞಾನದೊಡನೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಅತ್ಯಂತಕೂ ಅಮೂರ್ತಿಕನಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ವರೆಗಂತೂ ಸ್ವಾನವು ತಲುಪುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ವುತ್ತು ಈ ಕರೀರವು ವುಹಾ ಅವವಿತ್ತವಿದೆ. ಇದರ ಸ್ವರ್ಥದಿಂದ ಪವಿತ್ರವಿರುವ ಚಂದನ-ಗಂಗಾಜಲ-ಪುಷ್ಟಾದಿಗಳು ಸ್ವರ್ಥ ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಉಲಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕರೀರವು ರಕ್ತ, ಮೂಳೆ, ಮಾಂಸ, ಚರ್ಮ ಮೊದಲಾದ ಅಪವಿತ್ರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಂದ ಆಗಿದ್ದ ದುರ್ಗಂಧ, ಮಲ, ಮೂತ್ರ ಮೊದಲಾದ ಅಪವಿತ್ರ ದ್ರವ್ಯಗಳಂದ ತುಂಬಿದೆ. ಅದರ ಮುಖಿದ ಮಾರ್ಗದಿಂದಂತೂ ಮಹಾ ಅಪವಿತ್ರ ಕಫ, ಜೊಲ್ಲು ದಲ್ಲಿಗಳ ಕೊಳೆ, ನಾಲಿಗೆಯ ಕೊಳೆಗಳು ನಿರಂತರ ಹರಿಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಕಣ್ಣಿಗಳಂದ ದುರ್ಗಂಧಿತ ಕೊಳೆಯು ಹರಿಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ, ಅಧೋ ದ್ವಾರಗಳಂದ ಮಲ-ಮೂತ್ರ ದುರ್ಗಂಧಿತ ಆಮ, ಶ್ರೀಮಿ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ನಿರಂತರ ಉಗುಳುತ್ತಿರುತ್ತದೆ, ಕಿವಿಗಳಂದ ಕಣಾಮಲ ಹರಿದರೆ ನಾಸಿಕೆಳಿಗಿಂದ ನಿರಂತರ ದುರ್ಗಂಧಿತ ಪೃಷ್ಠಾಯೋಗ್ಯ ನಿಂಬಳ ಸೋರ್ತುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ಕರೀರದ ರೋಮಗಳಂದ ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಗಂಧಿತ ಮಲನತರದ ಬೆವರು ಹರಿಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ನವದ್ವಾರ್ಯಗಳಂದ ನಿರಂತರ ಮಲವು ಹರಿಯುತ್ತಿರುವಂಥೆ ಕರೀರವನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ಸ್ವಾನ ಮಾಡಿಸುವುದರಿಂದ ಶುದ್ಧವೆಂದು ಹೇಗೆ ಮನ್ಸಿಸಲಾಗುವುದು? ಹೇಗೆ ಮಲದಿಂದ ಮೊದಲಾದ ಕೊಡವು ಮಲದಿಂದಲೇ ತುಂಬ ಮತ್ತು ಅದರೊಳಗಿಂದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಿಂದ ಮಲವೇ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಆದು ನೀರಿನಿಂದ ತೊಳೆದರೆ ಹೇಗೆ ಶುದ್ಧವಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯುದೆ?

ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ, ಕ್ಷೇತ್ರಾದಿಗಳು ಅರುಂಟ ಅಥವಾ ಅಪವಿತ್ರವೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಅವೆಲ್ಲವೂ ಈ ಕರೀರದ ಸ್ವರ್ಥದಿಂದಲೇ - ಸಂಯೋಗದಿಂದಲೇ ಅಪವಿತ್ರವಾಗಿವೆ. ಕೆಲವು ಚರ್ಮ ಬೀಳುವುದರಿಂದ, ಕೆಲವು ಕೊದಲು ಬೀಳುವುದರಿಂದ, ಕೆಲವು ಎಂಜಲು ಬೀಳುವುದರಿಂದ ಅಪವಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರವನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ರಕ್ತ, ಮಾಂಸ, ಮೂಳೆ, ಮಲ, ಮೂತ್ರ, ಉಗುಳು, ಜೊಲ್ಲು ಕಫ, ಮೂಗಿನ ಕೊಳೆ ಮೊದಲಾದವರ್ಗಗಳ ಸ್ವರ್ಥವಾಗುವುದರಿಂದಲೇ, ಸ್ವಾನ ಜಲದ ತೊಟ್ಟುತ್ತಗಲುವುದರಿಂದಲೇ ಬಾಯಿ ಮುಕ್ಕಳಿಸುವ ನೀರಿನ ಸ್ವರ್ಥದಿಂದಲೇ ಅಪವಿತ್ರವಾಗಿ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ - ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಸೋಣಿದರೆ ಕರೀರದ ಸ್ವರ್ಥವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವುದೂ ಅಪವಿತ್ರತೆಯಿಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ ಅಪವಿತ್ರದ ಸ್ವಾನವಾದ ಕರೀರವು ಜಲದ ಸ್ವಾನದಿಂದ ಹೇಗೆ ಶುದ್ಧವಾಗುವುದು? ಮತ್ತು ಈ ಕರೀರವು ಜಲದ ಸ್ವಾನ ಮೊದಲಾದವರ್ಗಗಳಂದ ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಹೋದರೆ ಪ್ರನಃ ಯಾವನೋ ಓವರ್‌ನ ಸ್ವಾನದ ನೀರು ತಗಲುವುದರಿಂದ ಪ್ರನಃ ಅಪವಿತ್ರವೆಂದೇ ಮನ್ಸಿಸಲಾಗುವುದು.

ಗಂಗಾನದಿ, ಪುಷ್ಟಿರಿಣಿ ಮೊದಲಾದುವಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಬಾರಿ ಬಾಯಿ ಮುಕ್ಕಳಿಸಿ ಸ್ವಾನ ಮಾಡಿದರೂ ಪ್ರನಃ ಬೇರೆ ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ ಬಾಯಿ ನೀರು ಸಿಡಿದರೆ ಆ ವಸ್ತುವನ್ನು ಮಹಾ ಅಪವಿತ್ರವೆಂದೇ ಮನ್ಸಿಸಲಾಗುವುದು ಜಲದಿಂದಂತೂ ಕರೀರದ ಮೇಲೆ ತಗಲಿದ ಕೊಳೆಯು ಸ್ವತ್ವಾಗಿ ಯೋಗುವುದು ಮತ್ತು ಪಸ್ತ್ರೀಗಳ ಮಲನತೆಯು

ಮೊಳೆಯುವುದರಿಂದ ಸ್ವಭಾಗುವುದು; ಅದರೆ ಜಲಪು ದೇವವನ್ನು ಉಚ್ಛರಿ, ಪವಿತ್ರ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಲ್ಲ, ಹೇಗೆಂದರೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟೇಷ್ಟು ಮೊಳೆಯುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟೇಷ್ಟು ಮಹಾ ಅವವಿತ್ತತೆಯೇ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾನ್ಯ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪವಿತ್ರವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಮನ್ಯಸುವುದಂತೂ ತೀವ್ರ ಮಿಥಾತ್ವವಿದೆ.

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನೀರಿನಷ್ಟು ಅಪವಿತ್ರವು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ, ಅದರಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಕಷ್ಟ ಆಗು, ಏನು, ಸರ್ವ, ಇಲಿ, ಸೋಣ, ಸೊಳ್ಳೆ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಜೀವಗಳು ಸಾಯಂತ್ರಿಕವೇ. ಅದರಲ್ಲಿ ಚರ್ಮ, ಮೂಳೆ ಮೊದಲಾದು ವೆಲ್ಲಪೂ ಕರಿಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತ್ರಿಪಿಂಚಿಗಳ ಫಾತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥೆ ಮಹಾನಿಂದ್ಯ ಅವವಿತ್ರ ಜಲದಿಂದ ಸಾನ್ಯ ಮಾಡಿದರೆ ಪವಿತ್ರತೆಯು ಹೇಗಾಗುವುದು? ಗಂಗಾ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಾಯಿರುವ ಮನುಷ್ಯರಮಲ, ಮೂತ್ರ, ರಕ್ತ, ಮಾಂಸ, ಕೊಳೆ ಹಾಗೂ ಶತ್ರು ಮನುಷ್ಯ-ತಿಯರಂಚಗಳ ರವಗಳು ದೃವಿಸುತ್ತಿರುತ್ತವೇ. ಆ ಗಂಗೆಯ ಜಲವು ಹೇಗೆ ಪವಿತ್ರ ಮಾಡುವುದು? ಜಲದ ಸೂತಕವಂತೂ ಎಂದೂ ದೂರವಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ;

ಜಲದಿಂದಂತೂ ಶರೀರದ ಮೊರಗೆ ತಗಲಿದ ಕೊಳೆಯನ್ನು ತೊಳಿದು ದೂರ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ, ಅದರೆ ಅದರಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನ ಗಾಳಿಯು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜಲದಿಂದ ಪವಿತ್ರವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಮನ್ಯಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಾನ್ಯದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ-ವಿದೆಯಿಂದು ಮನ್ಯಸುವುದಂತೂ ಮಿಥಾತ್ವವನಿವಿದೆ. ಗಂಗೆಯ ಜಲದಿಂದಲೇ ಪವಿತ್ರತೆಯಾಗಿ ಹೋದರೆ ಮತ್ತು ಸಾನ್ಯ ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೇ ಮುಕ್ತಿಯಾಗುವಂತಿದ್ದರೆ ಬೆಸ್ತರು ಪವಿತ್ರವಿದ್ದಾರೆಂದಾಯಿತು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೂ ಮುಕ್ತಿಯಾಗಬೇಕು. ಉಳಿದ ದಾಸ, ಬ್ರಾಜಾದಿಗಳಲ್ಲಿಪೂ ನಿಷ್ಪಾತಾಗಿ ಹೋದವು. ಮಿಥಾತ್ವದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಎಲ್ಲ ಜನರು ವಿರೇತ ಶ್ರದ್ಧೆಯುಳ್ಳವರೇ ಆಗುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ.

ಎಂಟು ಪ್ರಕಾರದ ಲೋಕ ಮುಚಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದೆ ಅದಂತೂ ವ್ಯವಹಾರ ಆಜಾರ ಕುಲಾಚಾರವನ್ನೇ ಉಚ್ಛರಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥವಿದೆ. ಅದರೆ ಶರೀರವನ್ನು ಪವಿತ್ರ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಲ್ಲ, ಶ್ರೀ ರಾಜವಾರ್ತಿ-ಕದ ಅರುಜ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದೇನೆಂದರೆ ಇವರಂತೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಾವು ಸ್ವಯಂ ಗಾಳಿ ಮನಸ್ಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾನಂತೂ ಸಾನ್ಯ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟೇನೆಂಬ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ದೂರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಪವಿತ್ರತೆಯ ವರ್ಣನೆ

ಮುಚಿತನವು ಲೋಕ ಮತ್ತು ಲೋಕೋತ್ತರ ಅಭಿವಾ ಅಲೋಕವೆಂದು ಎರಡು ಪ್ರಕಾರವಿದೆ. ಕರ್ಮ-ಮಲವು ಕರ್ಮಕಲಂಕವು ದೂರವಾಗಿರುವಂಥ ಅತ್ಯನ್ತ ತನ್ನ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ ಸ್ವರೂಪಿತವುದು ಅದು ಲೋಕೋತ್ತರ ಮುಚಿತನವಿದೆ. ಆ ಲೋಕೋತ್ತರ ಮುಚಿತ್ವದ ಪ್ರಾಣಿಯ ಸಾಧನವು ಸಮೃಗ್ರಹ-ನಾದಿಗಳಿಂದ್ದು, ಸಮೃಗ್ರಹ-ನಾದಿಗಳ ಧಾರಕರು ಸಾಧುಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವರ ಆಧಾರವು ನಿವಾರಣಾಭೂಮಿ ಮೊದಲಾದವರ್ಗಳಿಂದ್ದು ಅವು ಕೂಡ ಸಮೃಗ್ರಹ-ನಾದಿಗಳ ಉಪಾಯಗಳಿವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅವು ಕೂಡ ಮುಚಿನಾಮದಿಂದ ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೋಗ್ಗುವಿದೆ.

ಲೋಕ ಮುಚಿತನವು ೧) ಕಾಲರೌಚ, ೨) ಭಸ್ಯರೌಚ, ೩) ಅಗ್ನಿರೌಚ, ೪) ಮೃತಿಕಾರೌಚ, ೫) ಗೋಮಯ ರೌಚ, ೬) ಜಲರೌಚ, ೭) ಪವನರೌಚ, ೮) ಜ್ಞಾನರೌಚವೆಂದು ಎಂಟು ಪ್ರಕಾರದಿದ್ದಿವೆ. ಈ ಎಂಟು ರೌಚ-ಮುದಿಗಳು ಶರೀರವನ್ನು ಪವಿತ್ರ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಲೋಕ ಜನರು ಈ ವ್ಯವಹಾರ ರೌಚವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಸೂಧಿಸುವುದರಿಂದ ಮಹಾ ಅನರ್ಥವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು. ಒಣ ಅರೆರಣದ ಗಾಳಿಯು ಉಳಿಯಲಾರದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ತರರಾಗಿ ಹೋಗುವರು, ಆಗ ಪರಮಾರ್ಥವೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು. ಅದುದರಿಂದ ಜನರು ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದಲೇ ಬಾಹ್ಯ ಮುಚಿತನವು ಸ್ವಿಕಾರ ಮಾಡಿ ಮನದ ಗಾಳಿಯನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

೦) ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅದೆಚ್ಹೋ ಪಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಮಯ ಕೆಳೆದುಹೋದ ನಂತರವೇ ಮದ್ದಪೆಂದು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ದೇಗೆಂದರೆ ರಜಸ್ಟ್ರಿಸ್ಟ್ರೆಯನ್ನು ಮೂರು ರಾತ್ರಿ ಕೆಳೆದ ನಂತರ ಮದ್ದಳಿಂದ ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅದರೆ ತರೀರವನ್ನಂತೂ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮದ್ದಪೆಂದು ಮನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ೨) ಅದೆಚ್ಹೋ ಎಂಜಲ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಬೂದಿಯಿಂದ ತಿಕ್ಕುಪುದರಿಂದ ಮದ್ದಪೆಂದು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅದರೆ ತರೀರವನ್ನಂತೂ ಭಸ್ಟೆ ಬಳಿಯುವುದರಿಂದ ಮದ್ದಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ೩) ಕೊಡುರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಅದೆಚ್ಹೋ ಧಾತುವಿನ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಆಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕುಪುದರಿಂದ ಮದ್ದಪೆಂದು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅದರೆ ತರೀರವನ್ನಂತೂ ಆಗ್ನಿಯ ಸಂಸರ್ಗದಿಂದ ಕೊಡ ಮದ್ದಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ೪) ಮುಲ-ಮೂತ್ರಾದಿಗಳ ಸ್ವರ್ಥವನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿದೆ ತೋಳಿಯುವುದರಿಂದ ಮದ್ದಪೆಂದು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅದರೆ ತರೀರವನ್ನಂತೂ ವಾಣಿಂದ ತೋಳಿಯುವುದರಿಂದ ಮದ್ದಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ೫) ನೆಲವನ್ನು ಗೋಧುಯಿಂದ ಸಾರಿಸಿದರೆ ಮದ್ದಪಾಗುತ್ತದೆ ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅದರೆ ಗೋಳಿ ಬಳಿಯುವುದರಿಂದ ತರೀರವು ಮದ್ದಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ೬) ಕೊಳಿ ಮೊದಲಾದವು ತಗಲಿದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಶಾದಾದಿಗಳ ಸ್ವರ್ಥಪಾದ ನಂತರ ಜಲದಿಂದ ತೋಳಿಯುವುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಸಾನ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮದ್ದತೆಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅದರೆ ತರೀರವನ್ನಂತೂ ಸಾನ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮದ್ದಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾನ್ಮಾಡಿದ ನಂತರಢ್ಳು ಚಂದನ, ಪ್ರಷ್ಟು ಮೊದಲಾದ ಪವಿತ್ರ ಪಸ್ತಿಗಳೂ ತರೀರದ ಸ್ವರ್ಥ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಮಲನವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ೭) ಅದೆಚ್ಹೋ ಭೂಮಿ, ಪಾಷಾಣ, ಬಾಗಿಲು ಮೊದಲಾದವು ಹಬೆಯಿಂದ ಮದ್ದಪಾಗುತ್ತದೆ ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅದರೆ ತರೀರವನ್ನಂತೂ ಹದೆ ತಗಲುವುದರಿಂದ ಮದ್ದಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ೮) ಅದೆಚ್ಹೋ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಪ್ಪು ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಅತುದ್ದಪೆಂದು ಮನ್ನಿಸಿದರುವುದರಿಂದ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಮದ್ದಪೆಂದು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅದರೆ ತರೀರದಲ್ಲಂತೂ ಮದ್ದತೆಯ ಯಾವ ಸಂಕಲ್ಪನ್ನೂ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಲ್ಲ.

ಅದುದರಿಂದ ತರೀರವನ್ನಾ ಎಂಟೂ ಪ್ರಕಾರದ ಲೌಷಿಕ ಶುಚಿಗಳಿಂದ ಮದ್ದಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಲೌಷಿಕ ಶೋಚದಿಂದ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಗಾನ್ನಿಯು ಅಳಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯವಹಾರದ ಉದ್ದ್ವಲತೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಕುಲದ ಉಚ್ಛರಿತೆಯು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಬಿಂದುತ್ತದೆ. ಅದರೆ ಅದು ತರೀರವನ್ನು ಪವಿತ್ರ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಲ್ಲ. ತರೀರವನ್ನಾ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಅಪವಿತ್ರವೇ ಇದೆ. ಈ ತರೀರದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಅವನು ಪರೇಧನ ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರಿಯರ ಕುರಿತು ಇಚ್ಛಾರಂಭಿತ ಹಾಗೂ ಜೀವಮಾತ್ರದ ವಿರಾಧನೆಯಿಂದ ರಹಿತನಾದರೆ ಹೋಳಿ ಮಾಂಸದ ಈ ಮಲಿನ ತರೀರವು ದೇವಗಳಿಂದ ಪೂಜ್ಯ ಮಹಾಪವಿತ್ರವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು. ಈ ತರೀರವನ್ನು ಪವಿತ್ರ ಮಾಡುವ ಬೇರೆ ಯಾವ ಕಾರಣವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಕಫನವನ್ನು ವೀತರಾಗ ದಿಗಂಬರ ಮುಸಿ ಶ್ರೀ ಪದ್ಮಸಂದಿಗಳು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು.

ಅದರ ನಿಕಟತೆಯಿಂದ ಸುಗಂಧಿತ ಪ್ರಷ್ಟಗಳ ಮಾಲೆ, ಚಂದನ ಮೊದಲಾದ ಪವಿತ್ರ ಪದಾರ್ಥಗಳೂ ಸ್ವರ್ಥ ಪೂಜಾ ರದಂತಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಮುಲ-ಮೂತ್ರಾದಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ, ರಕ್ತ, ಮಾಂಸ, ಚಮರ್, ಚುಂಳ ಮೊದಲಾದಪುಗಳಿಂದಾದ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಮಲಿನ, ದುರ್ಗಂಧಯುಕ್ತ ಸಮಸ್ತ ಅಪವಿತ್ರತೆಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರುವ ಸಾನ್ವಾದಂಥ ಈ ಮನುಷ್ಯನ ತರೀರವು ನೀರಿನಿಂದ ಸಾನ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹೇಗೆ ತಾನೆ ಮದ್ದಪಾಗುವುದು?

ಆಶ್ವನ್ಯಂತೂ ತನ್ನ ಸ್ವಾಧಾರಣೆಯಿಂದ ಅಶ್ವಯತ್ವ ಪವಿತ್ರನಿದ್ದಾನೆ. ಅತ್ಯನು ಅಮೂರ್ತಿ ಕನಿದ್ದಾನೆ. ಅವನವರೆಗೆ ಜಲವು ತಲುಪುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪವಿತ್ರ ಅಶ್ವನ ಸಾನ್ ಮಾಡಿಸುವುದು ವ್ಯಧಾವಿದೆ. ತರೀರವು ಅಪವಿತ್ರವೇ ಇದ್ದು ಅದು ಸಾನ್ ಮಾಡಿಸುವುದರಿಂದ ಎಂದೂ ಪವಿತ್ರಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ವರದೂ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಸಾನ್ವಪು ವ್ಯಧಾಪೆಂದು ವಿದ್ವಾಯಿತು. ಆದಾಗ್ನ್ಯ ಯಾದು ಸಾನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವರ ಮೂಲಕ ವ್ಯಧಿಕಾಯ, ಜಲಕಾಯ ಮೊದಲಾದ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ತ್ರಷ್ಟಕಾಯ ಜೀವಗಳ ಘಾತಪಾಗುವುದರಿಂದ ಈ ಸಾನ್ವಪು ಪಾಪ ಬಂಧದ ಕಾರಣ ಮತ್ತು ರಾಗ-ಭಾವದ ವ್ಯಧಿಯ ಹೇತುವೇ ಆಗುವುದು.

ಗೃಹಸ್ಥರಿಗೆ ಸ್ವಾನ ಮಾಡಿದಲ್ಲದೆ ನಿರ್ವಾರಹವಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಅಭಿಜಾನಿ ಗೃಹಸ್ಥರು ಸ್ವಾನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಧರ್ಮವಾಗುವುದೆಂದು ಮನೀಸುತ್ತಾರೆ, ಪವಿತ್ರವಾಗುವುದೆಂದು ಮನೀಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ್-ಮಿಥಾಬುದ್ದಿಯು ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದ ಆಗಿತ್ತಲಿದೆ. ಈ ಸ್ವಾನದ ಸ್ಥರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಸ್ವಾನವನ್ನು ಧರ್ಮವೆಂದು ಮನೀಸಲಾರನು ಮತ್ತು ಸ್ವಾನದಿಂದ ಪವಿತ್ರತೆಯಿಂದು ಮನೀಸಲಾರನು. ಸ್ವಾನವಿಲ್ಲದೆ ಗೃಹಸ್ಥನ ಸಮಸ್ತ ವ್ಯವಹಾರ ಆಚಾರವು ದೂಷಿತವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು ಮತ್ತು ವ್ಯವಹಾರವು ದೂಷಿತವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು ಮತ್ತು ವ್ಯವಹಾರವು ದೂಷಿತವಾಗುವುದರಿಂದ ಪರಾಮಾರ್ಧ ಪ್ರದ್ವಿಷ್ಯಾನ್ಯಾಸು ಪ್ರಕಟ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರಲಾರದು. ಅದರೆ ಇದು ರಾಗವನ್ನು ಪ್ರದ್ವಿಷ್ಯಾನ್ಯಾಸದಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂಂಕೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಪಾಪರೂಪವಿದೆಯೆಂಬ ಶ್ರದ್ದೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು.

ಕಳಿದ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಭವಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಮನೀಸಿಸಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಂಪಾದ ಏಫಾತ್ಮಾತ್ಮಾದಿ ರೂಪದ ಮಾಲವನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವಂಥ ಸ್ವ-ಪರದ ಭೇದ ತಿಳಿಯುವ ರೂಪದ ವಿವೇಕದೇ ಸತ್ಯರೂಪರಿಗೆ ಮುಖ್ಯರೂಪದಿಂದ ಸ್ವಾನವಿದೆ. ಸತ್ಯರೂಪರಿಗಂತೂ ಏಫಾತ್ಮಾಪುಲದ ನಾಶಮಾಡುವಂಥ ಒಂದು ವಿವೇಕವೇ ಸ್ವಾನವಿದೆ. ಜಲದಿಂದ ಮಾಡುವ ಸ್ವಾನವಂತೂ ಜೀವಗಳ ಸಮೂಹದ ಫಾತ ಮಾಡುವಂಥದ್ವಿರುಪುದರಿಂದ ಪಾಪಬಂಧ ಮಾಡಿಸುವಂಥದ್ವೇಷ್ಣೀ ಇದೆ, ಅದರಿಂದ ಧರ್ಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಕಾರಣ ಸ್ವಾಧಾರಿದಿಂದಲೇ ಆಪವಿತ್ರವಿರುವ ತರಿರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾನದಿಂದ ಪವಿತ್ರತೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಯ್ಯಾ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯುಳ್ಳ ಹೋದರೇ! ಅತ್ಯನ್ತ ಮದ್ದತೆಯ ಪ್ರಯೋಜನದಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮನಾಮದ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಸ್ವಾನಮಾಡಿರಿ! ವ್ಯಧರ್ ಬೇದಮಾಡಿ ದೂಷಿಯಾಗಿ ಗಂಗಾ ಮೊದಲಾದ ತೀರ್ಥಗಳ ಕಡೆಗೆ ಏಕ ಧಾರಿಸುತ್ತಿರುವರಿ? ಪರಮಾತ್ಮನಾಮದ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸಮೃಗ್ಂಜಾನರೂಪದ ನಿರ್ಮಲಜಲವು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸಮೃಗ್ರಂಥನ ರೂಪದ ದೃಂಜಿಯು ಮಾನವಾದ ಅಲೆಗಳಿಂದ, ಅವನಾರ್ಥ ಅನಂತ ಸುಖದಿಂದ ತೀರ್ತಲವಿದೆ, ಮತ್ತು ಅದು ಸಮಸ್ತ ಪಾಪಗಳನ್ನು ತೊಳೆದು ನಷ್ಟಪೂರಿಸಿದುವಂಥದಿದೆ. ಇಂಥ ಪರಮಾತ್ಮಸ್ಥರೂಪವಾದ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮುಖುಗು ಹಾಕಿ ನಿಮಗ್ನರಾಗಿ ಹೋಗಿರಿ!

ಜಗತ್ತಿನ ವಾರೇ ಏಫಾತ್ಮಾದ್ವಷ್ಟ್ಯೇ ಜನರು ನಿಶ್ಚಯರೂಪದ ನಿರ್ಮಲತ್ತುಗಳ ಸರೋವರವನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಎಂದೂ ಜ್ಞಾನರೂಪ ರತ್ನಾಕರ ಸಮುದ್ರವನ್ನೂ ನೋಡಿಲ್ಲ. ಸಮತೆಯ ನಾಮದ ಅತ್ಯಂತ ಶುದ್ಧ ನದಿಯನ್ನೂ ನೋಡಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಪಾಪವನ್ನು ದೂರಮಾಡುವಂಥ ಸತ್ಯ ತೀರ್ಥಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಮೂರ್ವಿಜನರು ಯಾವುವನ್ನು ತೀರ್ಥವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅವು ಸಂಸಾರದಿಂದ ಪಾರು ಮಾಡುವಂಥಪುಗಳಲ್ಲದಂಥ ಗಂಗಾ ಮೊದಲಾದ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖುಗೆದ್ದು ಅವರು ಹಣಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಯಾವ ಮೂರ್ವಿರು ತತ್ತ್ವಗಳ ನಿಶ್ಚಯರೂಪದ ಸರೋವರವನ್ನು ನೋಡಿಲ್ಲ. ಜ್ಞಾನರೂಪದ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ನೋಡಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸಮತೆಯರೂಪದ ನದಿಯನ್ನು ನೋಡಿಲ್ಲ. ಅವರು ಗಂಗಾ ಮೊದಲಾದ ತೀರ್ಥಾಭಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಸಮೃತಾರೆ. ಅವರು ತತ್ತ್ವಗಳ ನಿಶ್ಚಯರೂಪದ ಸರೋವರವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಜ್ಞಾನರೂಪದ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮತ್ತು ಸಮಾರೂಪದ ನದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಪುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖುಗಿಹಾಕಿ, ಏಫಾತ್ಮಾದ್ವಷ್ಟ್ಯಹಾಗೂ ಕಷಾಯರೂಪದ ಮಲದಿಂದ ರಹಿತರಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಉಜ್ಜ್ವಲ-ಪವಿತ್ರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಪವಿತ್ರವಾದ ಮನುಷ್ಯನ ತರಿರವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಭೂಪದ್ಧವಾಗಿ ಹೋಗುವಂಥ ಯಾವುದೇ ತೀರ್ಥವಾಗಲಿ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಪದಾರ್ಥವಾಗಲಿ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ತರಿರವು ಆಧಿ, ವ್ಯಾಧಿ, ಜರೆ, ಮರಣಗಳಿಂದ ನಿರಂತರ ವ್ಯಾಪ್ತವಿದೆ ಮತ್ತು ನಿರಂತರ ದೂಷಿ ಮಾಡುವಂಥದಿದೆ. ಸತ್ಯರೂಪರು ಇದರ ಹೆಸರನ್ನೇಲೂ ಯೋಗ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಸಮಸ್ತ ತೀರ್ಥಗಳ ಜಲದಿಂದ ನಿತ್ಯಸ್ವಾನ ಮಾಡಿದರೂ ಮತ್ತು ಉಂದನ, ಕರ್ಮಾರಾದಿಗಳನ್ನು ಬಳಿದರೂ ಈ ತರಿರವೂ ತುದ್ವಪಾಗಲು, ಸುಗಂಧಿತವಾಗಲು. ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತದ್ದರೂ ಇದು ವಿನಾಶದ ಮಾರ್ಗದ ಮೇಲೆಯೇ ನಡೆದು

ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸದಿಯ ಜಲದಲ್ಲಿ ಸಾನ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೇ ತರೀರವು ಮದ್ವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಕೋಟ್ಟಿಂತರ ಏನು, ಮೊಂದಿ, ಅಮು, ಬೆಸ್ತ್ ಮೊದಲಾದವರು ಮದ್ವಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಲೋಕಮೂಳತೆಯು ತಾಗ ಯೋಗ್ಯವೇ ಇದೆ.

ಸಾನ್ಯಾಸದ ಅವಶ್ಯಕತೆ

ಸಾನ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ತರೀರವು ಪವಿತ್ರವಾಗುವುದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಧರ್ಮವೂ ಆಗುವುದಲ್ಲಿ, ಅದರೆ ಗೃಹಸ್ಥ ಮನಿರಾಜರ ಹಾಗೆ ಸಾನ್ಯಾಸ ತಾಗಮಾಡಿ ಬಿಡುವುದು ಉಚಿತವಿಲ್ಲ. ವಾರ್ಷಿಕ್ ಮೈಷ್ವಿಚ್ಯು ಮೊದಲಾದ ಜೀವರುಗಳ ಸ್ವರ್ವವಾಗಿ ಹೋದರೆ ಮತ್ತು ಸಾನ್ಯಾಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪಾಪದ ಕುರಿತು ಗಾಣಿ ಉಳಿಯಲಾರದು ಮತ್ತು ಅವರ ಸಂಗತಿ, ಸ್ವರ್ವ, ಸಹಭೋಜನ ಬೇಕಾದಂತೆ ಮಾಡತೋಡಿಗಿರೆವ್ಯವಹಾರಧರ್ಮದಲೋಪವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಜ್ಯಾನರ ಆಚರಣೆಯು ಅದು ವ್ಯವಹಾರದ ವಿರೋಧಿಯಲ್ಲಿ, ಅತ್ಯಂತ ಪಾಪದಿಂದ ಆಜೀವಿಕೆ ಮಾಡುವಂಥ ಚಾಂಡಾಲ, ಕಟುಕ, ಚಿಮ್ಮಕಾರ, ಬೇಂಡಿಕಾರ, ಭಿಲ್ಲ, ಧೀವರಮೊದಲಾದವರು ಅತ್ಯಂತ ಪಾಷಿಷಫ್ರಮತ್ತು ಮೈಷ್ವಿಚ್ಯು ಮುಸಲಾನರ ಭಾಯಿ ತಮ್ಮ ತರೀರದ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದರಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಮಲಿನತೆ ಮನಸ್ಸುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಇವರಸ್ವರ್ವವಾಗುವುದರಿಂದ ಸಾನ್ಯಾಸ ಹೋಗುವನ್ನಂತೂ ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಜತಿಗೆ ಪರಮಾತ್ಮೆನ ಸ್ವರಣೆಯನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಅವರ ಹತಿರ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಬುದ್ಧಿಯು ಮಲಿನವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮುಸಲಾನ ಮೊದಲಾದವರು ವೇದ್ಯರಿಗೆ ಕವಿಗೊಟ್ಟಿರುವುದು ಎಧುರಿಗೆ ಮೋಗವಿಟ್ಟು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಬುದ್ಧಿಯು ಉತ್ತಮ ಧರ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ಏಮುಖಿವಾಗಿ ಏರುದ್ವಾಗಿಯೇ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಜೀವಧಾತಕನಾಯಿ, ಬೆಷ್ಟ್ ಮೊದಲಾದವರು, ಕಾಗೆ ಮೊದಲಾದ ಪಕ್ಷಿ, ದುಷ್ಪತಿಯಂತಹಗಳು ಭೋಜನದ ಸಾನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಅಧವಾ ಭೋಜನವನ್ನು ಸ್ವರ್ವಮಾಡಿದರೆ ಆ ಭೋಜನವನ್ನು ತಾಗಮಾಡುವುದೇ ಉಚಿತವಿದೆ. ಅವುಗಳ ಸ್ವರ್ವವಾದ ಮೇಲೆ ಸಾನ್ಯಾಸಮಾಡದೆ ಭೋಜನ, ಸಾಘಾಯಿ ದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಹೀನಾಬಾರತೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪಾಪದಿಂದ ಭಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಕುಲದ ಭೇದವ್ಯಾಳಯುವುದಿಲ್ಲ, ಸ್ವಿಯ ಸಂಗದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜೀವಗಳ ಹಿಂಸೆ, ಅಪವಿತ್ರ ಅಂಗಗಳ ಏಲನ, ರಕ್ತ-ವೀಯಾ-ದಿಗಳ ಸ್ವರ್ವ ಮತ್ತು ಮಹಾನಿಂದ್ರ ರಾಗದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ತಾಗವು ಸಂಭವಿಸದ್ದಿರೆ ಪಾಪದ ಗಾಣಿ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಅಮದ್ವಂದು ಮನ್ಸಿಸಿ ಸಾನ್ಯಾಸಮಾಡಬೇಕು. ಏಕಂದರೆ ನಿಂದ್ರ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದ ಸಂತರಬಾಹ್ಯಮಂದಿರು ಸಲುವಾಗಿ ಸಾನ್ಯಾಸಿದೆ. ಸಾನ್ಯಾಸಮಾಡಿದಲ್ಲದ ಪ್ರಸ್ತರ, ಜಿನಮಂದಿರದ ಉಪಕರಣ ಮೊದಲಾದ ಉತ್ತಮ ಮಸ್ತಗಳ ಸ್ವರ್ವ ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದು?

ತರೀರದಲ್ಲಿರ್ಕ, ಮಾಂಸ, ಮೂಳೆ, ಚಿಮ್ಮ, ಮುಲ, ಮೂತ್ರಗಳು ತುಂಬಿಹೊಂಡಿದ್ದರೂ ರಕ್ತ, ಕೀರ್ತಿ, ಚಿಮ್ಮ, ಮೂಳೆ, ಮಾಂಸ, ಮುಲ, ಮುತ್ರಾದಿಗಳ ಸ್ವರ್ವವು ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದರೆ ಅಪಕ್ಯಾಗಿ ತೊಳಿದು ಹಾಕುವುದೇ ಉಚಿತವಿದೆ. ಏಕಂದರೆ ಕೀರ್ತಿ, ಚಿಮ್ಮ ಮೊದಲಾದವು ತರೀರದಿಂದ ಬೇರೆಯಾದ ನಂತರ ಸ್ವರ್ವಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೈ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಅವುಗಳ ಸ್ವರ್ವವಾದ ಮೇಲೆ ಹೀಫ್ರದೇ ಕೈ ತೊಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಉಚಿತವಿದೆ. ಅವುಗಳ ಗಾಣಿ ಮಾಡಿದರೆ ನೀಡ, ಚಿಮ್ಮಕಾರ, ಚಾಂಡಾಲ, ಕಟುಕ ಮೊದಲಾದವರು ಮರೊಡನೆ ಏಕತೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಆಚರಣದಲ್ಲಿ ಭೇದ ಉಳಿಯಲಾರದು. ಅಗಸಮಸ್ತ ಜಾತಿ ಸಂಬಂಧದ ವ್ಯವಹಾರದ ಲೋಪವಾಗುವುದರಿಂದ ಉತ್ತಮ ಮಲದ ಹಾಗೂ ನೀಡ ಕುಲದ ಆಚಾರವು ಸಮಾನವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು ಮತ್ತು ವ್ಯವಹಾರ ಆಚಾರವು ಕಟ್ಟುಹೋಗುವುದರಿಂದ ಮಹಾವಾಪದ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪರಮಾಭರ ಶಾಚವಂತೂ ವ್ಯವಹಾರ ಶಾಚದಿಂದಲೇ ಆಗುತ್ತದೆ, ಯಾವನ ಭೋಜನದಲ್ಲಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮಲಿನತೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಅವನದು ಪರಮಾಭರ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಲಿನತೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಜನ ಧರ್ಮಯರಂತೂ ಚಾಂಡಾಲ, ಭಿಲ್ಲ, ಮೈಷ್ವಿಚ್ಯು ಮುಸಲಾನರುಗಳ ತರೀರದ ಭಾಯಿ ಬೀಳುವುದರಿಂದಲೂ ಮಲಿನತೆ ಮನಸ್ಸುತ್ತಾರೆ. ಅಗಸ, ಕಲಾಲ, ಕಮ್ಮಾರ, ಆಕ್ಷಮಾಲಿಗ ಮೊದಲಾದವರು ಹಿಂಸೆಯ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವಂಥ ಪರಿಧಿಯಿಂದ ಅವರ ಸ್ವರ್ವವನ್ನು ಮಾರಿದಿಂದಲೇ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದು.

ಮುನಿರಾಜರಂತೂ ನೀಡಬಾಡಿಯ ಮನುಷ್ಯರ ಸ್ವರ್ವವಾದ ಮೇಲೆ ದಂಡ ಸ್ವಾಸ್ಥ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂದು ಖಾಪವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅರಿವಿಲ್ಲದ್ದರೆಯೇ ನೀಡ ಕುಲದವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವೇಚವಾಗಿ ಹೋದರೆ ಭೋಜನದ ಅಂತರಾಯ ಮನ್ವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮದ್ದ, ಮಾಂಸ ಕರೀರೆಡಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಅಂಗುಲ ದೂರದಲ್ಲಿ ರಕ್ತ, ಕೇವು, ಪಂಕ್ತೆಂದ್ರಿಯ ಅಂತರಾಯ ಮನ್ವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜೀವದ ಮೃತಕ ಕಳೇವರವು ಭೋಜನ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿಗೊಳಿಸಬಾದರೆ ಅಂತರಾಯ ಮನ್ವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜೀವದ ಮೃತಕ ಕಳೇವರವು ಭೋಜನ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿಗೊಳಿಸಬಾದರೆ ಅಂತರಾಯ ಮನ್ವಿಸುತ್ತಾನೆ. ಏಗೆ ಎಂದ ಮೇಲೆ ಜಿನಧರ್ಮಾಯಾದ ಗೃಹಸ್ಥನು ಮೂರ್ಕಿ, ತಿಮ್ರ, ಕೇರ, ಉಣಿಗಳ ಸ್ವರ್ವವಾದ ಮೇಲೆ ಭೋಜನ ಹೇಗೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ? ಅದುದರಿಂದ ಗೃಹಸ್ಥನಂತೂ ಕ್ರೈಸ್ತಾಲು ತೋಳಿದುಕೊಂಡು ಮದ್ದ ಸ್ವಾಸ್ಥದಲ್ಲಿ ಮುದ್ದಭೋಜನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ನೀಡ, ಅಥವು ಬಾತಿಯದರು ಮುಟ್ಟಿದ ಭೋಜನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ:

ಜನೇಂದ್ರರ ಪೂರ್ವ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಾನ್ಯ ಮಾಡುವುದು ಉಚಿತವೇ ಇದೆ; ಏಕೆಂದರೆ ಸಾನ್ಯ ಮಾಡುವುದು ಸ್ವತ್ವದಿಂದ ಶುದ್ಧತೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ದೇವರ ದೇವರ ಪೂರ್ವ-ಸ್ವರ್ತ ಮಾಡುವುದು ಮಹಾ ವಿನಯವಿದೆ. ಸಾನ್ಯದಿಂದ ಶುದ್ಧತೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ದೇವರ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಸಾನ್ಯ ಮಾಡಿಯೀ ಸ್ವರ್ತ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು, ತೊಳೆದ ದೃಷ್ಟಿನ್ನೇ ಏರಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಅದು ದೇವ ವಿನಯವೇ ಇದೆ. ವಿನಯವೇ ಆರಾಧನೆಯಿದೆ. ಜನೇಂದ್ರರ ಮಂದಿರದ ಉಪಕರಣಗಳದ್ವಾರಾ ವಿನಯ ಕೂಡ ದೇವ ವಿನಯವೇ ಇದೆ. ವಿನಯವೇ ಆರಾಧನೆಯಿದೆ. ಜನೇಂದ್ರ ಆಗಮವನ್ನು ಪೂರ್ವಿಯ ದೃಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಸಾನ್ಯ ಮಾಡಿ ಮುಟ್ಟಿಸುವುದು, ಮಾಡುತ್ತೇದೆಯೆಂದರೆ ಜನೇಂದ್ರ ಆಗಮವನ್ನು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಪೂರ್ವಿಯ ದೃಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಸಾನ್ಯ ಮಾಡಿ ಮುಟ್ಟಿಸುವುದು, ಅದು ಕೈ ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ಸ್ವರ್ತ ಮಾಡುವುದು, ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಕೈ-ಕಾಲು ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವುದು ಅದು ಕೊಡ ವಿನಯವೇ ಇದೆ. ಪಾಪ ಮಲಾದ ರುದ್ರತ ಮಾಡುವದು ಮುಖ್ಯವಿದ್ದರೂ ಜನೇಂದ್ರ ಭಗವಂತರ ಆಗಮದಲ್ಲಿ ಏಂಟಿ ಪ್ರಕಾರದ ಲೋಕಕ ರುದ್ರತ ಫೇಲಿದೆ. ಲೋಕಕ ಪ್ರಾಚೀಲಿಲ್ಲದೆ ಪರಮಾತ್ಮಾ ಧರ್ಮದಿಂದ ಭೃಷ್ಪಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಮುನಿರಾಜರ ಕರೀರವಂತೂ ರತ್ನಯದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಮಹಾಪವಿಶ್ವದ್ವರೂ ಬಾಹ್ಯರುದ್ವಿಷ್ಯ ಸಲುವಾಗಿ ಕಮಂಡಲು ಇದುತ್ತಾರೆ. ಕೈ-ಕಾಲು ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ಸಾಧಾರಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಸಿನೀರಿನಿಂದ ಕಾಲು ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ಭೋಜನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯವಹಾರ ಅಬರಸೆಯನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಭಗವಾನ್ ಜನೇಂದ್ರರ ಧರ್ಮವು ಅನೇಕಾಂತ ರೂಪವಾದೆ. ನಿಶ್ಚಯ-ವ್ಯವಹಾರದ ವಿರೋಧದಿಂದ ರಹಿತವಾಗಿಯೇ ಧರ್ಮವಿದೆ. ಜನೇಂದ್ರರ ಧರ್ಮವು ಸರ್ವಥಾ ಏಕಾಂತರೂಪವಾಗಿಲ್ಲ.

ಅಂತರವಿದೆ. ದ್ವಷ್ಟ ಮತ್ತು ಪರಮಾರ್ಥಯದ ಸರ್ವಾಫಾ ಏಕತೆ ಮನ್ಮಿಸುವುದರಿಂದ ಸಮಸ್ತ ವೈಪರ್ಯಾರ ಪರಮಾರ್ಥದ ಲೋಪವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ದ್ವಷ್ಟ-ಪರಮಾರ್ಥಯದ ಕಫಾಚಿತ್ತ ಏಕತೆ ಕಫಂಚಿತ್ತ ಅನೇಕತೆಯನ್ನು ಮನ್ಮಿಸುವುದೇ ತ್ರೈಷ್ವಾದ.

ಮಾಳಿನ ಬಿಂದ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಪರವರ್ತದಿಂದ ಉರುಳುವಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಯೋಳಗೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಶೀತದೊಳಗೆ ಕರಗುವಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಗ್ನಿತಪ ತಬಿಸುವಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಮನ್ಮಿಸುವುದು ಲೋಕಮೂರ್ಖತೆಯಿದೆ. ಸೂರ್ಯ-ಭಂದ್ರ ಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರಕ ಮನ್ಮಿಸುವುದು, ಸ್ವಾನ ಮಾಡುವುದು, ಭಾಂಡಾಲಾರಿಗಳಿಗೆ ದಾಸಕೂಡುವುದು, ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಮನ್ಮಿಸಿ ದಾಸ ಕೂಡುವುದು, ಬಾವಿಯ ಪೂಜೆ, ಪ್ರಕ್ಕದ ಪೂಜೆ, ಗೋಪ ಪೂಜೆ, ನಾಗ್ನಗಳ ಪೂಜೆ, ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಯ ಪೂಜೆ, ಮಾತ್ರಾಚಿತ್ಯಗಳ ಪೂಜೆ, ಮೃತರಿಗೆ ಪೂಜೆ, ಮೃತರಿಗೆ ತ್ಯಾಗಿ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ತಪ್ರಾ ಮಾಡುವುದು, ರಾಘ್ವ ಮಾಡುವುದು, ದೇವತೆಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಜಾಗರಕ ಮಾಡುವುದು, ಗಂಗಾಜಲವನ್ನು ಪವಿತ್ರಪಂದು ಮನ್ಮಿಸುವುದು, ತಿಂಡಿಂಡಿಗಳ ರೂಪವನ್ನು ದೇವಪಂದು ಮನ್ಮಿಸುವುದು, ಕರೆ, ಬಾವಿ ಮೊದಲಾದು ಮನ್ನು ಆಗೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಮನ್ಮಿಸುವುದು, ಉಪವನ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಮನ್ಮಿಸುವುದು, ಮೃತ್ಯುಂಡಯ ಮೊದಲಾದ ಜಪ ಮಾಡಿಸುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಮೃತ್ಯುವಿನ ನಿವಾರಕ ಮನ್ಮಿಸುವುದು, ಮನಸ್ಗಳ ದಾಸ ಕೂಡುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ದುಃಖ ದೂರವಾಗುವುದರಿಂದ ಮನ್ಮಿಸುವುದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಾರ್ಥತೆಯಿದೆ.

ಯೇಚ್ಚೇನು ಹೇಳುವುದು ! ಯೋಗ್ಯ-ಅಯೋಗ್ಯ, ಸ್ಥಿತಿ-ಅಸ್ಥಿತಿ, ಬಿತ್ತ-ಅಟಿತ್ತ, ಅರಾಧ್ಯ-ಅನಾರಾಧ್ಯದ ವಿಚಾರದಿಂದ ರಂಡಿತರಾಗಿ ಲೌಕಿಕ ಜೀವರುಗಳ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ನೋಡಿ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಅಜ್ಞಾನಿ ಅನಾದಿ ಮಿಥ್ಯಾದ್ವಿಗ್ರಹ ಪ್ರಪರ್ತಿ ಮತ್ತಾರೆ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಿತಂದು ಮನ್ನಿ ವಿಚಾರದಿಂದ ರಂಡಿತರಾಗಿ ಪ್ರಪರ್ತಿನ ಮಾಡುವುದೇ ಲೋಕ ಮೂರ್ಖತೆಯಿದೆ.

ಅದೆಷ್ಟೂ ಜನಮುದ್ರಾ ಬಿನಧುರಿಗಳಿಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅತ್ಯಜ್ಞಾನದಿಂದ ರಂಡಿತರಾಗಿ ಪರಮಾಗಮದ ಅಜ್ಞಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಏಷಧಾರಿಗಳಿಂದ ಕಲ್ಪಿತ ಅನೇಕ ಕ್ರಿಯಾಕಾಂದ ದಾಗೂ ತೀರ್ಥಂಕರಾದಿಗಳ ತಪ್ರಾ ಮಾಡಿಸುವುದು ತಮ್ಮ ತಂಡೆ ಮತ್ತು ತಾತರ ತಪ್ರಾ ಮಾಡಿಸುವುದು, ಯಕ್ಕಿ ಮೊದಲಾದವರ ಸಲುವಾಗಿ ಹೋಗು, ಯಜ್ಞಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವುದರಿಂದು ಮನ್ಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಿಕರಗಾಂಧಿಜಾನ ಮಾಡಿಸುವುದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಾರ್ಥತೆಯೇ ಇದೆ.

ಕೆಲವರು ಸ್ವಾನ ಮಾಡಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸ್ವಾನ ಮಾಡಿ ಉಂಟ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಒದ್ದು ಬಟ್ಟೆಯುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಉಂಟ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪವಿತ್ರತೆಯಿದೆ, ಮುದ್ರಾತೆಯಿದೆ, ಪರಮಾಧರ್ಮವಂದೇ ಮನ್ಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರೆ ಅಭಕ್ತಿ, ಭಕ್ತಿಗಳ ಮತ್ತು ಒಂಸೆ ಮೊದಲಾದವರ್ಗಳಾಗುವ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ; ಇದೆಲ್ಲವೂ ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮದ ಉದಯಿದಿಂದ ಲೋಕ ಮೂರ್ಖತೆಯೇ ಇದೆ.

ಹಾಗ ದೇವ ಮೂರ್ಖತೆಯ ಲಕ್ಷಣ ಹೇಳುವಂಥ ಸೂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, -

ವರೋಪಲಿಪ್ರಯಾಶಾವಾನ್ ರಾಗದ್ವೇಷಮಲೀಮಸಾ ।

ದೇವತಾಯದುಪಾಸಿತ ದೇವತಾಮೂರ್ಖಮುಚ್ಯತೇ ॥೨೩॥

ಅಭರ : - ಯಾವುದು ತಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನಿಸುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ವರವಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ವರದ ಇಚ್ಛೆಮಾಡಿ ಆಸೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿ ಯಾವನು ರಾಗ-ದ್ವೇಷಗಳಿಂದ ಮಲಿನವಿರುವ ದೇವತೆಗಳ ಸೇವನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಅವನನ್ನು ದೇವತಾಮೂರ್ಖನಿಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವನ ಕಾಯ್ದು ದೇವಮೂರ್ಖತೆಯನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಸಂಸಾರೀ ಜೀವನು ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿ - ಸ್ವಿ, ಪ್ರತ್ಯೇ, ಅಭೂತಗಳಿ, ವಸ್ತುವಾಯನ, ಧನ, ಉಪಯುಕ್ತ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಇಚ್ಛೆಯೊದನೆ ನಿರಂತರವಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವಗಳ ಪ್ರಾಣಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ರಾಗೀ, ದ್ವೇಷಿ, ಮೋಹಿ ದೇವಗಳ ಸೇವೆ-ಪೂರ್ಣಿ ಮಾಡುವುದೇ ದೇವಮೂರ್ತಿಯಿದೆ. ರಾಜ್ಯ, ಸುಖ ಸಂಪತ್ತಿ ಮೊದಲಾದುವರಂತೂ ಸಾತಾವೇದನೀಯ ಕರ್ಮದ ಉದಯವಿಂದಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಸಾತಾವೇದನೀಯ ಕರ್ಮವನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಸಮರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಲಾಭವಂತೂ ಲಾಭಾಂತರಾಯ ಕರ್ಮದ ಕ್ಷಯೋಪಕರ್ಮವಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ. ಭೋಗೋಪಭೋಗ ಸಾಮಗ್ರಿಯ ಪ್ರಾಣಿಯು ಭೋಗೋಪಭೋಗ ನಾಮದ ಅರ್ಥರಾಯಕರ್ಮದ ಕ್ಷಯೋಪಕರ್ಮವಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಭಾವಗಳಿಂದ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಲ್ಲಿಹಾಗೂ ತಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿಯಾದ ದೇವ-ದೇವಿಯರು ಸಮರ್ಥವಿಲ್ಲ.

ಕುಲದ ಪೃಥ್ವಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಕುಲದೇವಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ; ಅದರೆ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೂ ಯಾರೂ ಕುಲದ ವಿಧ್ಯಂವಾಗುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಲಕ್ಷ್ಯ ಸಲುವಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಯ ದೇವಿಯನ್ನು ಧನದ ಸಲುವಾಗಿ ನಾಗ್ರಾಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅದರೆ ಅವಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕರು ದರಿದ್ರಾಗುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಶಿತಲಾಳ ಪೂಜಿ ಮಾಡುತ್ತಲೂ ಸಂತಾನದ ಮರಣವಾಗುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಹಿತ್ಯರನ್ನು ಮನ್ಸಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ದೋಗಳಿಗೆ ಪೃಥ್ವಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ವ್ಯಂತರ, ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲಾದಿಕರನ್ನು ತಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಂಥವರೆಂದು ಮನ್ಸಸುತ್ತಾರೆ, ಅದರೆ ಇದು ಏಧ್ಯಾತ್ಮದ ಉದಯವು ಪ್ರಭಾವವೇ ಇದೆ.

ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲ, ಪದ್ಮಾವತಿಯ ಪೂಜೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ

ರಘ್ರಾರಿಗಾ ಮಾಡಿರುವ ಚಕ್ರೇಶ್ವರೀ, ಪದ್ಮಾವತಿಯರು ಜನರಾಜನದ ರಕ್ಷಿತರಿದ್ವಾರೆ ಮತ್ತು ಸೇವಕರ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವಂಥವರಿದ್ವಾರೆ. ಸ್ತುತಿಯೋವರ ಶಿಫಾರಂಕರಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬು ದೇವಿಯರಿದ್ದು, ಒಬ್ಬೊಬ್ಬು ಯಕ್ಷರಿದ್ವಾರೆ, ಅವರ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪೂಜಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಜಿನಧರ್ಮದ ರಕ್ಷಿತರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಧರ್ಮಾತ್ಮಾಗಳ ರಕ್ಷಿತರಿಯನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಆ ದೇವಿಯರಿಹಾಗೂ ಯಕ್ಷರಿಪೂಜಿ-ಸ್ವರ್ವನ ಮಾಡುವುದು ಉಚಿತವಿದೆಯಂದು ಕುಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ದೇವಿಯರು ಸಮಸ್ತ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಂಥಪರಿದ್ವಾರೆ, ಶಿಫಾರಂಕರರ ಭೂತರಿದ್ವಾರೆ, ಅವರಿಲ್ಲದೆ ಧರ್ಮದ ರಕ್ಷಣೆ ಯಾರು ಮಾಡುವರು? ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಂಬಿರದೊಳಗೆ ನಾಲ್ಕು ಭೂಜ, ಮೂಳೆದತ್ತರದು ಭೂಜ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ತಸ್ತು ಸಹಿತ ಪದ್ಮಾವತಿಯ ಅಕ್ಷತಿ ಮಾಡಿಸಿ, ಅಂಥ ಮನ್ಸಸುಕದ ಮೇಲೆ ಭಗವಾನ್ ಪಾರ್ವತ್ಯಾನಾಧ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಹೆಡೆಗಳುಳ್ಳ ಸರ್ವದ ರೂಪ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಅಸುರಾಗಬಿಂದಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪರಮಾಗಮವಿಂದ ಇದೆಲ್ಲದರ ಕುರಿತು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಮೂರಿರ್ಜಿ ಜನರು ಹೇಳುವಲ್ಲಿ ಮೋಸ ಮೋಗಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮಾಡಬಾರದು.

ಮೊದಲಂತೂ ಭವನವಾಸೀ, ವ್ಯಂತರ, ಜ್ಯೋತಿಷೀ ಈ ಮೂರು ಪ್ರಕಾರದ ದೇವಗಳಲ್ಲಿ ಏಧ್ಯಾತ್ಮಿಗಳೇ ಉತ್ಪನ್ನರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಸಮೃಗ್ಂಭೀಯು ಭವನಸ್ತಿಕ ದೇವಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಸ್ವಿ ಪರಯಾರ್ಥಿಯದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪದ್ಮಾವತೀ, ಚಕ್ರೇಶ್ವರಿಯರಂತೂ ಭವನವಾಸಿನಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಿ ಪರಯಾರ್ಥಿಯದಲ್ಲಿದ್ವಾರೆ, ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲಾದಿಕರು ವ್ಯಂತರಿದ್ವಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಸಮೃಗ್ಂಭೀಯು ಹೇಗೆ ಹುಟ್ಟುವನು? ಅವರಲ್ಲಂತೂ ನಿಯಮದಿಂದ ಏಧ್ಯಾತ್ಮಿಗಳೇ ಉತ್ಪನ್ನರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಹೇಗೆ ಸಹಸ್ರ ಬಾರಿ ಪರಮಾಗಮದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರಿಗೆ ಜ್ಞಾನ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀತಿಯಿದ್ದರೆ ಅವರು ಜಿನಧರ್ಮದ ಧಾರಕಿಂದ ತಮ್ಮ ಪೂಜಿ, ವಂದನೆ ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವನು ಜ್ಞಾನಿದ್ವಾನೆ ಮತ್ತು ತನ್ನನ್ನು ಅವರಿತಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ ಅವನು ಸಮೃಗ್ಂಭೀಯುಂದ ತನ್ನ ವಂದನೆ ಪೂಜಿ ಹೇಗೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನು? ಸಾಧಮಾರ್ಗ ಉಪಕಾರವನ್ನಂತೂ ಅವನು ಹೇಳಿದೆಯೇ ಮಾಡುವನು.

భగవంతర ప్రతిబింబపన్సంతూ తమ్ము దుష్టకద మేలే ధరిసిద్దారే మత్తు భగవంతర భక్తరింద తమ్ము పూజె మాడిసికొళ్ళువంథ అవసియవన్ను ధమాఫత్తూగా యావను హేగే మాచువను ? అవసంతూ ఆనేక రస్త ధారణమాడి తమ్ము ఏతరాగ ధమాదల్ని ప్రవృత్తియున్న కెతిమత్తానే మత్తు తన్న బలహినైసెయున్న స్థాప్తాగి తోరిసుత్తానే.

ఒన్నాశసద రక్షకరందు ఒచ్చోబ్బయళ్క-యళ్కోయీందే హేగే హేళువిరి ? భగవంతరాశసదల్లంతూ సౌధమా ఇంధనింద ఓడిదు ఆశంటాత దేవ-దేవియరల్లూ సేవకరిద్దారే అవర వ్యదయదల్లి నిజవాద ధమాద తీర్మతియిరువుదరింద పూవాఫక్షత అచుభ కమ్మావు నిజరిసి హోగి అవరమస్త ఆచీతన పుద్గలరాపి కొడ దేవతారూపవాగి లుపకార మాచుత్తారే. దేవతిగఱు మనుషులిగే లుపకార మాచుత్తారందు హేళువల్ల ఆశ్చర్యమావేనిదే ?

జ్యేష్ఠ రాశ్రగుళల్లి కూడ ఇంథ ఆనేక కథేగఱు బచుత్తావే. తీలవంత హాగూ ధ్వానిఁ తపస్సిగాజ ధమాద ప్రశాదచింద దేవగళ ఆశనవు కంటిసువుదు, దేవగఱు హోగి లుపసగ్గ దూరమాడిదుదు మత్తు ఆనేక ప్రశాద రత్నగుళింద ధమాతత్తురుగళ పూజె మాడిదంథ కథేగఱు రాశ్రగుళల్లి బచుచ్చు ఇవే. ఆదరే ధమాత్మ వ్యయాశు దేవతిగఱు పూజె మాడిదంథ కథేయు యావుచూఇల్ల భక్తిశ్రేర్లి, పద్మావతియర కథేగఱూ ఆనేకవివే. అదరల్లి దేవ-దేవియరు తీలవంతిఁ, ప్రతపంతియిర పూజె మాడిద్దారే. ఆదరే అదరల్లి తీలవంతిఁ ప్రతపంతియిరు హోగి యావుచే దేవ-దేవియర పూజె మాడిదరందు ఎల్లియూ హేళులాగిల్ల.

స్వామి కాత్రికేయ మునిగఱు కాత్రికేయానుప్రేష్టేయల్లి హేళుత్తారే,-

ఈ య కోఁ ఎ దేది లభ్య ఈ కోఁ ఎ జింపు కుణది లువయారం ।

లువయారం ఆవయారం కమ్మంపి సుకాసుకం కుణది ||౩౧౮||

భక్తి ఏ వుడ్డమాసో ఎంతర దేహో ఎ దేది జది లభ్యే ।

తోఁ కిం ధమ్మం కిరది ఏవం చుట్టే సద్గుట్టో ||౩౧౯||

అభిః :- ఈ జీవక్కే యారూ లక్ష్మీయున్న కొదుంపుదిల్లు పుత్రు జీవక్కే. యారూ లుపకార-అపకారవస్తూ మాచువుదిల్లు. జగత్తినల్లియాద లుపకార-అపకార మాచుత్తిరువుదు కండు బచుత్తుదే అదు తాను మాడిద తుభ- అతుభ కమ్మాగలిందలే ఆగుత్తదే. భక్తిపూవాఫక పూజె మాచువుదరింద చ్ఛంతరదేవగఁఁ లక్ష్మీయున్న కొదుత్తిద్దరే దాన, పూజె, తీల, సంయమ, ధ్వాన, అధ్యయన తపరూపద సమస్త ధమా (చుభ భావరూపద పుణ్య) వస్తోకి మాచువుదు ? భక్తిపూవాఫక పూజె, వందన మాచువుదరింద కుదేవగఁఁ సంసారద కాయి సిద్ధమాదతోడగిదరే కమ్మావు యావ పస్తువే ఉధయలిక్కల్ల ? వ్యంతరే సమస్త సుఖవన్ను కొదువంథపరాదరు, ధమాద ఆచరణయు నిష్పలవాయితు.

భావాభి :- జగత్తినల్లికి జీవనిగే దేవ, దానవ, దేవి, మనుషు, స్వామి, తండె, తాయి, సోదర, మిత్ర, స్విత్, ప్రత్త, తెయించె, బైషధ మోదలాదపు యావ లుపకార అభవా అపకార మాచుత్తవే ఆదెలపూ తమ్మింద మాడలాద పుణ్యకమ్మా-పాపకమ్మాగలవే, అపుగళ లుదయద ఆధీసవాగి మాచుత్తవే. ఇవెలపూ బాహ్యనిమిత్త మాత్రవివే. ఒబ్బును ఓతమాడలపేశ్చమత్తానే, లుపకార మాడలపేశ్చమత్తానే, ఆదరే

ಅಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ - ಕೆಡಕಾಗುತ್ತದೆ; ಬ್ಯಾಸು ಕೆಡಕು ಮಾಡಲವೇತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ, ಅದರೆ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ- ಒತ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವು ಪುಣ್ಯ-ಬಾಪ ಕರುವಿದೆ.

ಭಾಂಡಾಲನ ಅಹಿಂಸಾವೃತದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ದೇವತೆಗಳು ಸಿಂಹಾಸನ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರು. ಲೀಲಾವತಿಯ ಶೀಲದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ದೇವತೆಗಳು ಸಹಾಯಕರಾದರು; ಶೀತೆಯ ಶೀಲದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಅಗ್ನಿಕುಂಡವು ಜಲರೂಪವಾಯಿತು. ಸುದರ್ಶನ ಶೈಖ್ಯಯ ಉಪಸರ್ಗವನ್ನು ದೇವನು ನಿವಾರಿಸಿದನು; ಹೀಗೆಯೇ ಕೆಲವರಿಗೆ ದೇವತೆಗಳು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಉಪಸರ್ಗ ಮೂರಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದೇವಗಳ ಅಸನವು ಕಂಪಾಯಿಮಾನವಾಗಿ ದೇವಗಳು ಬಂದು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂಥ ಸಾವಿರಾರು ಕಥೆಗಳು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿವೆ.

ಭಗವಾನ ಮಂಷಪದೇವರಿಗೆ ಆರುತಿಂಗಳು ಆಹಾರದ ಉಂಟಾಯಿವದ್ದಾಗಿ ಯಾವ ದೇವನು ಬಂದು ಯಾರಿಗೆ ಆಹಾರಕೊಡುವ ವಿಧಿಯನ್ನೇಕೆ ಅಳಿಸಲಿಲ್ಲ? ಮೊದಲಂತೂ ಗಭರದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅರುತಿಂಗಳು ಮೊದಲೇ ಇಂದ್ರ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ದೇವಗಳು ಭಗವಂತರ ಸೇವಯಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದಿಂದ ಆಹಾರ, ವಸ್ತು ವಾಹನಾದಿಗಳನ್ನು ತರಲು ಸಾಫಧಾನತೆಯಿಂದ ಉಪಸ್ಥಿತಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲರು ಹೇಗೆ ಮರೆತು ಹೋದರು? ಭರತ ಮೊದಲಾದ ಸೂರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ದಾಗು ಬ್ರಾಹ್ಮಿ-ಸುಂದರಿ ಪ್ರತಿಯರಿಗೆ ಮನಿ ಮತ್ತು ಶ್ರಾವಕನ ಧರ್ಮವನ್ನೆಲ್ಲಷಿದಿಸಿದ್ದರು. ಅವರು ಕೂಡ ಭಗವಂತರು ಈಗ ಮನಿಯಾಗಿ ಆಹಾರದ ಸಲುವಾಗಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಅಂತರಾಯಕರು ದುರಧಿಯವು ಮಂದವಾದಲ್ಲದೆ ಯಾರು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ?

ಧರ್ಮ, ಭೀಮ, ಅಜ್ಯನ, ನಕುಲ, ಸಹದೇವರುಗಳು ಮಹಾವೀರರಾಗಿ ಮನಿಗಳಾಗಿ ವಸದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಂಷಪೈರಿಗಳು ಬಂದು ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಪಾಗಿ ಕಾಯಿಸಿದ ಲೋಹದ ಒಡಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತೊಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಚರ್ಚೆ, ಮಾಂಡಾದಿಗಳು ಸುಟ್ಟು ಭಸ್ತುವಾದರೂ ಯಾವ ದೇವನೂ ಬಂದು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಮಹಿಮಾರ ಮಹಾಮನಿಯನ್ನು ಮೂರು ದಿವಸಗಳರಿಗೆ ಒಂದು ನರಿಯು ತನ್ನ ವರದು ಮರಿಗಳೊಡನೆ ಭಕ್ತಿಗಳ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೇವನೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ತಾಯಿಗೆ ಮಗನ ಸಲುವಾಗಿ ದೆಹ್ಮಣ ಪ್ರತಿಯಿತ್ತು. ಅವಳು ತೋಕಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ತೊಡಗಿದಳು. ಆದರೆ ತನ್ನ ಪುತ್ರನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋರಣು ಮೋದನಂಬುದರ ಕುರಿತು ಯಾವ ತೋಽಧರನ್ನೇ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಬಿಂಬಿ ಮತ್ತು ಮಂಷಪದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಹಿಂಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೇವನು ಬಂದು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಬಲರಾಮರ ಸೇವಯನ್ನು ಮೊದಲು ಸಾವಿರಾರು ದೇವಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು; ಆದರೆ ಯಾವಾಗ ಒಂದೇ ಕರ್ಮದ ಉದಯವಾಯಿತು ಮತ್ತು ಪುಣ್ಯವು ಕ್ಷೇತ್ರವಾದಾಗ ಅವರಿಗೆ ನೀರು ಕುಡಿಸಲು ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಅಥವಾ ದೇವನು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಮುದರ್ವಣ ಕ್ಷಕ್ತಿದಿಂದ ಸಾಯಿಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ಬಿಲ್ಲನ್ ಬಾಣದಿಂದ ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡನು ಹಿಂಗೆ ಅನೇಕ ಧ್ಯಾನೀ, ತಪಸ್ಯೀ, ಪ್ರತೀ, ಸಂಯುಮೀ ಮೊದಲಾದವರು ಘೋರ ಉಪಸರ್ಗದ ಸದನೆ ಮಾಡಿದಾರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ದೇವಗಳು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರು ಮತ್ತು ಕೆಲವರಿಗೆ ದೇವಗಳು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಅದುದರಿಂದ ಅಖಿಭಕರ್ಮದ ಉಪಸರ್ಗಮಾದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತು ಖಭಕರ್ಮದ ಉದಯ ಬಂದಲ್ಲದೆ ಯಾವ ದೇವಾದಿಕರು ಸಾಹಾಯಕರಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನಿಶ್ಚಯಿತವಿದೆ. ತಮ್ಮ ಶರೀರದೇ ತಪ್ತಿವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಶಿರದೂಷಣ ಪ್ರತ್ಯಾದ ಕಂಬುಕುಮಾರನು ಹನ್ಸರದು ವರ್ಷಗಳವರಿಗೆ ಬಿಡಿರ ಮುಳೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕರಿಗಿ ತಪಸ್ಯಮಾಡಿ ಸೋಯರ್ಹಾಸ ಖಿದ್ದದ ಪ್ರಾತ್ಸಿ ಮಾಡಿದ್ದನು. ಅದು ಸಹಜವಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಕೈಗೆ ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದೇ ಖಿದ್ದದಿಂದ ಶಂಬಿ

ಕುಮಾರನ ಮತ್ತು ಕವು ಕತ್ತರಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಣನಂತೂ ಆರಿಯದೆಯೇ ವಿದ್ದದ ಧಾರೆಯವ್ಯಯೋಗವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಒಳಗೆ ಕುಲತುಕೊಂಡ ರಂಬುಕುಮಾರನ ಶಿರವು ಕತ್ತರಿಸಿ ಹೋಯಿತು. ತನ್ನ ಪಿತರ ಶಲುವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೊಂಡ ವಿದ್ದೆಯು ತನ್ನದೇ ಘಾತಮಾಡಿಟ್ಟಿತು. ಪೂರ್ವಕರ್ಮದ ಉದಯದ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದಲೇ ಆನೇಕ ಉಪಕಾರ-ಅಪಕಾರಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಯಾವುದೇ ದೇವ ವೋದಲಾದವರ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಯಾರೂ ಧನ, ಸಂಚಾರ, ಸ್ವಿಂಗ್, ಪ್ರತ್ರಾದಿಕರನ್ನು ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥರಿಲ್ಲ.

ನಗರದ ದೋರೆಯು ಎಲ್ಲ ದೇವ-ದೇವಿ, ಪೀರ-ಪೈಗಂಬರ, ಸಾಖಿ, ಘರೀರ, ಎಲ್ಲ ಮತಗಳ ಸಾಧು, ಎಲ್ಲ ವೇದಪುರಾಣಗಳ ಪಾಠ ಮಾಡುವಂಥ, ನಿತ್ಯಪೂರ್ ಹೋಮ-ಯಜ್ಞದ ಪಾಠ ಮಾಡುವಂಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಬಹಳಪ್ರಾ ಅಜ್ಞೇವಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ, ಸತ್ಯಾರ್ಥ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದಾನ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ, ಅದರ ಮಹಾಫಲವು ಎಲ್ಲರುಪರೆಗೆ ತಲುಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಂಯೋಗ, ವಿಯೋಗ, ಹಾನಿ-ವೃದ್ಧಿ, ಜಯ-ಪರಾಜಯಗಳನ್ನು ನಿರಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಸಮಾಧರಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮಾಡದೆಯೇ ಆನೇಕ ದೇವ-ದೇವಿಯರ ಪೂಜೆ-ಆರಾಧನೆಯು ಆದು ದೇವಮೂರ್ತಿಯೇ ಇದೆಯೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದೆ ತಿಳಿಯಿರಿ!

ಮಂತ್ರ-ಸಾಧನೆ, ವಿದ್ಯೆಯು-ಆರಾಧನೆ, ದೇವ-ಆರಾಧನೆ ಮೌದಲಾದಪ್ರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪ್ರಾ-ಪಾಪದ ಅನುಶಾರವಾಗಿಯೇ ಥಳಕೊಡುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸುಖದ ಉಚ್ಛ್ರಯಿಳ್ಳವರು ದಯೆ, ಕ್ರಮೆ, ಸಂತೋಷ, ನಿರಬೇಕ್ಕತೆ, ಮಂದ ಕಷಾಯತೆ, ಏತರಾಗತೆಯ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಧರ್ಮದ ಆರಾಧನೆಯನ್ನೇ ಮಾಡಿರಿ, ಅನ್ಯ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಇಚ್ಛೆ ಮಾಡಿ ಪಾಪದ ಬಂಧ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿರಿ.

ದೇವಗಳ ಸಂಗತಿಯನ್ನೇ ಮಾಡುವ ಇಚ್ಛೆಯಿದ್ದರೆ ಉತ್ತಮ ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಸಿ ಸೌಧಮೇಂದ್ರ, ರಚಿ ಇಂದ್ರಾಂಜೀ, ಲೋಕಾಂತರ ದೇವಗಳ ಸಂಗತಿಮಾಡುವ ಭಾವನೆ ಮಾಡಿರಿ! ಅನ್ಯ ಅಧಮ ದೇವಗಳ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಯಾವುದರ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವುದು?

ಬಹಳಪ್ರಾ ಜನರು ಮಿಥಾಬುದ್ಧಿಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲರ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿದಿನ ಅವರ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಜನರು ಮೌದಲಂತೂ ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲರ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲರ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಜಿನೇಂದ್ರ ದೇವರ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳುವುದೇನೇದರೆ ಮೌದಲು ದಾರ್ಶನಪಾಲನ ಸನ್ನಾನ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ದೋರೆಯ ಸನ್ನಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ದಾರ್ಶನಪಾಲನಿಲ್ಲದೆ ದೋರೆಯ ಭೇಟ್ಯಾಯಿನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡಿಸುವರು? ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲರಿಲ್ಲದೆ ಭಗವಂತರ ಭೇಟ್ಯಾಯಿನ್ನು-ಮಿಲನದನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡಿಸುವರು!

ಭಗವಂತರಂತೂ ಮೋಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾರ್ದಂಬ ವಿವೇಕವೇ ಆ ಮೂರ್ವಿರಿಗೇಳಲ್ಲ. ಈ ಮಿಥಾಬುದ್ಧಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲನು ಆ ಭಗವಾನ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸ್ಥೂಪದವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದೇ ಇಲ್ಲವೆಂದ ಮೇಲೆ ಆವರೋಡನೆ ಹೇಗೆ ಮಿಲನ ಮಾಡಿಸುವನು ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ವಿಫ್ಫಾಗ್ಳ ನಾಶ ಮಾಡುವನು? ಅವನಂತೂ ತನ್ನ ಮಿಥಾಬುದ್ಧಿನ್ನು ಕೂಡ ನಾಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮರ್ಪಣನಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ವಿವೇಕವಿಲ್ಲದ ಮಿಥಾಬುದ್ಧಿ ಜನರು ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲರ ಆಕೃತಿಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿ, ಏತರಾಗರ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಸ್ವಾನ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವನ ಕೃಷ್ಣಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನ ಕತ್ತರಿಸಿದ ತಲೆ ಮತ್ತು ಗದೆ, ಕರವಾಳಿದಿಮ್ಮ ನಾಯಿಯ ಮೇಲೆ ಖುಲ್ಲತುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಎಕ್ಕೆ-ಬೆಲ್ಲ ತಿನ್ನುವುದರಿಂದ ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲನು ಪ್ರಸನ್ನಾಗುತ್ತಾನೆಂದು ಜನರನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸಿ ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲನನ್ನು ಪ್ರಾಜಿಸಬಹುದ್ದುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವನ ದರ್ಶನ-ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮೌದಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಆದೆಲ್ಲವೂ ಮಿಥಾಬರ್ಥನ ಮತ್ತು ಕುಜಾನದ ಪ್ರಭಾವಚಂದೇ ತಿಳಿಯುವುದು.

ಭಗವಾನ ಪಾರ್ವತಿನೇಂದ್ರಿಯ ಮಸ್ತಕದ ಮೇಲೆ ಹೆಡೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಸಮರಪರಣಾದಲ್ಲಿ ಭಗವಾನ ಪಾರ್ವತ ಅರಹಂತರ ಮಸ್ತಕದ ಮೇಲೆ ಧರಣೇಂದ್ರಿಯಿಂದ ಹೆಡೆ ಮಾಡಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಸಂಭವವಿದೆ ? ಧರಣೇಂದ್ರಿಯಿಂದ ಭಗವಂತರು ತಪಸ್ಯಾ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮುನಿ ಅವಸ್ಥೆಯೋಳಿಗೆ ಹೆಡೆಯಿಲ್ಲ ಮಾಡಿಸಿದನು; ಅದರ ನಂತರ ಅರಹಂತ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಡೆ ಮಾಡಿಸುವುದರ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೇ ಇಲ್ಲ. ಭಗವಾನ ಪಾರ್ವತಿ ಚಿನ್ಹನೇಂದ್ರಿಯ ಯಾವಾಗ ಅರಹಂತರಾದರು, ಮತ್ತು ಇಂದ್ರನ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದ ಕುಬೇರನು ಸಮರಪರಣಾದ ರಂಗನ ಮಾಡಿದ್ದನು. ಅಲ್ಲಿ ಭಗವಾನ ಪಾರ್ವತಪ್ರಭುಗಳು ಹೆಡೆಸಹಿತವಾಗಿ ವಿರಾಜಮಾನರಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಕಾಯಾದ ದೇವ, ಮನುಷ್ಯ ಮತ್ತು ತಿಂಗಳಿಂಗಳು ಧರ್ಮಶೈವಣ ಸ್ವಾಪನ ವಂದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪ್ರತಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಅರಹಂತರ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಗಳಿಗೆ ಹೆಡೆಯು ಹೇಗೆ ಸಂಭವವಿರುವುದು ? ಏತರಾಗ ಮುದ್ದೆಯಂತೂ ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಇರುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಕಾಲದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಧರಣೇಂದ್ರನ ಪ್ರಾಜಿ ಪ್ರಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಜನರು ಎವರಿತ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡತ್ತೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಯಾರು ದೂರ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ ? ಹೇಗೆ ಭಗವಂತರ ಪಾಂಚಾಳದ ಪ್ರತಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಗಗಳ ಸುಂದರತೆ ಮತ್ತು ಮಸ್ತಕದ ರಕ್ಖಣೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಕರ್ಣಾಗಳನ್ನು ದೀರ್ಘಮಾಡಿ ಸ್ಥಂಧಗಳೊಡನೆ ಜೋಡಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ ; ಅವನ್ನು ನೋಡಿ ಎಲ್ಲ ಧಾರುಗಳ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನೂ ಕರ್ಣಾಗಳನ್ನು ಸ್ಥಂಧಗಳೊಡನೆ ಜೋಡಿಸಿ ತೋಡಿದರು. ಇದಂತೂ ಅನುಕರಣಾದಿಂದ ಸಡೆದುಹೋಯಿತು. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಅರಹಂತರ ಬಿಂಬದ ಮೇಲೆ ಹೆಡೆಯು ಆಕಾರವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಜನರು ತತ್ತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾರೆ ಹೆಡೆ ನಿರ್ಮಾಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ನಷಟಿಸುತ್ತಾಂದು ಬಂದರು. ಹೆಡೆ ಮಾಡಿ ಬಿಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಮೆಯಂತೂ ಅಪೂರ್ಜವಾಗಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ; ವಿಕಿಂದರೆ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಕಾರದ ಸಮಸ್ತ ದೇವಗಳು ನಾಲ್ಕು ನಿಟ್ಟಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ಭಗವಂತರ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಭಕ್ತಾಮಂಟಪ ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೇ ಧರಣೇಂದ್ರನ ಪ್ರಾಜ್ಯರೆಂದು ಮನ್ನಿಸುವುದು ಅದಂತೂ ಲೋಕಮೂರ್ಖತೆಯಿದೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ದೇವಮೂರ್ಖತೆಯ ಅನೇಕ ಭೇದಗಳಿವೆ. ಗರ್ಭೇ, ಹನುಮಂತ, ಲಿಂಗ, ಯೋನಿ, ಉತ್ತರಿಮೂರ್ಖಿ ಇತ್ಯಾದಿರೂಪ, ದೇವತ್ವಪ್ರಾಪ್ತಿ, ಸ್ವಷ್ಟಿ ಆಸಂಭುವಾದ ತಿಂಗಳಿಂಗರೂಪನ್ನು ದೇವನೆಂದು ಮನ್ನಿಸುವುದು, ಪಟೆ ಮೋದಲಾದ ಪ್ರಕ್ಕಾಗಳನ್ನು, ನದಿಯನ್ನು, ಜಲವನ್ನು, ವಾಯುವನ್ನು, ಧಾಸ್ಯವನ್ನು ದೇವರೆಂದು ಮನ್ನಿಸುವುದಲ್ಲವೂ ಲೋಕಮೂರ್ಖತೆಯಿದೆ.

ಈಗ ಮುಂದೆ ಗುರುಮೂರ್ಖತೆಯ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡುವಂಥ ಮೌತ್ತೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,-

ಗ್ರಂಥಾರಂಭಹಿಂಸಾನಾಂ ಸಂಸಾರಾವರ್ತವರ್ತಿನಾಮ್ ।

ಖಾಲಿಂಡಿನಾಂ ಪುರಸ್ಕಾರೋ ಜ್ಞೀಯಂ ಪಾಖಿಂಡಿಮೋಹನಮ್ ॥೨೪॥

ಅರ್ಥ :- ಪರಿಗ್ರಹ, ಅರಂಭ ಮತ್ತು ಹಿಂಸೆಯೋಡನೆ ಸಂಸಾರರೂಪದ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತನೆ ಮಾಡುವಂಥ ಪಾಖಿಂಡಿಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯರೆಂದು ಮನ್ನಿಸಿ ಅವರ ವರ್ಕನಗಳಲ್ಲಿ ಆದರಪ್ರಾರ್ಥಕವಾಗಿ ಪ್ರವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದು ಅದು ಪಾಖಿಂಡ ಮೂರ್ಖತೆಯಿದೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಜನೇಂದ್ರಿಯ ಧರ್ಮದ ಪ್ರದ್ಯು-ಜ್ಞಾನದಿಂದ ರಹಿತರಾಗಿ, ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ವೇಷ ಧಾರಣ ಮಾಡಿ, ತಮ್ಮನ್ನು ಉಚ್ಚರೆಂದು ಮನ್ನಿಸಿಕೊಂಡು, ಒಗ್ಗಿನ ಒಂದು ವರ್ಣನ್ನಿಂದ ಧರಣೇಂದ್ರಿಯ ಪ್ರತಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಅರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಹಿಂಸೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ, ಇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ರಾಗಿ-ಸಂಸಾರಿ-ಆಸಂಯಮೀ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳೊಡನೆ ಮಾತ್ರಕರ್ತಮಾಡಿ ಅಭಿಮಾನಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಅಚಾರ್ಯ, ಪ್ರಾಜ್ಯ ಧರ್ಮಾತ್ಮಕರೆಂದು ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಗಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ; ಯುದ್ಧಾಸ್ತ ರ್ಯಾಂಗಾರದ ರಾಸ್ತ್ರ ಹಿಂಸೆಯ ಕಾರಣವಾದ ಅರಂಭದ ರಾಸ್ತ್ರ ರಾಗವೃದ್ಧಿಮಂಥ ರಾಸ್ತ್ರಗಳ ಮಂತ್ರರಾಗಿ ತಾವು ಉಪದೇಶ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲದು ಪಾಖಿಂಡಿಗಳಿದ್ದಾರೆ.

ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ರಸಗಳಿಂದ ಯುತ್ತವಾದ ಭೋಧನದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯಿದೆ; ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಕಾಮ್-ಭೋಗ-ಬಂಧಕ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಪರಿಗ್ರಹವನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾತ್ರವಿಲ್ಲಾಗಿ ಮಧ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಅವರು ಮುನಿ, ಸಾಧು, ಆಚಾರ್ಯ, ಮಹಂತ, ಪ್ರಾಚ್ಯ ನಾಮದಿಂದ ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ; ವಿಕಾಶ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಲೀನರಿದ್ದಾರೆ; ಮಂತ್ರ-ತಂತ್ರ-ಯಂತ್ರ-ಜಪ-ಮಾರಣ-ಉಚ್ಚಾಟನ-ಪರೀಕರಣ ಮೊದಲಾದ ನಿಂದ್ಯ ಆಜರಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರು ಹಾವಿಂಡಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹಾವಿಂಡಿಗಳ ಪಚನಗಳನ್ನು ಪ್ರಮಾಣವೆಂದು ಮನ್ಯಸುವುದು, ಅವರ ಸತ್ಯಾರ್ಥ ಮಾಡುವದು, ಅವರನ್ನು ಧರ್ಮಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮನ್ಯಬ್ರಂಧ ಮನ್ಯಸುವುದು ಅದು ಹಾವಿಂಡ ಮೂರ್ತಿಯಿದೆ.

ಈಗ ಸಮ್ಮಕ್ಷವನ್ನು ನಷ್ಟ ಮಾಡುವಂಥ ಎಂಟು ಮದಗಳ ಹೆಚ್ಚುವಂಥ ಸೂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,-

ಜ್ಞಾನಂ ಪೂಜಾಂ ಕುಲಂ ಜಾತಿಂ ಬಲವ್ಯದ್ದಿಂ ತಪೋ ವಪ್ತಃ ।

ಅಪ್ಣಾವಾತ್ರಿತ್ಯ ಮಾನಿತ್ವಂ ಸ್ವಯಮಾಹುರ್ತಸ್ಯಯಾಃ ॥೨೫॥

ಭಾಷ್ಯ :- ಮದವು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗಿರುವಂಥ ಗೋಧರದೇವರು ೧) ಜ್ಞಾನ, ೨) ಪೂಜೆ, ೩) ಕುಲ, ೪) ಜಾತಿ, ೫) ಬಲ, ೬) ಖದ್ದಿ, ೭) ತಪ, ೮) ಶರೀರವೆಂದು ಎಂಟು ಪ್ರಕಾರದ ಮದಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಂಟಿರ ಅಶ್ರಯದಿಂದ ಯಾವ ಅಭಿಮಾನವು ಬರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವಯಂ ಎಂದರೆ ಮದವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಭಾಷಾಭ್ರ :- ೧) ಜ್ಞಾನದ ಮದ, ೨) ಪೂಜೆಯ ಮದ, ೩) ಕುಲದ ಮದ, ೪) ಜಾತಿಯ ಮದ, ೫) ಬಲದ ಮದ, ೬) ಖದ್ದಿಯ ಮದ, ೭) ತಪದ ಮದ, ೮) ಶರೀರದ ಮದ, ಈ ಎಂಟು ಮದಗಳು ಸಮ್ಮಗ್ನಿಗ್ರೇಷಣವುದಿಲ್ಲ.

೧) ಜ್ಞಾನಮದ - ಒಂದಾದರೂ ಮದವಿದ್ದವನು ಸಮ್ಮಗ್ನಿಸ್ತೇಗಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ? ಸಮ್ಮಗ್ನಿಸಿಯ ಚಿಂತನವು ಯಥಾರ್ಥವಿದೆ. ಅವನು ಏಜಾರ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ ಎಲ್ಲೆ ಆಶನೇ! ನೀನಂತೂ ಇಂದಿಯಗಳಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಜ್ಞಾನ ಪಡೆದಿರುವೆ, ಅದರ ಗರ್ವವನ್ನೇ ಮಾಡುವುದು? ಆ ಜ್ಞಾನವಂತೂ ಜ್ಞಾನಾವರಣಕ್ರಮದ ಕ್ಷಯೋಪರಮದ ಅಧೀನವಿದೆ, ವಿನಾಶಕೀಲವಿದೆ, ಇಂದಿಯಗಳ ಅಧೀನವಿದೆ, ವಾತ ತಿತ್ತ ಕಫಾದಿಗಳ ಅಧೀನವಿದೆ, ಅದು ನಷ್ಟವಾಗುವಂತಿಲ್ಲ ಅಧಿಕ ಸಮಯ ತಗಲುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕ ಅದರ ಗರ್ವ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ? ಇಂದಿಯಗಳು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿರುವಂತೆಯೇ ಜ್ಞಾನವೂ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಹಾತ-ಟಿತ್ತ- ಕಫಾದಿಗಳ ಹಾನಿ-ಕ್ಷಯದ ಮೇಲೆ ಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನವು ವಿವರಿತವಾಗಿಹೋಗುತ್ತದೆ, ಮೂರ್ಖವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಇಂದಿಯಜನ್ಯ ಜ್ಞಾನವಂತೂ ಶರೀರದ ಜತೆಯಲ್ಲೇ ವಿನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು. ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ಏಕೇಂದ್ರಿಯವಾಗಿದೆ, ಶೇಷ ನಾಲ್ಕು ಇಂದಿಯಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ; ಏಕೇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿ ಜದರೂಪ ಪಾಣಾ, ಧೂಳು, ಪ್ರತ್ಯುಂಡು ಪರವಾಗಿ ಅಂಬಿಯಾತ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಅಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿ ಉಳಿದನು. ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ವಿಕಲತ್ಯಾಗಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿ ಅಂತರ ಮಾತ್ರ ಜ್ಞಾನ ಸಹಿತನಾದನು. ವ್ಯಂತರ ಮೊದಲಾದ ಅಧಮದೇವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಿಥಾತ್ವದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಸ್ವ-ಪರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಮರಣ ಹೊಂದಿ ಏಕೇಂದ್ರಿಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿ ಅನಂತಕಾಲದವರೆಗೆ ಪರಿಪೂರ್ಣಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ.

ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ವಿರಳ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಜ್ಞಾನಾವರಣದ ಕ್ಷಯೋಪರಮದ ಅಧಿಕತೆಯಿಂದ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆವರಲ್ಲಿ ಅದೇಷ್ಟೋ ಮನುಷ್ಯರಂತೂ ನೀಂಚ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಣಾರಾಗಿ ಅನೇಕ ಜಲಜರ ಜೇವ,

స్తుల జెచ్చేవ, ఆకారదల్లువిధారమాచువంథి జీవగళన్ను మోదెయువల్లి ఓడియువల్లి బంధిసువల్లి అనేక యంత్ర-ప్రంజర-బలె-రూలగళన్ను నిమిసువల్లి ఉపయోగి మాచుత్వారె. అదచోయ్ మనుష్యరు అనేక ప్రకారద కరపాళ-బండాపు-మిబాస్-బాణి, ఏష మోదలాచువన్ను నిమిసువ విద్యుత్యిల్లిప్రవీణారాగి తమ్మి ఉపరితెయి మాచువల్లి ఉన్స్ట్రాగి నగర-దేశగళ విధ్వంస మాచువల్లి నిష్పణరాగి మోగుత్వారె. అదచోయ్ మనుష్యరు సించ, మలి, జిరతె మోదలాద జీవగళ బేటి మాచువల్లి ఉపరితాగి బిందుత్వారె.

అదచోయ్ మనుష్యరు జ్ఞానద అధిక క్షుయోపచమ పడెదు, లుతర అనేక మనుష్యర ధనకపిదుకొల్పువల్లి సులిగి మాచువల్లి దారియింద మోగువ జనర ధనకొల్పి హోదెయువల్లి కొలె మాచువల్లి ప్రవీణారాగి హోగుత్వారె. అదచోయ్ మనుష్యరు జ్ఞానద తీక్ష్ణతే పడెదు శాత్మిక జీవగళ తిరశ్శార మాచువల్లి అస్తరన్ను సత్కరేందు సిదమాడి బిందువల్లి సత్కరస్తు అస్తకరేందు సిద్ధమాచువల్లి ధన మత్తు ప్రాణగల్లిరడన్నూ వరగా మాచువల్లి ప్రవీణారాగి మోగుత్వారె. అదచోయ్ మనుష్యరు తమ్మి జ్ఞానద తీక్ష్ణతెయి మూలక మనుష్యర నింద మాచువల్లి లూటి మాడిసువల్లి ధన-భూమి-ఆజీవికే మోదలాదప్రగళన్ను పట్టమాడిబిందువల్లి దోహే మోదలాదవరింద తిక్కే మాడిసి బిందువల్లి మరగా మాడిసి బిందువల్లి ప్రవీణారాగుత్వారె.

అదచోయ్ మనుష్యరు కట్టగే, పాథాగా, ధాతు, రత్న మోదలాద అనేక పస్తగళన్ను మాచువల్లి; చెత్త, అభరగా, పస్త మనస మోదలాద అనేక ప్రకారద రచనే మాడికొడువల్లి ప్రవీణతే పడెదు అభీమానద వచవతీయాగి నష్టరాగి మోగుత్వారె. అదచోయ్ మనుష్యరు జ్ఞానద ప్రబలతే పడెదు అనేక చ్యంగార రాస్తు యుద్ధరాస్తు వృద్ధిశీయరాస్తు మోదలాదప్రగళన్ను రచిసి దోరిగళన్ను ప్రశన్స మాచుత్వారె. అవదు అనేక భంచస్తు అలంకార, వ్యాకరగా విధై, ఏకాంతరూపద నాటయి విధై, వేద-పురాగా, క్రియాకాండ మోదలాద ప్రదూషక మాడి గవిష్ట్రాగి, ఆత్మజ్ఞానదింద రిహితరాగి సంసారదల్లి పరిభ్రమగా మాచుత్వారె.

అదచోయ్ జనరు ఏంతరాగ ధమావన్ను ప్రాప్తమాడికొండు కూడ ఏంధ్యాత్మద తీవ్ర ఉదయదింద సత్కర్జ్ఞాన-ప్రద్యైయన్ను పడెయదె తమ్మి అభిమాన, పఁడన, ప్రక్కగళన్ను పుష్టిమాచువ సలువాగి రాస్తువిరుద్ధవాద మాగావదల్లి ప్రవర్తన మాడిసి తమ్మన్న ధన్యరేందు మనిసుత్వారె. ఈ ప్రకార జ్ఞానద అధికారేయన్ను ప్రాప్త మాడికొండూ ఏంధ్యాత్మద ప్రభావదింద ఇన్నొ హచ్చు హచ్చాగ్ని బంధ మాడికొండు సంసారదల్లియే నష్టరాగుత్వారె. ఆమదవరింద ఈగ ఏంతరాగ సమ్మగ్నా సీ గురుగళ ఉపదేశ పడెదు జ్ఞానదగవ మాచబేటిలి!

ఎల్పే ఆత్మనే! నిన్న స్ఫూర్థావవంతూ సమ్మట లోచాలోకిగళన్ను తిలియువంథి కేవలజ్ఞాన రూపవదే. ఈగ కమూద క్షుయోపరమంద ఇంద్రియగళ ఆధీనవిరువ రాస్తగ్రుల జ్ఞానవు స్తుల్లి ప్రకటపవాగిదే అదర గవచన్మేళ మాచుత్తిరువ? యావ ప్రకార ఒబ్బసు తన్న ప్రబల తత్త్వవాద మండలేత్తర దోరియన్న కట్టందు జ్యేలినల్లిట్టు ఒందిష్టు కీళు భోజనవిత్తు అనేక ప్రకారదింద క్షుకొడుత్వానే; ఎందాదరోమ్మ ఒందిష్టు సింగ భోజనవన్ను కొట్టిస్టేందరే ఆ మండలేత్తర దోరియు జ్యేలినల్లి బిందుకొండు ఆ అల్లవాద ఏంధ్య భోజనవన్ను పడెదు గవ మాచువనేను? అదే ప్రకార నిమ్మ అనంత జ్ఞానస్థర్మాపవాద కేవలజ్ఞానవన్ను కమూగళు కొల్పి మోడెదు కరింరూపద బందిగ్గపదల్లి పరాధీన మాడి ఇట్టిన. ఈగ ఇంద్రియగళ మూలక స్తుల్లిజ్ఞానవిత్తరే అదమ్మ పడెదు గవ వన్నేక మాచువిరి?

ఈ ఇంద్రియ జ్ఞానవంతూ ఏనాకోలే పరాధీనవిదే, కరింరెద జతెయల్లో అవక్కవాగి నష్టవాగి మోగువుదు. ఈ కరింరెదల్లి కూడ రోగదింద, వృద్ధియగళ ఏకలతెయింద, దుష్టర్

ಸಂಗತಿಯಿಂದ, ವಿಷಯ-ಕವಾಯಗಳ ಅಧಿಕರೆಯಿಂದ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಇಂದ್ರಿಯಭಾನದ ವಿನಾಶವಾಗುವಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಈ ವಿನಾಶಕ್ತಿಲವಾದ ಭಾನವನ್ನು ಪಡೆದು ಒಂದು ವೇಳೆ ಗರ್ವ ಮಾಡಿರಿಂದರೆ ನಿಷ್ಠ ಸಮಸ್ಯೆಗುಣಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗುವವು ಮತ್ತು ನಿವೃತ್ತಭಾನವು ಹೋರಣು ಹೋಗಿ ನೀವು ಏಕೇಂದ್ರಿಯ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಜನ್ಮಾವ್ಯಾಪ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು.

ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀವು ಒಂದಿಷ್ಟು ಕರೆತೆ, ಭಂದಸ್ಸು ಚರ್ಚೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಹೊಸಕಾವ್ಯ, ಚೌಲ್ಕ, ರಾಸ್ತೆ ಭಂದಸ್ಸು ಯುಕ್ತಿಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಜನಸುಮತಿದ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಜ್ಞಾನ ಪಡೆದು ಗರ್ವದ ಪ್ರಷ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವರಿ, ಅದರೆ ಗರ್ವ ಮಾಡುವುದು ಉಚಿತವಿಲ್ಲ.

ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆದ ಭಾನೀ ಎತ್ತರಾಗಿಗೆ ಬರೆದ ಗ್ರಂಥಗಳ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿ! ಅಚಾಯ್ ಅಕಲಂಕೆದೇವರಿಂದ ರಚನೆಗೊಂಡ ಲಭುತ್ತೆಯೀ, ಬ್ರಹ್ಮತ್ವಯೀ, ಚೂಲಿಕೆಯೆಂದು ಏಳು ಗ್ರಂಥಗಳಿವೆ. ಅವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮಾರ್ಗಕ್ಷಯನಂದಿ ಮುನಿರಾಜರು 'ಪರಿಜ್ಞಾಮುಖ' ರಚಿಸಿದರು. ಅದರ ಮೇಲೆ 'ಪ್ರಮೇಯ ಕಂಲಮಾರ್ತಣಂಡ' ವೆಂಬ ಹನ್ನೆರಡು ಶಾವಿರ ಚೌಲ್ಕಪ್ರಭಾಗಾದ ಬ್ಯಾಹದ್ ಚೀಕೆಯಿನ್ನು ಅಚಾಯ್ ಪ್ರಭಾಚಂದ್ರರು ರಚಿಸಿದರು. ಲಭುತ್ತೆಯೀದ ಮೇಲೆ ಅಚಾಯ್ ಪ್ರಭಾಚಂದ್ರರು 'ನಾಯಿಕುಮುದ ಚಂದ್ರೋದಯ' ವೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಹದಿನಾರು ಶಾವಿರ ಚೌಲ್ಕಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ತತ್ತ್ವಾರ್ಥಸೂತ್ರದ ಮೇಲೆ 'ಗಂಧಕಸ್ವಿಮಹಾಭಾಷ್ಯ' ವೆಂಬ ಎಂಭತ್ತಾಲ್ಯಾ ಶಾವಿರ ಚೌಲ್ಕಗಳ ಚೀಕೆಯಿದ್ದು ಅದು ಈಗ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದರ ಮಂಗಲಾಚರಣೆಯ ಮೇಲೆ ಅಚಾಯ್ ಸಮಂತಭದ್ರರು 'ಅಪ್ರಮೇಮಾಂಸ' ಬರೆದಿದ್ದು ಅದು 'ದೇವಾಗಮಸ್ತೋತ್ರ' ದ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿದೆ. ಅದರಮೇಲೆ 'ಅಪ್ರಮೃತೀ' ಮತ್ತು ಅಚಾಯ್ ವಿದ್ಯಾನಂದರು 'ಅಪ್ರಸಂಪ್ರಸ್ತೀ' ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಅಕಲಂಕೆದೇವರು 'ರಾಜವಾರ್ತಿಕ' ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಚಾಯ್ ವಿದ್ಯಾನಂದರು ಹದಿಸೆಂಟಿಷಾವಿರ ಚೌಲ್ಕದಲ್ಲಿ 'ಚೌಲ್ಕವಾರ್ತಿಕ' ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು 'ಅಪ್ರವರೀಷ್ಯಾಯನ್ನು ಕೂಡ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಅವರ ನಿಬಾರಣ ವಚನಗಳ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ನೋಡಿ ದೂಡ್ಯಾದೂಡ್ಯಾದಿಗಳ - ತಾರ್ಕಿಕರ ಗರ್ವವು ಮೇರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಾಟಕತ್ತೆಯ, ಶಾರತ್ತೆಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕಾಂತರೂಪ ನಿಬಾರಣ ಯುಕ್ತ-ಯುಕ್ತ ವಚನಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹೇಗೆ ಭಾನದ ಗರ್ವ ಮಾಡುವಿರಿ? ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರವಿತ್ತಭಾನಾವರಣ ಕರ್ಮಾದ ಕ್ಷಯೋವರಮದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪಭಾನ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಮಹಾದುರ್ಭವನ್ತಿ ವಸ್ತುವಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆತ್ಮನನ್ನು ವಿಷಯಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಅಭಿಮಾನ ಮೊದಲಾದ ಕವಾಯಗಳಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ಪರಮ ಸಮರ್ಪಿತಿಯನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡಿ ಸಂಸಾರ ಪರಿಪೂರ್ವಮಾದ ಅಭಾವ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರಿ. ಭಾನದ ಗರ್ವಮಾಡಿ ಆತ್ಮನನ್ನು ಅನಂತ ಸಂಸಾರಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಡಿರಿ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಭಾನಮದದ ಅಭಾವ ಮಾಡುವ ಉಪದೇಶ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

೨) ಪೂಜಾಮಂದ - ಈ ಎರಡನೆಯ ಪೂಜ್ಯತೆಯ ಮಂದ-ಬಂಶಯದ ಮಂದವನ್ನು ಸಮ್ಮಗ್ಂಧಿಸು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರಾಜ್ಯ ಬಂಶಯದ ಆತ್ಮನ ಸ್ಥಾವರವಿಲ್ಲ ಕರ್ಮಗಳ ಕ್ಷಯೋಯಿದೆ, ವಿನಾಶಕ್ತಿಲವಿದೆ, ಪರಾಧಿನವಿದೆ, ದಾಗ್ರತ್ಯಾತಿಯ ಕಾರಣವಿದೆ. ನನ್ನ ಬಂಶಯದ ಮಂದ ಅನಂತ ತತ್ತ್ವಾಂಶಯಮಯ ಆಕ್ಷಯ-ಅವಿನಾರೀ-ಅವಿಂದ ಸುವಿಮಯವಿದೆ, ಅನಂತ ಭಾನ-ದರ್ಶಕ-ಸಮಯವಿದೆ, ಅನಂತ ಶಕ್ತಿರೂಪವಿದೆ. ಈ ಬಂಶಯದ ಕರ್ಮಕ್ಕತ, ಮಹಾಖಂಪಾಧಿರೂಪ, ಆತ್ಮಗಿರ್ಕೆತಪನ್ನಂಟು ಮಾಡಿ ದುರ್ಗತಿಯಲ್ಲಿತಲುಪಿಸುವಂಥ, ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಮರೆಸುವಂಥದ್ವಿದ್ದು ಆತ್ಮನ ಸ್ವರೂಪವಿಲ್ಲ. ಇದು ಕಲಹದ ಮೂಲವಿದೆ, ಪ್ರರದ ಕಾರಣವಿದೆ, ಕ್ಷಣಭಂಗರವಿದೆ, ಪರಮಾತ್ಮ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಮರೆಸುವಂಥದ್ವಿದ್ದೆ, ಮಹಾದಾವವನ್ನಂಟು ಮಾಡುವಂಥದ್ವಿದ್ದೆ, ದುಃಖಸ್ಥರೂಪವಿದೆ, ಅನೇಕ ಜೀವಗಳ ಫಾತಕವಿದೆ. ಮಹಾರಂಭ ಮಹಾಪರಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಉರುಜಮಾಡಿ ನರಕದಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಿವಂಥದ್ವಿದ್ದೆ. ಈ ಬಂಶಯದ ದಿಂದ ನಾನು ಪೂಜ್ಯನಾಗಿ ಉಳಿಯುವನು? ಅದು ಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗುವುದರಿಂದ ನಾನು ದರಿದ್ರನಾಗಿ ಹೋಗುವನು.

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಧನದ ಲೋಭಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅಜ್ಞಾನೀ ಒಸರು ನನ್ನನ್ನು ತೇಣುಸೆಂದು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ, ಸಾಕ್ಷಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದರೆ ಆ ರಾಜ್ಯ, ಸಂಪತ್ತು ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಷಯ ದಿವಸವೂ ಹೆಚ್ಚಿರ ಬಹುತ್ವಲಿದೆ. ನನ್ನಂಥ ಅನೆಂಟಾನಂತ ಜೀವರುಗಳು ಸಂಪತ್ತನ್ನು ತಮ್ಮದೆಂದು ಮನ್ನಿಸುವಂಥವರು ನಷ್ಟರಾಗಿ ಮೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಪರಮಾಣು ಮಾತ್ರದಷ್ಟು ಪರಿಷ್ವವು ನನ್ನದಿಲ್ಲ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯ ತಿಂಬಿಂದ ದೃಷ್ಟಿಯ್ದು ಹೇಗಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ?

ಈ ಪರ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಕೃತ ಪರದಸಂಯೋಗರೂಪದ ಬ್ರಹ್ಮರೂಪದ ಅದು ದಾನ, ಸನಾನ, ಶೀಲ, ಸಂಯಮ ಇತರ ಜೀವಗಳ ಉಪಕಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಿಗಿಸುವುದರಿಂದಲೇ ಬ್ರಹ್ಮಾಯೋಗ್ಯವಿದೆ. ಬ್ರಹ್ಮರೂಪದೆಂದು ಗರ್ವರಹಿತ, ಇಚ್ಛಾರಹಿತ, ಸಮತಾಪಹಿತ, ವಿನಯವಂತವಿರುವುದು ಮಭಗತಿಯ ಕಾರಣವಿದೆ. ಮಿಥಾದರ್ಶನಜನ್ಮ ಮಿಥಾಭಾವವು ಜೀವನಿಗೆ ತನ್ನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಮರೆಸಿ ಬ್ರಹ್ಮರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಷಿಸಿರುಕ್ಕೆ ತಲುಹಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಹಿಗೆ ದೃಷ್ಟಿಯ್ದೆ ಮಾಡುತ್ತ ಸಮೃಗ್ಂಜ್ಯಾಯು ಪೂಜ್ಯತನದ - ಬ್ರಹ್ಮರೂಪದ ಗರ್ವಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅನ್ನ ಜೀವಗಳು ಅಶುಭ ಕರ್ಮದ ಉದಯವರ್ತವಾಗಿ ನಿರ್ಧನತೆಯಿಂದ ದುಃಖಿಯಾದುದನ್ನು ಸೋಣಿ ಅರುಭಿಸಾಮುಗ್ರಿ ಕಣಿತವಿರುವುದನ್ನು ಸೋಣಿ ಅವಳ್ಳಿ-ತಿರಸಾಕ್ಷಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಕರುಹೆಯನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

೩) ಕುಲಮದ : ಈಗ ಸಮೃಗ್ಂಜ್ಯಾಯೆ ಕುಲಮದವಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಿದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತಂಡೆಯ ವಂಶವನ್ನು ಕುಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಮೃಗ್ಂಜ್ಯಾಯು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ ನನ್ನ ಆತ್ಮನನ್ನು ಯಾರ ಮೂಲಕವೂ ಉತ್ಸ್ವ ಮಾಡಲಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನಂತರ ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪವನಾದ ಆತ್ಮನಿದ್ದೇನೇ, ಅವನಿಗೆ ಕುಲವಿರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಜ್ಞಾತಾ ದೃಷ್ಟಾಪ್ರಭಾವವೇ ನನ್ನ ಕುಲವಿದೆ. ನಾನು ಅನಾದಿಕಾಲದ ಕರ್ಮಗಳಿಂದ ಪರಾಧೀನಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಂನುಷ್ಠಿತಯಾರ್ಥಿ ಉತ್ಸ್ವಮ ಕುಲವು ದೊರಕಿದೆಯಿಂದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಗರ್ವ ಮಾಡುವುದು ಮಹಾ ಅನರ್ಥಕಾರಿಯಿದೆ.

ಪೂರ್ವಭವಗಳಲ್ಲಿ ಆನಂತರಬಾರಿ ನಾರಕಿಯಾಗಿದೆ, ಆನಂತರಬಾರಿ ಸಿಂಹ-ಹುಲಿ-ಸರ್ವಗಳ ಕುಲಗಳಲ್ಲಿ ಜನ್ಮಿಸಾಗಿದೆ, ಅನಂತರಬಾರಿ ಹಂಡಿ, ನಾಯಿ, ಕುರಿ, ಕ್ರೈ, ಬಂಡಿ, ಎತ್ತು, ಎಮ್ಮೆ ನರಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಕುಲಗಳಲ್ಲಿ ಜನ್ಮಿಸಾಗಿದೆ; ಅನಂತರಬಾರಿ ಮೇಲ್ಕೆರ, ಭಿಲ್ಲರ, ಚಾಂಡಾಲರ, ಜರ್ಮನಿಕಾರರ, ಧೀವರರ, ಕಟುಕರ ಕುಲಗಳಲ್ಲಿ ಜನ್ಮಿಸಾಗಿದೆ; ಅನಂತರಬಾರಿ ನಾವಲಿಗ, ಆಗಸೆ, ಗಾಣಗ, ಜಾಡ, ಕಮ್ಮಾರ್, ಕುಂಭಕಾರರ ಕುಲಗಳಲ್ಲಿ ಜನ್ಮಿಸಾಗಿದೆ, ಅನೇಕಬಾರಿ ನಿರ್ಧನರ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಗಳಿನ ಎಂದಾದರೂ ಮುಖಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ವೈಶ್ಯರ ಕುಲಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದು ಜನ್ಮಿಸಾಗಿದ್ದರೆ ಈಗ ಕರ್ಮವು ಮಾಡಿದ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಗರ್ವಮಾಡುವುದು ಮಹಾ ಅಜ್ಞಾನವಿದೆ. ಈ ಕುಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅಂಶ್ವಿದಿನಗಳವರೆಗೆ ಇರುವುದಿದೆ? ಅನಾದಿಯಿಂದ ಈ ಕುಲದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ನಿವಾಸವಂತೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನವೀನವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಮರಣಹೊಂದಿ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಣ್ಯ ಪಾಪದ ಅನುಷಾರ ಯಾವುದೋ ಬೇರೆ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಬೇಕಾಗುವುದು.

ಉತ್ಸ್ವಮಕುಲ ವಾತ್ಸ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಫಲವಂತೂ ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗದ ಸಾಧಕವಾದ ರತ್ನತ್ಯಾಗಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅಧಿಮ ಅರ್ಥರಣೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರಗ ಮಾಡುವುದಿದೆ. ಹಿಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದು ಕೂಡ ನನಗೆ ಪ್ರಣಾದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಉತ್ಸ್ವಮ ಕುಲವು ದೊರಕಿರುವುದರಿಂದ ನೀಡೆ ಕುಲದ ಮನುಷ್ಯರ ಹಾಗೆ ಅಭಿಕ್ಷ್ಯ ಭಕ್ತಿಗಳ ಮಾಡಬಾರದು; ಕಲಹ, ವಿಷಣ್ವಾದ, ಹೊಡೆದಾಟ, ಬ್ರಿಗಳ, ಅಶ್ವಿಲ ವಚನಗಳನ್ನಾಡಬಾರದು; ಡೂಡು ಅದುವುದು ವೇಶಾಗಮನ, ಕಳೆವು ಮಾಡುವುದು ಮೊದಲಾದವು ಉಚಿತವಿಲ್ಲ; ನಿಂದ್ಯಕರ್ಮ ಶಾರೀರಿಕ ಪರಿಶ್ರಮವ್ಯಳ ಅಜ್ಞೆ ಮಾಡುವುದು ಅಯೋಗ್ಯವಿದೆ. ಹಾಸ್ಯ ಅಸ್ತ್ಯವಚನ, ಭಲ-ಕರ್ಪಟ ಮಾಡುವುದು ಉಚಿತವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈಗ ಉತ್ಸ್ವಮಕುಲ ಪಡೆದು ಕೂಡ ನಿಂದ್ಯಕರ್ಮ ಮಾಡಿದರೆ ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಿಂದಾಯೋಗ್ಯನಾಗಿ ಮುಂದೆ ದುರ್ಗತಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗುವೆನೆಂದು ಸಮೃಗ್ಂಜ್ಯಾಯು ಕುಲದ ಗರ್ವ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

೪) ಜಾತಿಮದ : ತಾಯಿಯ ವಂಶವನ್ನು ಜಾತಿಯಿಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಮೃಗ್ಂಜ್ಯಾಯೆ ಜೀವನು ಜಾತಿಯ ಗರ್ವ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮೃಗ್ಂಜ್ಯಾಯು ವಿಚಾರಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ ನಾನು ಪೂರ್ವಭವಗಳಲ್ಲಿ ಅನಂತರಬಾರಿ ನೀಡೆ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ

ಸಮ್ಮಗ್ರಹನ ಅಧಿಕಾರ

ಮಹಿಳೆಗಳನ್ನೇನೆ. ಈಗ ಒಂದು ಬಾರಿ ಉಚ್ಛ್ರಾತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಗಳನ್ನೇನೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅನಂತಭಾರಿ ನೀಡಬಾಡಿ ಪಡೆದೆ ಮತ್ತು ಅನಂತಭಾರಿ ಉಚ್ಛ್ರಾತಿ ಪಡೆದನು. ಈಗ ಉಚ್ಛ್ರಾತಿ ಪಡೆದಿರುವ ಗರ್ವವನ್ನೇನು ಮಾಡುವುದು? ಅನೇಕ ಬಾರಿ ನಿಗೊಡದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯವೆ, ಹಂಡಿ, ನಾಯಿ, ಭಿಲ್ಲಿ, ಕಾಂಡಾಲಿನಿ, ದಾಸಿ, ಕೆಮ್ಮೆಕಾರಿನಿ, ವೇರ್ಯೆಯರಗಳು ದಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕಭಾರಿ ಜನ್ಮಾರ್ಥಿ ಮಾಡಿರುವೆನು.

ಈ ಜಾತಿಯಂತೂ ಪ್ರಣ್ಯ-ಪಾಪಕರ್ಮದ ಫಲವಿದೆ ಅದು ರಸವಿತ್ತು ಉದುರಿ ಹೋಗುವುದು. ಜಾತಿ-ಕುಲದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಷ್ಟು ದಿವಸದ್ವಿದೆ? ಅದು ದರಿಂದ ಜಾತಿ-ಕುಲವನ್ನು ನಾಶಿಂಬಾದ ಕರ್ಮದ ಅಧಿನವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಉತ್ತಮ ಶೀಲಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷಮೆಧಾರಣಾಮಾಡುವಲ್ಲಿ, ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಪರೋಪಕಾರದಲ್ಲಿ ದಾನದಲ್ಲಿ, ವಿನಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪರ್ವತನೆ ಮಾಡಿ ಜಾತಿಯ ಉಚ್ಛರೆಯನ್ನು ಸಾಧಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜಾತಿಯ ಗರ್ವ ಮಾಡಿ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟರಾಗಿ ಹೋಗಬಾರದು.

ಃ) ಬಲಮದ- ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಗೆ ಬಲದ ಮದವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಗ್ರಿಯು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ ನಾನು ಆತ್ಮನು ಅನಂತಭಾರಿ ನಾರಣದ್ವೇನೆನೆ. ಆದರೆ ಕರ್ಮರೂಪದ ನನ್ನ ಪ್ರಬಲ ವೈಯಿ ನನ್ನ ಬಲವನ್ನು ನಷ್ಟಮಾಡಿ ಬಲವಿಲ್ಲದ ಏಕೇಂದ್ರಿಯ, ವಿಕಲತ್ರಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬಲವನ್ನು ಆಖ್ಯಾದಿತಗೊಳಿಸಿ ನನ್ನ ದರೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ಬಲರಹಿತ ಮಾಡಿದೆ, ನಾನು ಜಗತ್ತಿನ ಏಟುಗಳಿಂದ ದಬ್ಬಿ ಹೋಗಿರುವೆ, ತುಳುದು ಹೋಗಿರುವೆ, ಈಗ ಒಂದಿಷ್ಟ ವೀಯಾಂತರಾಯಕರ್ಮದ ಕ್ಷಯೋಪರಮಬಡೆದ್ದು. ಈ ಮನುಷ್ಯ ತರೀಕರದಲ್ಲಿ ತರುಣಾವಸ್ತೇಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಆತ್ಮಯಧಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಲವು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ.

ಈಗ ಈ ದೇಹದ ಆಧಾರದಿಂದ ಪರಾಧಿನ ಬಲದಿಂದ ನಾನು ತಪತ್ಯಯ್ಯ ಮಾಡಿ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿದನೆಂದರೆ ಬಲಪಡೆದುದರ ಸಾಧಕತೆಯಿದೆ. ಈ ಬಲವು ಪ್ರಾತ್ಸ್ವಾಗುವುದರಿಂದ ನಾನು ವ್ಯತೆ, ಉಪವಾಸ, ಶೀಲ, ಸಂಯಮ, ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ, ಕಾಯೋತ್ಸರ್ಗ ಮಾಡುವೆನು ಮತ್ತು ಕರ್ಮದ ಪ್ರಬಲ ಉದಯವಿದ್ದರೂ ಬಂದಿರುವ ಉಪಸರ್ಗ ಪರೀಷದ ಮಾದಲಾದಪ್ರಗಳಿಂದ ವಿಟಲಿತನಾಗಲಾರೆನು. ಹೋಗ-ದಾರಿದ್ರ್ಯ, ಮೌದಲಾದ ಕರ್ಮಗಳ ಪ್ರಹಾರವಿಂದ ಭಯಭೀತನಾಗಲಾರೆನು, ನಾನು ದೈಸ್ಯತೆಗೆ ಪ್ರಾತ್ಸ್ವಾಗದಿದ್ವರೆ ಈ ಬಲ ಪಡೆದುದರ ಸಾಧಕತೆಯಿದೆ.

ನಾನು ದೀನ, ದರಿದ್ರೀ, ಅಸಮರ್ಪಕ ದುರ್ವಾಚನಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೂಡ ಕ್ಷಮೆಯ ಧಾರಣ ಮಾಡಿದನೆಂದರೆ ನನ್ನ ಆತ್ಮನ ವಿಶುದ್ಧತೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ದುರ್ವಾಯ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿ ಕ್ರಮ-ಕ್ರಮದಿಂದ ಅನಂತ ವೀಯಾವನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವಿನಾರ್ಥಿ ಪದವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವೆನು ಮತ್ತು ನಾನು ಬಲವಂತನಾಗಿ ನಿಬಂಧಿತ ಧಾತ ಮಾಡಿದರೆ, ಅಸಮರ್ಪರ ಧನ, ಭೂಮಿ, ಸ್ತ್ರೀಯರ ದರಣ ಮಾಡಿದರೆ, ಅಪಮಾನ-ತಿರಾಸ್ಯಾರ ಮಾಡಿದನೆಂದರೆ ಸಿಂಹ-ಮುಂ-ಸರ್ವ ಮಾಡಲಾದ ದುಷ್ಪತಿಯಾಂಚಗಳ ಸಮಾನ ಇತರ ಜೀವರುಗಳ ಹಿಂಂದೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ನಾನು ಬಲ ಪಡೆದಂತಾಯಿತು; ಆದರ ಫಲವು ದೀರ್ಘಕಾಲದವರೆಗೆ ನರಕಗಳ ದುಃಹಿ, ತಿಯಾಂಚಗಳ ದುಃಹಿವನ್ನು ಭೋಗಿಸಿ ಅನಂತ ಕಾಲದವರೆಗೆ ನಿಗೊಡದಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕರು ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಬಲದ ಮದದ ಸಮಾನ ನನ್ನ ಆತ್ಮನ ಧಾತ ಮಾಡುವಂಧದ್ದು ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ.

ಃ) ಮುದ್ರಿಮದ :- ಜ್ಞಾನಿಗೆ ಮುದ್ರಿವಂದರೆ ಧನ ಸಂಪತ್ತು ಪಡೆದುದರ ಗರ್ವವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಗ್ರಿಯಂತೂ ಧನ ಮಾದಲಾದ ಪರಿಗ್ರಹವನ್ನು ಮಹಾ ಭಾರವಂದು ಮನ್ಮಿಶ್ವತಾನೆ. ನಾನು ಸಮಸ್ತ ಪರಿಗ್ರಹದ ಭಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನನ್ನ ಆತ್ಮ ಧನದ ಸಂಪತ್ತಿನ ಮಾಡುವಂಧ ವಿವರವು ಯಾವಾಗಬರುವುದೆಂದು ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಈ ಧನ ಪರಿಗ್ರಹದ ಭಾರವು ಮಹಾಬಂಧನವಿದ್ದು, ಅದು ರಾಗ-ದ್ವೇಷ, ಭಯ, ಸಂತಾಪ, ಹೋಕ, ವೈರ, ಹಾನಿ, ಮಾಡಂಭದ ಕಾರಣವಿದೆ; ಮದವನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುವಂಧಭಿದೆ, ದುಃಹಿರೂಪ ದುರ್ಗತಿಯ ಬೀಜವಿದೆ.

ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಕಥದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡ ಮುಕ್ಕಿಕವು ಅದರೊಳಗಿಂದ ಹೊರಬರಲು ಸಮರ್ಥವಿಲ್ಲ, ಕೆವರಿನಲ್ಲಿ ಮೋಹೋದ ವ್ಯಾಧಿಗೂಳ ಹೊರಗೆಬರುವಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥವಿಲ್ಲ, ಹೊಂಡದಲ್ಲಿ ಹೊರಳಿದ್ದ ಆನೆಯು ಹೊರ ಬರುವಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥವಿಲ್ಲ; ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಕೂಡ ಈ ಧನ, ಕುಟುಂಬ ಮೊದಲಾದವರುಗಳ ಜಾಲದೊಳಗಿಂದ ಹೊರಬರಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ; ಅದರೆ ಆಸ್ಕಿ, ರಾಗಾದಿಗಳ ಪ್ರಬುಲ ಉದಯವು ಪೂರ್ವೇನುವರು ಕಿಂತ ಬರುವುದರಿಂದ ವ್ಯಾಧಿಯವು ಕಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಅಪಮಾನ, ಭಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವಂಥ ಪರಿಗ್ರಹದ ಬಂಧನದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬರುವುದರ ಇಚ್ಛೆಯುಳ್ಳ ಸಮೃದ್ಧಿಯು ಪರಾಧೀನ, ವಿನಾಶರೀಲ, ದುಃಖರೂಪ ಸಂಪತ್ತಿಯ ಗರ್ವವನ್ನೊಂದೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ; ಇದರ ಸಂಯೋಗವಾಗುವುದರಿಂದ ಅಧಿಕ ಲಕ್ಷ್ಯನಿಸುತ್ತದೆ. ನಾನು ಸನ್ನಾಧೀನ, ಅವನಾತೀ, ಆಪ್ತಿಕ ಲಕ್ಷ್ಯಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಈ ಧೂಳನ ಸಮಾನವಾದ ಲಕ್ಷ್ಯಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ; ಇದರ ಸಮಾನವಾದ ನಿರ್ಜನ್ಯತೆಯು ಬೇರೆ ಯಾವುದಿದೆ, ಮತ್ತು ಹೀನತೆಯು ಬೇರೆ ಯಾವುದಿದೆ?

೨) ತಪಮದ :- ಸಮೃದ್ಧಿಗ್ರೀ ತಪದ ಮದವರುವುದಿಲ್ಲ, ಮದವಂತೂ ತಪದ ನಾಶ ಮಾಡುವಂಥಿದ್ದಿದೆ. ತಪದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಎಂಟು ಕರ್ಮಗಳ ರೂಪದ ರತ್ನಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿ ಪರಮಾತ್ಮ ಪದವನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತ ಮಾಡಿಕೊಂಡವರು ಧನ್ಯರಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾನು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಆಸ್ಕಿನಾಗಿ ಇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತೂಡಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಅಸಮರ್ಥನಿದ್ದೇನೆ, ಕಾಮಭಾವವನ್ನು ಜಯಿಸಿಲ್ಲ ನಿತ್ಯ, ಅಲಸ್ಕ, ಪ್ರಮಾದವನ್ನು ಜಯಿಸಿಲ್ಲ; ಇಚ್ಛೆಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥನಿಲ್ಲ, ರೀರಿರದಲ್ಲಿನ ಲಾಲಸೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಜೀವಂತವಿರುವ ಇಚ್ಛೆಯು ಅಲಸಿ ಹೋಗಿಲ್ಲ, ಸಾಯಂ ಭಯವು ದೂರವಾಗಿಲ್ಲ; ಸ್ತುತಿ-ನಿಂದೆಯಲ್ಲಿ ಲಾಭ-ಅಲಾಭದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಿತ ಭಾವವಾಗದವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ತಪವೆಂಫದು, ಯಾವ ಕೆಲಸದ್ದು? ಯಾವುದರಿಂದ ಕರ್ಮಕರ್ತುಗಳ ಉದಯವನ್ನು ಜಯಿಸಿ, ಮದಾತ್ಮ ದರೆಯಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು ಅದು ತಪವೆ. ಯಾರಿಗೆ ವೀರತಾಗತೆಯು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ ಅವರು ಧನ್ಯರಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತನಿರುವ ಸಮೃದ್ಧಿಗ್ರೀ ತಪದಮದವು ಹೇಗೆಿರುವುದು?

೩) ರೂಪದ ಮದ - ಸಮೃದ್ಧಿಗ್ರೀ ತರೀಕರಣೆಂದರೂದ ಗರ್ವವಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ. ಅವನು ತನ್ನ ರೂಪವಂತೂ ಜ್ಞಾನವಾಗಿ ಜ್ಞಾತಾದ್ವಾಷಿಜದ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಯಥಾರ್ಥ ಸ್ಥಾನವು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಕರ್ಮಮಯ ತರೀಕರದ ರೂಪ ನನ್ನ ರೂಪವಲ್ಲ, ಈ ದೇಹದ ರೂಪವು ಕ್ಷಣಿಕಣಿದಲ್ಲಿ ವಿನಾಶರೀಲವಿದೆ. ಒಂದು ದಿವಸ ಅನ್ನ-ನೀರು ಸ್ವಿಕರಿಸದಿದ್ದರೆ ಮಹಾವಿರೂಪವಾಗಿ ಕಾಣಲಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ ಈ ತರೀಕರದ ರೂಪ ಸಮಯ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯ ಬಂದುಬಿಟ್ಟರೆ ಅಭದ್ರ ಭಯಾನಕವಾಗಿ ಕಾಣತೋಡಗುವುದು. ರೋಗ-ದರಿದ್ರತೆ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಯಾರಿಗೂ ನೋಡಲು-ಸ್ವರ್ತಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಜ್ಞಾನಿಯು ಈ ರೂಪದ ಗರ್ವ ಮಾಡುವನು? ಇದಂತೂ ಬಂದೇ ಕ್ಷಣಿದಲ್ಲಿ ಕುರುಡಾಗಿ ಹೋಗುವುದು. ಕಿವುಡಾಗಿ ಹೋಗುವುದು, ಡೂಗ, ಹೆಳವ ದಕ್ಕಮುಖ, ವಕ್ಕಗ್ರೀವ, ಲಂಬೋದರೆ, ವಿದ್ರೂಪವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು. ಇದರ ನಿಯಮವೇನಿದೆ? ಇಲ್ಲಿ ರೂಪದ ಗರ್ವ ಮಾಡುವುದು ಮಹಾ ಅಸರ್ಥವಿದೆ.

ಸುಂದರ ರೂಪ ಪಡೆದು ಶೀಲವನ್ನು ಮಲನ ಮಾಡಬೇಡರಿ. ದುಃಖಿ, ದರಿದ್ರಿ, ಅಂಗಷ್ಟಿನ, ಕುರೂಪ, ಮಲನರನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರ ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಡರಿ. ದಯೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರಿ. ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಮಹಾಕುರೂಪ ಮನುಷ್ಯ, ತಿಯೂಂಟಕಗಳ ಮಹಾ ಅಭದ್ರ, ಭಯಂಕರ ರೂಪವನ್ನು ಅನೇಕ ಭಾರಿ ಪಡೆದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ರೂಪದ ಗರ್ವ ಮಾಡಬಾರದು.

ಈ ಎಂಟೂ ಮದಗಳು ಸಮೃದ್ಧಕರನವನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವಂಥವರುಗಳಿಂದ್ದು, ಇವುಗಳ ಸಂಸರ್ಗವು ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಹೂಡ ಆಗದ ಹಾಗೆ ನಿರಂತರ ಪ್ರವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿದೆ.

ಈಗ ಯಾವ ಪುರುಷರು ಮದೋನ್ಸ್ತರಾಗಿ ಅನ್ನ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾದ ನರ ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವರ ಮೋಷಗಳ ಉತ್ತರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುವಂಥ ಸೂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, -

ಸೈಯೇನ ಯೋಽನ್ನಾನ್ತೇತಿ ಧರ್ಮಸಾಧನ ಗರ್ವತಾರಯಃ ।

ಮೋಽತ್ತೇತಿ ಧರ್ಮಮಾತ್ರೀಯಂ ನ ಧರ್ಮೋ ಧಾರ್ಮಿಕೈಬಿಂದಾ ॥೨೬॥

ಅರ್ಥ :- ಯಾವನೋ ಓವರ ಪ್ರರುಷನು ಗರ್ವ ಮಾಡಿ ಧರ್ಮಧಾರಕರಾದ ಅನ್ಯಧರ್ಮಾತ್ಮೆ ಪ್ರರುಷರ ತಿರಸ್ಯಾರ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಅವನು ತನ್ನ ಧರ್ಮದ ತಿರಸ್ಯಾರವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಧರ್ಮತ್ವ ಪ್ರರುಷರಿಲ್ಲದ ಧರ್ಮವು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಯಾವನು ಜ್ಞಾನ, ಪೂಜೆ, ಧನ, ತಪ್, ಬರ್ತ್ಯುರ್, ರೂಪ್ ಮೊದಲಾದವರ್ಗಗಳ ಗರ್ವಮಾಡಿ ಧರ್ಮಾತ್ಮೆಯರುಗಳ ತಿರಸ್ಯಾರ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ತನ್ನ ಧರ್ಮದ ತಿರಸ್ಯಾರವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಧರ್ಮವಂತೂ ಓವರ ಪ್ರರುಷನ ಆಧಾರದಿಂದಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಪ್ರರುಷರಿಲ್ಲದ ಧರ್ಮವಂತೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಧನ, ಬರ್ತ್ಯುರ್, ಆಜ್ಞೆ-ಆದೇತದ ಮಹಾಮದವಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವನು ಮದದಿಂದ ಗರ್ವತನಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ ಅವನು ದೇವ - ಗುರು - ಧರ್ಮದ ವಿನಯವನ್ನು ಮರೆತು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಗರ್ವಾಷ್ಟು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಎಚಾರ ಮಾಡುವುದೇನಂದರೆ ಈ ಮಂದಿರವೆಂಫದೇನಿದೆ? ನಾನು ಬೇಕೆ ನವೀನ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವೆನು. ಇದು ಕೂಡ ನಮ್ಮಿಂದಲೇ ಕಟ್ಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯಾವ ತಪ್ಪಿತ್ಯಾಗಿಳಿದ್ದಾರೆ ಅವರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಆಧಿನಿಷಠಲ್ಯಿಂ ಭೋಜನ, ವಸ್ತುಪಡೆದು ಬೇವಂತವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಧರ್ಮವೂ ಕೂಡ ಧನ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಧನ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೇ ಭಗವಂತರ ಪೂಜೆ-ಪ್ರಭಾವನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಆವಜ್ಞೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅನೇಕ ಪಾಪಾಚರಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಯಾವುದೇ ಅಭಿಮಾನದ ಪರಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ದಾನ-ಪೂಜೆ-ಪ್ರಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ತೋಡಗಿಸಿ ತನ್ನನ್ನು ಧನ್ಯನೆಂದು ಮತ್ತು ಧರ್ಮಾತ್ಮನೆಂದು ಮನ್ಯಸುಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಧನ, ಆಜ್ಞೆ, ಬರ್ತ್ಯುರ್ ದ ಮದದಲ್ಲಿ ಕುರುಡನಾಗಿ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಧನವೇ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡದಿದೆಯಿಂದು ಮನ್ಯಸುಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಧನವಂತರ ಮನೆಗೆ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಜ್ಞಾನಿ, ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಾರಂಗತ, ಕವಿತೆ ಕಾವ್ಯ ರಚನೆವಂಥವರು ನಿತ್ಯವೂ ಬರುತ್ತಾರೆ. ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಧನವಂತರ ಮನೆಗೆ ತಾವಾಗಿಯೇ ಬಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಚತುರ ಕಲಾವಿದರು ದಿನಾಲು ಧನವಂತರ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಪೂಜೆ ಮಾಡುವಂಥವರು, ಪ್ರಭಾವನೆ ಮಾಡುವಂಥವರು, ಭಜನೆ ಮಾಡುವಂಥವರು ಹೀಗೆ ಅನೇಕರು ಧನವಂತರ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಉಪಾಸ, ವ್ರತ ಮೊದಲಾದುಮನ್ನು ಮಾಡುವಂಥ ತಾಗಿ ತಪ್ಸಿಗಳು ಧನವಂತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಭೋಜನ ಮಾಡಲು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಮಂತ್ರ, ತಂತ್ರ, ಜಪ ಮೊದಲಾದುಮನ್ನು ಧನವಂತ ಪ್ರರುಷರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಸಮಸ್ಯ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯ ಗುರುಗಳು ನಮ್ಮ ಧನದ ಆಧಿನಿಷಠಲ್ಯಿಂ ಇವೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಧನದಿಂದ ಬರ್ತ್ಯುರ್ ದಿಂದ ತಮ್ಮ ಆತ್ಮನನ್ನು ಉಪಾಸನೆಯಿಂದು ಮನ್ಯಸಿ ಕೃತಕೃತ್ಯನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಧರ್ಮಾತ್ಮರುಗಳ ಆವಜ್ಞೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಅತ್ಯಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಪರಮಾರ್ಥಿಗಳು, ಪರಮ ಸಂತೋಷಿಗಳು ಅದ ಜನರಸ್ಯಂತೂ ಆ ಗರ್ವಾಷ್ಟ ಪ್ರರುಷರು ನೋಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಸಂಪತ್ತ ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಲೋಕದ ಸಂಪತ್ತ ಕೂಡ ದುಃಖಿಪವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಪ್ರರುಷರು ಧನವಂತರ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಿಸಿದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಲ್ಲವೂ ಪ್ರಣಾಪ್ಯಭ್ಯರು ನಿರ್ಧಾಸಿಸಿದ್ದ ಗೃಹ - ಕುಟುಂಬದ ಪ್ರೋಫೆಸೆಯ ಬಂತೆಯಿಂದ ದುಃಖಿಗಳಾಗಿ ತಮ್ಮ ಗೌರವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಧನವಂತರ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ದಯೆಯುಳ್ಳವರು ಉಪಕಾರಿಗಳಿಂದು ತಿಳಿದು ಮತ್ತು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀತಿ ಹಾಗೂ ಧನ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಮಾಡುವ ಫಲ ಸ್ವೀಕರಿಸುವಂಥವನೆಂದು ತಿಳಿದು ಧನವಂತನ ಮನೆ ಬಗಿಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ; ಅದರೆ ಆ ಧನವಂತನು ಧನದ ಮದದಲ್ಲಿ ಕುರುಡನಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ, ಆ ಕಾರಣ ಆವಸಿಂದ ದಾನವಂತೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉಪಕಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ನಿರ್ದಯಿಯಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ನಮ್ಮ ಧನವನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಳಿ, ಧನವನ್ನು

ಹಾಳು ಮಾಡಬೇಡಿರಿಂದು ಮನ್ಯಮತ್ತೆ ಮರಗಾ ಹೊಂದಿ ಅತಿರಿಯ ಮಮತೆ ಕೃಪಣತೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ನರಕ-ತಿರ್ಯಂಚ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲದವರೆಗೆ ಪರಿಷ್ಠಿತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಈ ಧನ ಸಂಪತ್ತಿಯು ನಮ್ಮ ರೂಪವಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮದಿಲ್ಲ, ಯಾವುದೋ ಪ್ರಾರ್ಥಕೃತ ಪುಣ್ಯದ ಫಲವಿದೆ, ಆದರೆ ಇದು ವಿನಾಶಕ್ತಿಲವಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಯಾರು ಧನಸಂಪತ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಮದರಿಂದಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಈಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಈ ಸಂಪತ್ತಿಯಿಂದ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುವೆನು, ದರಿದ್ರ ಜನರ ದುಃಖವನ್ನು ಮಾರ ಮಾಡುವೆನು, ದಯೆ ಮಾಡಿ ದುಃಖ ಜೀವಗಳಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುವೆನು, ಜನಧರ್ಮದ ಶ್ರದ್ಧೆಯುಳ್ಳವರ - ಜ್ಞಾನಿಗಳ ನಿರ್ಧಾರತೆಯ ದುಃಖವನ್ನನಿವಾರಿಸಿ ಅವರನ್ನು ನಿರಾಕುಲ ಮಾಡುವೆನು. ಎಲ್ಲಾಜನರು ಧನವಂತರಲ್ಲಿ ಆಶೆಯಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ, ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾನು ನಿರ್ಧಾರನಿರ್ಮಿತಿದ್ದರೆ ನನ್ನಿಂದ ಯಾರು ಉಪಕಾರ ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದರು ?

ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ನನ್ನ ಮುಖ ಕರ್ಮವು ಫಲಿಸಿದೆ. ನನಗೆ ನನ್ನ ಆಶ್ರಿತರ ಪಾಲನೆ-ಪ್ರೋಷಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಬಾಲಕ-ವ್ಯಾದಿ-ರೋಗಿ-ಅನಾಥ-ಎಥರ್-ಅರ್ತಕೃತಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೇ ನಾನು ಧನ ಪ್ರಾಪ್ತ ಮಾಡಿದ್ದು ಸಫಲವಿದೆ. ಜನಧರ್ಮದ ಪರಿಪಾಟಿಯು ಅಧಿಕ ಕಾಲದವರೆಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಂಥ, ಜ್ಞಾನಾಭಾಷಾದ ಪರಂಪರೆಯು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಂಥ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿನಾನು ಧನತೊಡಿಸಿದೆನು. ನಿತ್ಯಪ್ರಾಜೀ, ಧ್ಯಾನ, ಅಧ್ಯಯನ, ತತ್ವ, ಶೀಲದಿಂದ ಜಗತ್ತಿನ ಉದ್ದಾರ ಮಾಡುವಂಥ ಕಾರ್ಯದ ಪ್ರವರ್ತನೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲ! ಇದು ಧನ ಪಡೆದುದರ ಫಲವಿದೆ, ಲಾಭವಿದೆ ಈ ಧನವನ್ನು ಪಡೋಪಕಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿದಿದರೆ ಅವಕ್ಷಾವಾಗಿ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು. ಈ ಸಂಪತ್ತು ಯಾರ ಜತೆಯಲ್ಲಾ ಎಂದೂ ಪರಲೋಕಕ್ಕೆ ಯೋಗಿಲ್ಲ. ದಾನ ಮಾಡದೆ ಈ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕೇವಲ ಪಾಪ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೇ ತೊಡಗಿಸಿದರೆ ದುಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಂಖಾರ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಖಿಸಿಬಿಡುವುದು.

ಈ ಸಂಪತ್ತು ಪಡೆದುದರ ಫಲವಂತೂ ದಾನಮಾಡುವುದೇ ಇದೆ. ಕೋಟಿಯಂತರ ಮನುಷ್ಯರು ಪ್ರಾರ್ಥಭರವಾಗಲ್ಲಿ ದಾನಕೂಡದಿರುವುದರಿಂದ ಇಂದು ಅವರು ಅನ್ನ ಬೇಡುತ್ತ ಮನೆ-ಮನೆ ಬಾಗಿಲು ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಮೊಟ್ಟಮೊಂದ ಅನ್ನ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಕರೀರ ಮುಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಬಟ್ಟೆಮಾರಕುತ್ತಿಲ್ಲ ದೀನ- ದರಿದ್ರರಾಗಿ ಇರರರ ಎಂಜಲಾನ್ನದ ಆಸ ಮಾಡುತ್ತ ತಿರುಗುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೆಲ್ಲವು ದಾನಕೂಡದಿರುವ ಹಾಗೂ ಕೃಪಣತೆಯ ಫಲವಿದೆ. ಮನುಷ್ಯರ ಹಾಗೂ ಪರಿಗಳ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದರೂ ಸೇವಕ ವ್ಯತೀ ಸ್ವಿಕರಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಮೊಟ್ಟೆ ಮಂಬುವುದಿಲ್ಲ; ದಾನ ಮಾಡಿದಲ್ಲದೆ ನನಗೆ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪತ್ತಿಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ದಾನದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಸಾಫ್ತ್ನಾಗಳಲ್ಲಿ ಧನ ತೊಡಗಿಸಿದರೇನೇ ಧನ ಪಡೆದುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಸಂಪತ್ತು ಸ್ತರನಂತರ ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜರ್ಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿದ್ದು ಬಿಡುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಉಪಕಾರದಲ್ಲಿ ಖಚಾದರೆ ಸಾಧ್ಯಕತೆಯಿದೆ, ಅಷ್ಟೇ ಮತ್ತು ಅದುವೇ ಸಂಪತ್ತಿಯು ನಮ್ಮದಿದೆ.

ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳೊಡನೆ ಸಮ್ಮಗ್ಂಟಿಯು ಯಾವಾಗಲೂ ಪರೋಪಕಾರದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಧನ ತೊಡಗಿಸಲು ತತ್ತ್ವರನಿರುತ್ತಾನೆ; ಉದ್ದಮತ್ತೆಲಿನಿರುತ್ತಾನೆ. ಧರ್ಮ ಶಬ್ದರು ಪರಿಗಂತ ಈ ಸಂಪತ್ತು ಗ್ರಹಣ ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ, ಮೋಹದಿಂದ ಕುರುಹು ಮಾಡಿಬಹುವಂಥದ್ದಿದೆ, ಆಶನನ್ನು ಮರೆಸಿಬಹುವಂಥದ್ದಿದೆ. ಸಮ್ಮಗ್ಂಟಿಯು ಇದರಲ್ಲಿ ತನ್ನನ ಮಾಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ, ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಬಾರಿತ್ತುಮೋಹದ ಉದಯವಿರುವುದರಿಂದ ರಾಗವಂತೂ ದೂರವಾಗಿಲ್ಲ ಅದರಿಂದ ಅನ್ನ ಜೀವಗಳ ಉಪಕಾರದಲ್ಲಿ ಅವಕ್ಷಾವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸುವುದು, ಅತ್ಯಂತ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಿದುವುದನ್ನು ಉತ್ತರ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಸತ್ಯ ಹೋಗುವಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದೇನು ಒಳೆಯದಾಗುವುದೆಂದು ವಿಚಾರಮಾಡಿ, ಪಾಪರಹಿತರಿದ್ದ ಜನರು ನಿರ್ಧಾರ, ರೋಗಿ, ದುಃಖ ಜನರನ್ನು ನೋಡಿ ಅವಕ್ಷಿಪ್ತಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಧನವಿತ್ತು ಅವರದು: ವಿಶಾರದ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮರ್ತಿಸುವಂಥ ಶಬ್ದಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಖಚಾದ ಮಾಡುವಂಥ ಜನರನ್ನು ನೋಡಿ ಅತ್ಯಂತ ಆಸಂದ ಮನ್ಯಮತ್ತಾರೆ; ಧರ್ಮಸಾಧನ ಮಾಡುವಂಥವರ ಜತೆ ಸಮುಲಿತರಾಗಿ ಧನದ ಭೋಗ

ಸಮ್ಮಗ್ರಹನ ಅಧಿಕಾರ

ಭೋಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಆನಂದಮನ್ವಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಸಂಪತ್ತು ಪ್ರಾಪ್ತವಾದುದರ ಫಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರು. ಮುಂದೆ ಪರಲ್ಯೋಕದಲ್ಲಿ ದೇವಗಳ ಸಂಪತ್ತು, ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಸಂಪತ್ತು ಕೂಡ ದಾನಿಗಳಿಗೇನೇ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ತಾಗ ಸಂಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಸಂಪತ್ತಿಯ ಸ್ಥರೂಪ ತೀಳಿಕೊಡುವಂಥ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,-

ಯದಿ ವಾಪನಿರೋಧೋಽನ್ಯ ಸಂಪದಾ ಕಿಂ ಪ್ರಯೋಜನಮ್ |

ಅಥ ವಾಪಾಸ್ತಪೋಽಸ್ಯಾಽನ್ಯ ಸಂಪದಾ ಕಿಂ ಪ್ರಯೋಜನಮ್ ॥೨೮॥

ಅಧ್ರ್ಯ : - ನನಗೆ ಜ್ಞಾನಾವರಣ ಮೊದಲಾದ ಆಶುಭ್ರಾಪ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಅಸ್ವವವಾಗುವುದು ನಿಂತು ಹೋಗಿದ್ದರೆ ತಾಗ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಎಷ್ಟು ಸಂಪತ್ತಿಯಿದೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕ ಸಂಪತ್ತಿಯು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದರಿಂದ ನನಗೇನು ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ ? ಮತ್ತು ನನಗೆ ಆ ಆಶುಭ್ರಾಪಕೃತಿಗಳ ಅಸ್ವವವಾಗುವುದು ಜಾರೀ ಇದೆ ಮತ್ತು ಸಂಪತ್ತಿಯೂ ಬರುತ್ತಿದೆಯಂದರೆ ಈ ನವೀನ ಬರುವಂಥ ಸಂಪತ್ತಿಯಿಂದ ನನಗೇನು ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಲಾಭವಿದೆಯೆಂದು ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಸ್ತಿಯು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಭಾವಾಧ್ರ್ಯ : - ಈ ಜೀವದ ತ್ಯಾಗರೂಪ, ಸಂಯುಕ್ತರೂಪ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಪಾಪದ ಅಸ್ವವವಾಗುವುದು ನಿಂತು ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಉಳಿದ ಆ ಇಂದಿಯ ವಿಷಯಗಳ ಸಂಪತ್ತು-ರಾಜ್ಯ ಬರ್ವಯರೂಪದ ಸಂಪತ್ತು ಬಂದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಆ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನದ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವುದು ? ಅಸ್ವವವು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದಂತೂ ನಿವಾರಣ ಸಂಪತ್ತು ಅಹಮಿಂದ್ರ ಲೋಕದ ಸಂಪತ್ತು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತುಳ್ಳಧಾರಣ ಸಮಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ತುಂಬಿದ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂಗಂರೂಪಾದ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ ? ಬಂದು ವೇಳೆ ಈ ಜೀವದ ತ್ಯಾಗರೂಪ, ಸಂಯುಕ್ತರೂಪದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಪಾಪದ ಅಸ್ವವವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾಮದ ಸಂಪತ್ತು ದೂಡ್ಯ ವಿಭಾಗಿಯಿದೆ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಯ ಯಿದೆ.

ಅನ್ಯಾಯ, ಅನೀತಿ, ಕರ್ತವ್ಯ, ಮೋಕ್ಷ, ಕಳ್ಳಬ್ರಹ್ಮ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಮಾಡಿ ನನಗೆ ಪಾಪದ ಅಸ್ವವವು ನಿರಂತರ ಆಗುತ್ತಿರೆ ಮತ್ತು ಒಂದಿಷ್ಟು ಅಧಿಕ ಸಂಪತ್ತು ಪ್ರಾಪ್ತವಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನದ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವುದು ? ಕೂಡಲೆ ಸತ್ಯ ಅಂತಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ನರಕದ ನಾರಕಿಯಾಗಿ ಇಸ್ತುತಾಳುವೆನೆ. ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಸ್ತಿಗಂತೂ ಪಾಪಕರ್ಮದ ಅಸ್ವವವಾಗುವುದರ ಭಯವಿದೆ. ಅವನಂತೂ ಪಾಪದ ಅಸ್ವವವು ನಿಂತು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೇನೇ ಮಹಾಸಂಪತ್ತಿನ ಲಾಭವೆಂದು ಮನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಸಂಪಾರದ ಸಂಪತ್ತೆಂತೂ ಪರಾಧೀನ ದುಃಖಿಯಾಗಿ ವಿದ್ವಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂದಾದರೂ ಲಾಭಾರ್ಥಿರಾಯ, ಭೋಗಾರ್ಥಿರಾಯ ಕರ್ಮದ ಕ್ಷಯೋಪರ್ವಮಂದಿಂದ ಸಂಪತ್ತು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಅದನ್ನು ಪರಾಧೀನ, ವಿನಾಶಕೀಲ, ಬಂಧ ಮಾಡಿಸುವಂಥದ್ದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆ ಸಂಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಲಿಪ್ತನಾಗಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಮಾನಂದ ಒಂದಿಷ್ಟು ವೇದನೆಯನ್ನು ಹಾಂತ ಮಾಡುವಂಥದ್ದೆಂದು ಮನ್ಸಿ ಉದಾಸೀನ ಭಾವದಿಂದ ಕಂಡ ದೈತ್ಯಧರದ ಸಮಾನವಾಗಿ ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ; ಅದರೆ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ತನ್ನ ಹಿತದೂಪವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದರ ಇಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಆರು ಅನಾಯತನದ ಸ್ಥರೂಪ : ಕುದೇವ, ಕುಸುರಿ, ಕುರಾಸ್ತದ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ಕುದೇವದ ಸೇವೆ ಮಾಡುವಂಥ, ಕುಸುರುವಿನ ಸೇವೆಮಾಡುವಂಥ ಮತ್ತು ಕುರಾಸ್ತವನ್ನೋದುವಂಥವನೆಂದು ಇವು ಆರು ಧರ್ಮದ ಆಯತನ ಎಂದರೆ ಸಾಫಾಗಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳಿಂದ ತಮ್ಮದು ಸ್ಥಳವೂ ಒಳ್ಳೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇವು ಆರೂ ಅನಾಯತನಗಳಿವೆ.

ಸಂಕ್ಷೇಪದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಸ್ಥರೂಪ : ಯಾರಲ್ಲಿ ಸರ್ವಜ್ಞತೆಯಿಲ್ಲ, ಯಾರು ಕಾಮೀ, ಕ್ಷೋಧೀ, ಚೋರರ ಹಾಗೂ ಜಾರರ ಪ್ರಮಾಣಿಕರಾದ್ದರೆ, ಯಾರು ಭೋಜನದ ಇಟ್ಟಕ್ಕಿರಿದ್ದಾರೆ, ಮಾಂಸದ ಭಕ್ತಕ್ಕಿರಿದ್ದಾರೆ, ಲೋಭಿಯಾದ್ದರೆ, ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಜೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಇಟ್ಟಕ್ಕಿರಿದ್ದಾರೆ, ಜೀವಗಳ ಸಂಪಾರ ಮಾಡುವಂಥವರಿದ್ದಾರೆ, ತಮ್ಮ ಭಕ್ತರ ಉಪಕಾರಕ ಹಾಗೂ ಅಭಕ್ತರ ವಿನಾಶಕಿರಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರನ್ನು ಬಹಳಷ್ಟು ಮೂಲಿಕಿಜನರು ದೇವರೆಂದು ಮನ್ಸಿ

ಪ್ರಾಚಿನತ್ವಾರೆ, ಅದರ ಅವರಲ್ಲಿ ದೇವತನವಿಲ್ಲ ಅವರಲ್ಲಿ ದೇವತನದ ಬುದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದು- ದೇವರೆಂದು ಮನಸ್ಸುವುದು ಮಿಥ್ಯೆಯಿದೆ. ಅವರು ದೇವತ್ವದ ಆಯತನಿಲ್ಲ.

ಯಾರು ವೃತ್ತ-ಸಂಯುಮದಿಂದರಿಂತ, ಅನೇಕ ಪಾಶಿಂದ ವೇಷದ ಧಾರಕರಿದ್ದಾರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ವೃತ್ತ-ತಾಗ್-ವಿಷ-ಅಧ್ಯಯನ-ಪರಿಗ್ರಹತಾಗ್ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ನೋಡಿ, ಮಂತ್ರ-ಜಂತ್ರ-ತಂತ್ರ ವಿಷ್ಟೆ, ಜೋತಿಷ್, ವೈದ್ಯಕ, ತಕುನವಿದ್ಯೆ ಮತ್ತು ಜಿನಾಜ್ಞೆಯ ಬಾಷ್ಯರಾದ ವೇಷಧಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಜ್ಯತನ - ಗುರುತನವನ್ನು ತಿಳಿಯಬಾರದು.

ದುಷ್ಪ ಮಿಥ್ಯಾರಾಸ್ತ್ರ ಒಂಬಯೆ ಪ್ರೋಫೆಕ ಅಪುಗಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಿತವಿಲ್ಲದಂಥ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಸಮೃಗ್ಂತರ್ವನದ ಆಯತನಗಳಲ್ಲ. ಕುದೇವ-ಕುಗುರು-ಕುರಾಸ್ತ್ರಗಳ ಸೇವನೆ ಮಾಡುವಂಥ, ಅವರ ಸೇವೆ-ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಕರ್ಮಾಣವಾಗುವುದೆಂದು ಮನಸ್ಸುವಂಥವರ ಷ್ಟರೆಂಬಯನ್ನು ಸಮೃಗ್ಂಜೀಯು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಮೃಗ್ಂತರ್ವನದ ಫಾತ ಮಾಡುವಂಥ ಮೂರು ಮೂರಳೆ, ಎಂಟು ಮುದ, ಎಂಟು ತಂಕಾದಿ ಮೋಷಗಳು, ಅರು ಅನಾಯತನಗಳಿಂದು ಈ ಇಪ್ಪತ್ತಿದ್ದು ಮೋಷಗಳ ತಾಗ ಮಾಡಿ ವೃಪಕಾರ ಸಮೃಗ್ಂತರ್ವನ ಧಾರೀ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಿಶ್ಚಯ ಸಮೃಗ್ಂತರ್ವನವನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವು. ಯಾವನಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತಿದ್ದು ಮೋಷರಹಿತ ಆತ್ಮನ ಶ್ರದ್ಧೆಯ ಭಾವವಿದೆ. ಅವನಿಗೇ ನಿಶ್ಚಯ ಸಮೃಗ್ಂತರ್ವನವಾಗುವ ನಿಯಮವಿದೆ. ಯಾವನಿಗೆ ಬಾಹ್ಯ ಮೋಷಗಳೇ ದೂರವಾಗಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಖದ್ದ ಸಮೃಗ್ಂತರ್ವನವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ:

ಆಗ ಸಮೃಕ್ತದ ಭೇದ ಮತ್ತು ಅದರ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಸಮೃಕ್ತ ದ ಭೇದ - ಸಮೃಕ್ತದಲ್ಲಿ ಉಪರಮಸಮೃಕ್ತ ಕ್ಷಯೋಪರಮಸಮೃಕ್ತ ಮತ್ತು ಕ್ಷಾಯಿಕ ಸಮೃಕ್ತವೆಂದು ಮೂರು ಪ್ರಕಾರವಿದೆ. ಸಂಸಾರೀ ಜೀವನಿಗೆ ಅನಾದೀ ಕಾಲದಿಂದ ಎಂಟು ಕರ್ಮಗಳ ಬಂಧನವಿದೆ. ಅಪುಗಳಲ್ಲಿ ದರ್ರನ ಮೋಹನೀಯ ಮತ್ತು ಚಾರಿತ್ರ ಮೋಹನೀಯವೆಂದು, ಮೋಹನೀಯ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಏರದು ಭೇದಗಳಿವೆ. ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮ ಸಮೃಗ್ಂತಾತ್ಮ ಮತ್ತು ಸಮೃಕ್ತವೆಂದು, ದರ್ರನಮೋಹನೀಯದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪ್ರಕೃತಿಗಳಿಂದ ಅನಂತಾನುಬಂಧಿ ಕೋಳಿ, ಅನಂತಾನುಬಂಧಿ ಮಾನ, ಅನಂತಾನುಬಂಧಿಮಾಯಿ, ಅನಂತಾನುಬಂಧಿ ಲೋಭವೆಂದು, ಚಾರಿತ್ರ ಮೋಹನೀಯ ದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಭೇದಗಳಿವೆ. ಒಂದೇ ಇವು ಏಳು ಪ್ರಕೃತಿಗಳು ಸಮೃಕ್ತ ದ ಫಾತಮಾಡುವಂಥವರ್ಗಳಿವೆ. ಈ ಏಳು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉಪರಮವಾಗುವುದರಿಂದ ಉಪರಮಸಮೃಕ್ತ ಕ್ಷಾಯಿತದೆ. ಇದೇ ಏಳು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಕ್ಷಯಿವಾಗುವುದರಿಂದ ಕ್ಷಾಯಿಕೋಪರಮವಾಗುವುದರಿಂದ ಸಮೃಕ್ತವ್ಯಾಗುತ್ತದೆ, ಇದರ ಉನ್ನಾಂದು ಹೆಸರು ಹೇದಕ ಸಮೃಕ್ತಪ್ರಾ ಇದೆ.

ಅನಾದಿ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿ ಜೀವನಿಗೆ ಮೊದಲು ಉಪರಮ ಸಮೃಕ್ತವೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಗೆ ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮಪ್ರಯೋಗಿ ಯಾವ ಸಮೃಕ್ತವ್ಯಾಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರಥಮೋಪರಮಸಮೃಕ್ತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಉಪರಮ ಶ್ರೀಜಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಯೋಪರಮವಾಸಮೃಕ್ತದ ಸಂತರ ಯಾವ ಉಪರಮಸಮೃಕ್ತವ್ಯಾಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ನಿಶ್ಚಯೋಪರಮ ಸಮೃಕ್ತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಆಗ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಗೆ ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮ ಗುಣಾಣದಿಂದ ಉಪರಮಸಮೃಕ್ತಪ್ರಯ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಶ್ರೀಲಬ್ಧಿಸಾರ ರಾಸ್ತ್ರದ ಆನುಸಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಮೃಕ್ತ ದ ಉತ್ಪತ್ತಿ - ಸಮೃಗ್ಂತರ್ವನವು ನಾಲ್ಕು ಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾದಿ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಹಾಗೂ ಸಾದಿ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಗೆ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ; ಅದರೆ ಸಂಭ್ರಂಗೇನೇ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದರೆ ಅಸಂಭ್ರಂಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ; ಪರಯಾರಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

ಉತ್ಸವವಾಗುತ್ತದೆ, ಅಪಯಾಪ್ತಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಂದಕಾಯಿಗೇನೇ ಉತ್ಸವವಾಗುತ್ತದೆ, ತೀವ್ರಕಷಾಯಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಭವ್ಯಕ್ಕೇನೇ ಉತ್ಸವವಾಗುತ್ತದೆ, ಅಭವ್ಯಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಗೂಡೋಪಗಳ ವಿಚಾರ ಸಹಿತ ಸಾಕಾರೋಪಯೋಗ ಆ ಜ್ಞಾನೋಪಯೋಗ ಯುಕ್ತಿಗೇ ಉತ್ಸವವಾಗುತ್ತದೆ ದರ್ಶನೋಪಯೋಗಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉತ್ಸವವಾಗುತ್ತದೆ, ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚೆತರಿರುವವರಿಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಬದನೆಯ ಕರಣಲಭ್ಯಿಯ ಉತ್ಸವವಾದ ಆ ಅನಿವೃತ್ತಿಕರಣ ಪರಿಣಾಮದ ಅಂತಿಮ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮೋಪರಮಸಮುಕ್ತ ಹಾಗುತ್ತದೆ.

ಒದು ಲಭ್ಯಗಳು - ಕ್ಷಯೋಪರಮಲಭ್ಯ ವಿಶುದ್ಧಿಲಭ್ಯ, ದೇಶನಾಲಭ್ಯ ಪ್ರಯೋಗ್ಯಲಭ್ಯ ಮತ್ತು ಕರಣಲಭ್ಯಿಯಂದು ಒದು ಪ್ರಕಾರದ ಲಭ್ಯಗಳವೆ. ಇವು ಒದೂ ಲಭ್ಯಗಳಾದಲ್ಲದೆ ಸಮುಕ್ತಪ್ರ ಉತ್ಸವವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇಪಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನ ನಾಲ್ಕು ಲಭ್ಯಗಳಂತೂ ಯಾವುದೇ ಸಂಸಾರೀ ಭವ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಭವ್ಯಕ್ಕೂ ಆಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ; ಅದರೆ ಕರಣಲಭ್ಯಿಯಂತೂ ಯಾರಿಗೆ ಸಮುಕ್ತಪ್ರಯಾಗೂ ಬಾರಿತ್ವಪ್ರಾಗಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದಿದೆ ಅವರಿಗೇ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಕ್ಷಯೋಪರಮಲಭ್ಯ - ಕ್ಷಯೋಪರಮಲಭ್ಯಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಗಮದೋಖ ಹೇಳಿರುವುದೇನಂದರೆ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಂಟೂ ಕರ್ಮಗಳೊಳಗಿಂದ ಜ್ಞಾನಾವರಣ ಮೊದಲಾದಕರ್ಮಗಳ ಸಮುಕ್ತ ಅಪ್ರತಸ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಅನುಭಾಗ ರಕ್ತಿಯು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಅನಂತಗುರುತ್ವ ಕುಂದುತ್ವ ಮುಂದೆ ಕ್ರಮದಿಂದ ಉದಯದಲ್ಲಿ ಬರತೊಡಗುವುದು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಯೋಪರಮಲಭ್ಯಯಾಯಿತಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ಸವ ಅನುಭಾಗದ ಅನಂತದ ಒಂದು ಭಾಗದಮ್ಮ ಆ ದೇಶಫಾತಿ ಸ್ವರ್ಥಾಕಾರಗಳ ಉದಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಉತ್ಸವ ಅನುಭಾಗದ (ಆ ಉಳಿದ) ಅನಂತ ಒಮ್ಮ ಭಾಗದಮ್ಮ ಆ ಸರ್ವಫಾತಿ ಸ್ವರ್ಥಾಕಾರಗಳ ಉದಯದ ಅಭಾವವನ್ನೇ ಕ್ಷಯಿಸಂದು ಹೇಳಿದೆ ಮತ್ತು ಆ ಸರ್ವಫಾತಿ ಸ್ವರ್ಥಾಕಾರಗಳ ಉದಯದ ಅವಸ್ಥೆಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರಿದಿದ್ದರೂ ಅಪಗಳ ಸತ್ತಾ ವಿದ್ಯಮಾನವಿದೆ ಅದನ್ನು ಉಪರಮವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇಂಥ ಸಂಯೋಗದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಕ್ಷಯೋಪರಮಲಭ್ಯಿಯಂದು ತಿಳಿಯುವುದು.

ವಿಶುದ್ಧಿಲಭ್ಯ - ಮೊದಲು ಯಾವ ಕ್ಷಯೋಪರಮಲಭ್ಯಯಾಗಿದೆ ಅದರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಉತ್ಸವವಾಗುವಂಥ ಜೀವಕ್ಕೆ ಸಾತಾವೇದನೀಯ ಮೊದಲಾದ ಮಂಭ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣವು ಧರ್ಮಾನುರಾಗರೂಪ ಶುಭ ಭಾವಗಳ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದು ಆದು ವಿಶುದ್ಧಿಲಭ್ಯಿಯಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವಾಗ ಅತುಭು ಕರ್ಮಗಳ ಸ್ವಾದ ಕೊಡುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಆಗ ಜೀವದ ಸಂಕ್ಷೇಪ ಪರಿಣಾಮಗಳೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ, ಆ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶುದ್ಧ ಪರಿಣಾಮಗಳ ವ್ಯಾಧಿಯಾಗುವುದು ಉಂಟಿದೇ ಇದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಎರಡನೆಯ ವಿಶುದ್ಧಿಲಭ್ಯ ಹೇಳಲಾಯಿತು.

ದೇಶನಾಲಭ್ಯ - ಆರು ದ್ರವ್ಯಗಳ ಹಾಗೂ ಒಂಭತ್ತು ಪದಾರ್ಥಗಳ ಉಪದೇಶ ಕೊಡುವಂಥ ಅರ್ಹಾಯಾ ಮೊದಲಾದವರು ಮೊರಕುವುದು, ಅವರಿಂದ ಉಪದೇಶದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಆ ಉಪದೇಶದ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಧಾರಣ ವಾಡುವುದು ಆದು ದೇಶನಾಲಭ್ಯಿಯಿದೆ. ನರಕಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಪದೇಶ ಕೊಡುವಂಥವರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಯಾವ ತತ್ತ್ವಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಧಾರಣ ಮಾಡಿತ್ತು ಅದರ ಸಂಸ್ಕಾರದ ಬಲದಿಂದ ಸಮುಗ್ರಹಣವು ಆಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಯೋಗ್ಯಲಭ್ಯ - ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಮೂದು ಲಭ್ಯಗಳಾದನೆ ಜೀವನು ಯಾವಾಗ ಸಮಯಕ್ಕೆ ವಿಶುದ್ಧತೆಯನ್ನು ವ್ಯಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಅಯುಕರ್ಮದ ಮೊರತಾಗಿ ಏಳೂ ಕರ್ಮಗಳ ಸ್ವಿತಿಯು ಅಂತಃಕೋಟಿಕೋಟಿ ಸಾಗರರೇಷ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆಗ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕರ್ಮಗಳ ಸ್ವಿತಿಯು ಉಳಿದಿತ್ತು,.. ಅದನ್ನು ಒಂದು ಕಾಂಡಕಾಂಡದಿಂದ ಭೇದಿಸುವುದು; ಪ್ರನಃ ಕಾಂಡಕಂದಿಂದಪ್ರಾಪ್ತ ದ್ರವ್ಯ (ಕರ್ಮಗಳ) ವನ್ನು ಬಾಕ ಉಳಿದ ಸ್ವಿತಿಯ ಬರಾಬರಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಈ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಘಾತಿಕರ್ಮಗಳ ಅನುಭಾಗ ಎಂದರೆ ರಸವು ದೇವದಾರು ಮತ್ತು ಲತಾ ರೂಪದಿಂದ

ತೇವೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ, ತೈಲ-ಅಸಿದ್ದೂಪದಿಂದ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಅಫಾತಿಕಮಾಗಳ ಅನುಭಾಗವು ಸಿಂಬಿ-ಕಾಂಬೀರರೂಪದಲ್ಲಿ ತೇವೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ, ವಿಷ-ಹಾಲಾಪಲರೂಪದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಮೊದಲು ಯಾವ ಅನುಭಾಗವಿತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಅನಂತದ ಭಾಗಕೊಟ್ಟಿ ಮೇಲೆ ಬಹುಭಾಗ ಪ್ರಮಾಣ ಅನುಭಾಗವನ್ನು ನಷ್ಟಿಸಿ ಬಾಕಿ ಉಳಿದ ಅನುಭಾಗವು (ಅನಂತದ ಒಂದು ಭಾಗವು) ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಪ್ರಾಚ್ಯಾಯ ಅದು ಪ್ರಾಯೋಗ್ಯಲಭ್ಯಾಯಿದೆ. ಇದು ಭವ್ಯ ಮತ್ತು ಅಭವ್ಯಗಳೇರರಿಗೂ ಆಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ.

ಸಂಕ್ಷೇಪ ಪರಿಸೂಮೀ ಸಂಜ್ಞೇ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ಪರ್ಯಾಪ್ತಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಸಂಭವಿಸುವುದು ಹಾಗೆ ಉತ್ಸಂಪ್ರಸಿಪ್ತಿ ಬಂಧಪುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಉತ್ಸಂಪ್ರಸಿಪ್ತಿ-ಅನುಭಾಗದ ಸತ್ತಾಪುಳ್ಳ ಜೀವನು ಪ್ರಥಮೋಪರ್ಯಾಪ್ತಮ ಸಮೃದ್ಧಿಸ್ತು ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕ್ವಿಪಕ ತೇವೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬಂಧವು ಸಂಭವಿದೆ ಅಂಥ ಪರಿಸೂಮಗಳ ವಿಶೇಷಿಸಿದ್ದಿ ಮತ್ತು ಜಾತಿಸ್ತು ಪ್ರದೇಶ-ಸ್ಪಿಟಿ-ಅನುಭಾಗದ ಸತ್ತಾ ಉಳಿದ ಮೇಲೂ ಪ್ರಥಮೋಪರ್ಯಾಪ್ತಮ ಸಮೃದ್ಧಿಸ್ತು ಪ್ರಾಚ್ಯಾಯಿಗಳು ಪ್ರಾಯೋಗ್ಯಲಭ್ಯಾಯ ಪ್ರಥಮ ಸಮಯದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸ್ತಿಯ ಸಂಖ್ಯಾತದ ಭಾಗ ಮಾತ್ರ (ಬರಾಬರಿ) ಅಂತೇಕೋಟುಕೋಟಿ ಸಾಗರ ಪ್ರಮಾಣ (ಬರಾಬರಿ) ಆಯುಕ್ತಮಾದ ಹೋರತಾಗಿ ಏಳು ಕರ್ಮಗಳ ಸ್ಪಿಟಿಬಂಧ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆ ಅಂತೇಕೋಟುಕೋಟಿಸಾಗರ (ಬರಾಬರಿ) ಸ್ಪಿಟಿಬಂಧದಿಂದ ಪಲ್ಲುದ ಸಂಖ್ಯಾತದ ಭಾಗ ಮಾತ್ರಕಿರಿಸಿಯಾಗುತ್ತ (ಬರಾಬರಿ ಕಡಿಮೆ) ಸ್ಪಿಟಿ ಬಂಧವು ಅಂತಮೂರ್ತಿಹೂತದವರಿಗೆ ಸಮಾನತೆಯ ಸಲುವಾಗಿ (ಒಂದೇ ಗತಿಯಿಂದ) ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಪ್ರನಃ ಅಂತಮೂರ್ತಿಹೂತದವರಿಗೆ ಪಲ್ಲುದ ಸಂಖ್ಯಾತದ ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತ ಸ್ಪಿಟಿಬಂಧ ಸಮಾನತೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ಕ್ರಮದಿಂದ ಸಂಖ್ಯಾತ ಸ್ಪಿಟಿಬಂಧದ ಅಪಸರಣಾ ಮಾಡಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ (ಒಂದು ಸೂರುಸಾಗರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಪಿಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಕ್ರಮದಿಂದ ಹಿಡಿನ ಕರ್ಮದಿಂದಲೂ ಭಿನ್ನವಾದ ಸೂರು ಸಾಗರ ಕಳಿದು ಹೋದ ಮೇಲೆ ಎರಡನೇ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಬಂದೂಂದು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಬಂಧ ಅಪಸರಣಾ ಸಾಫ್ತ್ವವಾಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಬಂಧ ಅಪಸರಣದ ಮೂವತ್ತೂಲ್ಕು ಸಾಫ್ತ್ವಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ್ಮಾತ್ರ ಅಥ ಒಂದು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ್ಮಾತ್ರ ಸೂರು ಸಾಗರವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಏಳು ಸೂರು ಮತ್ತು ಎಂಟು ಸೂರು ಸಾಗರವೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು.

ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಬಂಧವು (ಪ್ರಾಯೋಗ್ಯದ) ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪ್ರಥಮೋಪರ್ಯಾಪ್ತಮ ಸಮೃದ್ಧಿಸ್ತು ಪಾಗುವವರಿಗೆ ಬಂಧವಾಗದಂಥ ಮೂವತ್ತೂಲ್ಕು ಬಂಧಾಪಸರಣಗಳಿವೆ. ಆ ಮೂವತ್ತೂಲ್ಕು ಬಂಧಾಪಸರಣಗಳ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕಥನವು ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ತಿಳಿದುಹೊಳ್ಳುವ ಇಚ್ಛೆಯಿದೆ ಅವರು ಲಬ್ಧಿಸಾರ ಗ್ರಂಥದಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರಾಯೋಗ್ಯಲಭ್ಯಾಯ ಕುರಿತೂ ವಿಶೇಷವನ್ನು ಅದೇ ಗ್ರಂಥದಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕರಣಲಭ್ಯಾಯ - ಈ ಕರಣಲಭ್ಯಾಯ ಭವ್ಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಗುತ್ತದೆ ಅಭವ್ಯರಿಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧಃಕರಣ, ಅಪ್ರಾರ್ಥಿಕರಣ, ಅನಿಪ್ರತ್ಯಿಕರಣವೆಂದು ಮೂರು ಕರಣಗಳಿವೆ. ಕಣಾಯಗಳ ಮಂಡಣೆಯಿಂದ ಆಗುವಂಥ ಆತ್ಮನ ವಿಶೇಷಿಕೂಪದ ಪರಿಸೂಮಗಳಿಗೆ ಕರಣವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಲಫು ಅಂತಮೂರ್ತಿಹೂತ ಪ್ರಮಾಣ ಕಾಲವಂತೂ ಅನಿಪ್ರತ್ಯಿಕರಣದಿದ್ದೆ. ಅದರಿಂದ ಸಂಖ್ಯಾತಗುಣತ ಕಾಲವು ಅಪ್ರಾರ್ಥಿಕರಣದಿದ್ದೆ, ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಸಂಖ್ಯಾತಗುಣತ ಕಾಲವು ಅಧಃಕರಣದಿದ್ದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾಲವು ಅಂತಮೂರ್ತಿಹೂತ ಪ್ರಮಾಣವೇ ಇದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಅಂತಮೂರ್ತಿಹೂತದಲ್ಲಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಭೇದಗಳಿವೆ.

ಈ ಅಥಃಪ್ರವ್ತಿಕರಣದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೂತ-ಭವಷ್ಯ-ವರ್ತಮಾನ ತ್ರಿಕಾಲವರ್ತಿ ಅನೇಕ ಜೀವಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪೂರ್ಣ ಇದೇ ಕರಣದ ವಿಶುದ್ಧರೂಪದ ಪರಿಸಾಮಗಳು ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಲೋಕಪ್ರಮಾಣವಿದೆ. ಆ ಪರಿಸಾಮಗಳು ಅಥಃಪ್ರವ್ತಿಕರಣದ ಎಷ್ಟು ಸಮಯವಿದೆ ಅಪ್ಯರಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ವ್ಯಾಧಿಯ ಅವೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿ ಸಮಯ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕರಣದ ಕೆಳಗಿನ ಸಮಯದ ಪರಿಸಾಮಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ವಿಶುದ್ಧತೆಯ ಮೇಲಿನ ಸಮಯವರ್ತಿ ಯಾವುದೇ ಅನ್ನ ಜೀವದ ಪರಿಸಾಮಗಳ ಸಮಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ (ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ) ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಹೆಸರು ಅಂಥಃಪ್ರವ್ತಿಕರಣವಿದೆ. ಇದರ ಪರಿಸಾಮಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ವಿಶುದ್ಧತೆಯ ಕುರಿತು ಲೌಕಿಕ ದೃಷ್ಟಾಂತ ಅಲೌಕಿಕ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಗೊಮ್ಮಣಿಸಾರ ಹಾಗೂ ಲಬ್ಧಿಸಾಗರದಲ್ಲಿವೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಎರೇಡೆ ತಿಳಿಯುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ವೇಗೆ ಬರಿಯುವುದು. ಬರಿದರೆ ಗ್ರಂಥವು ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತಾರವಾಗುವುದು.

ಅಥಃಪ್ರವ್ತಿಕರಣದ ಪರಿಸಾಮಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಅವಶ್ಯಕಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ೧) ಪ್ರತಿಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅನಂತಗುಣತ ವಿಶುದ್ಧತೆಯ ವ್ಯಾಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ೨) ಸ್ವಿಂಧದ ಅಪಂತರಣವಾಗುತ್ತದೆ; ಮೊದಲು ಎಷ್ಟುಸ್ವಿಂಧ ಕುರಿತು ಕರ್ಮಗಳ ಸ್ವಿಂಧವಾಗುತ್ತದೆ ಅದರಿಂದ ಕುಂದುತ್ತ - ಕುಂದುತ್ತ ಸ್ವಿಂಧ ಮಾಡುತ್ತದೆ; ೩) ಸಾತಾವೇದನೀಯದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪ್ರತಿಸಮಯ ಪ್ರಕರ್ಷ ಕರ್ಮಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಅನಂತಗುಣತ ವ್ಯಾಧಿಸ್ತು ಬೆಲ್ಲ, ಕಾಕಂಬಿ, ಸಕ್ಕರೆ, ಅಮೃತದ ಸಮಾನ ನಾಲ್ಕುಕಾರದ ಅನುಭಾಗ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ೪) ಅಂತಾವೇದನೀಯ ಮೊದಲಾದ ಕರ್ಮ ಪ್ರಕೃತಿಗಳು ಪ್ರತಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅನಂತಗುಣತ ಕಳಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ನಿಂಬ, ಕಾಂಚೀರದ ಸಮಾನ ಎರಡು ಪ್ರಕಾರದ ಅನುಭಾಗ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ; ಏಷ, ಹಾಲಾಡಲ ರೂಪವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅಥಃಪ್ರವ್ತಿಕರಣದ ಪರಿಸಾಮಗಳಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಅವಶ್ಯಕಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಅಥಃಪ್ರವ್ತಿಕರಣದ ಅಂತಮೂರ್ಚಾರ್ತಕಾಲವು ಕೆಳದ ಮೇಲೆ ಅಪ್ರಾರ್ಥಕರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಥಃಪ್ರವ್ತಿಕರಣದ ಪರಿಸಾಮಗಳಿಂದ ಅಪ್ರಾರ್ಥಕರಣದ ಪರಿಸಾಮಗಳು ಸಂಖ್ಯಾತಲೋಕಗುಣತವಿದೆ, ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಅನೇಕ ಜೀವಗಳ ಅವೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಜೀವದ ಅವೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಪರಿಸಾಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಜೀವದ ಅವೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸಮಯ ಅಪ್ರಾರ್ಥಕರಣದ ಅಂತಮೂರ್ಚಾರ್ತಕಾಲದ ಕಾಲಗಳವೆ ಅಷ್ಟು ಪರಿಸಾಮಗಳಿದೆ. ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಅಥಃಪ್ರವ್ತಿಕರಣದ್ದು ಕೂಡ ಒಂದು ಜೀವಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರಿಸಾಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಜೀವಗಳ ಅವೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಒಂದು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಪರಿಸಾಮಗಳಿವೆ.

ಆ ಅಪ್ರಾರ್ಥಕರಣದ ಪರಿಸಾಮಗಳು ಕೂಡ ಪ್ರತಿ ಸಮಯ ಸಮಾನವ್ಯಾಧಿಯಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಅಪ್ರಾರ್ಥಕರಣದ ಪರಿಸಾಮಗಳು ಕೆಳಗಿನ ಸಮಯವರ್ತಿ ಪರಿಸಾಮಗಳ ಸಮಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮೊದಲ ಸಮಯದ ಉತ್ಪಾದ್ವಿಫಿತವಿಶುದ್ಧತೆಯಿಂದ ಎರಡನೇ ಸಮಯದ ಜಫ್ಣಸ್ಯ ವಿಶುದ್ಧತೆಯೂ ಅನಂತಗುಣತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಈ ಪ್ರಕಾರದ ಪರಿಸಾಮಗಳ ಅಪ್ರಾರ್ಥತೆಯಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಎರಡನೇಯ ಕರಣದ ಹೆಸರು ಅಪ್ರಾರ್ಥಕರಣವಿದೆ.

ಅಪ್ರಾರ್ಥಕರಣದ ಪ್ರಥಮ ಸಮಯದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಅಂತಿಮ ಸಮಯದವರೆಗೆ ತಮ್ಮ ಜಫ್ಣಸ್ಯದಿಂದ ತಮ್ಮ ಉತ್ಪಾದ್ವಿಫಿತವಾಗೂ ಹಿಡಿಸ ಸಮಯದ ಉತ್ಪಾದ್ವಿಫಿಂದ ಮುಂದಿನ ಸಮಯದ ಜಫ್ಣಸ್ಯ ಪರಿಸಾಮಗಳು ಕ್ರಮಕ್ರಮದಿಂದ ಅನಂತಗುಣತ ವಿಶುದ್ಧತೆಯ ಕುರಿತು ಸರ್ವಾದ ಗಿತಿಯ ಸಮಾನ ತಿಳಿಯುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ಅನುಕ್ರಮಿಸ್ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಅಪ್ರಾರ್ಥಕರಣದ ಮೊದಲ ಸಮಯದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಮೃದ್ಧ ಮೋದನೀಯ-ಮಿತ್ರ ಮೋದನೀಯದ ಪ್ರಾರ್ಥಕಾಲವು ಆದರಲ್ಲಿ ಗುಣಸಂಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿ ಮಿಥಾತ್ವಸ್ವ ಸಮೃದ್ಧ ಮೋದನೀಯ-ಮಿತ್ರ ಮೋದನೀಯ ರೂಪವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾಲದ ಅಂತಿಮ ಸಮಯದವರೆಗೂ ಗುಣಸ್ವರ್ಚಣ, ೨) ಸ್ವಿಂಧಿಂದನ, ೩) ಅನುಭಾಗವಿಂದನವೆಂದು ಇವು ನಾಲ್ಕು ಅವಶ್ಯಕಗಳಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಥಃಕರಣದ ಮೊದಲ ಸಮಯದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಆ ಗುಣಸಂಕ್ರಮಣವು ಶ್ರಾಗಾವಾಗುವ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಶಿತ್ತ-ಬಂಧ-ಅಪರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಯೋಗ್ಯಲಭ್ಯಾಯಿಂದಲೇ ಶಿತ್ತಿಬಂಧ-ಅಪರಣದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಯೋಗಾತ್ಮಿಕ್ಯಾದ್ವರೂ ಪ್ರಾಯೋಗ್ಯಲಭ್ಯಾಯಿಳ್ಳಿ ಜೀವಕ್ಕೆ ಸಮುಕ್ತ ವ್ಯಾಗುವ ಅನವಸ್ಥಿತೆಯಿದೆ, ನಿಯಮವಿಲ್ಲ, ಅದುದರಿಂದ ಆ ಶಿತ್ತಿಬಂಧ-ಅಪರಣವನ್ನು ಗುಣಸೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ (ಆದಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ). ಶಿತ್ತಿಬಂಧ-ಅಪರಣದ ಕಾಲ ಮತ್ತು ಶಿತ್ತಿಕಾಂಡಕೊತ್ತರಣದ ಕಾಲ ಇವರಡೂ ಸಮಾನವೇ ಅಂತರ್ಮೂರ್ಹೂರ್ತಾ ಮಾತ್ರದ್ದು ಇವೆ.

೧) ಮೊದಲು ಕಟ್ಟಿದ ಸತ್ತಾದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮ ಪರಮಾಣುಗಳ ರೂಪದ ದ್ರವ್ಯದೇಖಗಿಂದ ಬೇರೆಟ್ಟಿನ್ನು ಆ ದ್ರವ್ಯವು ಗುಣಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಸುವುದರಿಂದ ಗುಣಶ್ರೇಣಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಗುಣತ ಕ್ರಮದಿಂದ ಯಾವ ಪಂಕ್ತಿಬದ್ಧ ನಿರ್ಜರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಗುಣಶ್ರೇಣಿ ನಿರ್ಜರೆಯಿಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

೨) ಪ್ರತಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗುಣಾಕಾರದ ಅನುಕ್ರಮದಿಂದ ಎವಕ್ಷಿತ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಪರಮಾಣುಗಳು ಬದಲಾಗಿ ಬೇರೆ ಪ್ರಕೃತಿರೂಪವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು ಅದು ಗುಣಸಂಕ್ರಮಣವಿದೆ.

೩.) ಮೊದಲು ಕಟ್ಟಿದ ಸತ್ತಾದಲ್ಲಿ ಇರುವಂಧ ಕರ್ಮಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಶಿತ್ತಿಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು ಅದು ಶಿತ್ತಿ ವಿಂದಸನವಿದೆ.

೪) ಮೊದಲು ಕಟ್ಟಿದ ಸತ್ತಾದಲ್ಲಿ ಇರುವಂಧ ಅಶುಭಕರ್ಮ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಅನುಭಾಗದ ಕುಂದುವಿಕೆಯು ಅದು ಅನುಭಾಗ ವಿಂದಸನವಿದೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಈ ನಾಲ್ಕು ಕಾರ್ಯಗಳು ಅಪೂರ್ವಕರಣದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಆಗುತ್ತವೆ. ಅಪೂರ್ವಕರಣದ ಪ್ರಥಮ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರತಿಸ್ತ-ಅಪ್ರತಿಸ್ತ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಯಾವ ಅನುಭಾಗಸತ್ಯಾದೆ ಅದರಿಂದ ಅಪೂರ್ವಕರಣದ ಅಂತಿಮ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅದರ ಪ್ರತಿಸ್ತ ಪ್ರಕೃತಿಗಳದ್ದು ಅನಂತಗುಣತ ಹೆಚ್ಚು ಮತ್ತು ಅಪ್ರತಿಸ್ತ ಪ್ರಕೃತಿಗಳದ್ದು ಅನಂತ ಗುಣತ ಕುಂದುವಿಕೆ ಅನುಭಾಗ ಸತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಸಮಯ ಅನಂತಗುಣತ ವಿಶುದ್ಧತೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಸ್ತ ಪ್ರಕೃತಿಗಳದ್ದು ಅನಂತಗುಣತ ಹಾಗೂ ಅನುಭಾಗ ಕಾಂಡಕದ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯದ ಕಾರಣ ಅಪ್ರತಿಸ್ತ ಪ್ರಕೃತಿಗಳದ್ದು ಅನಂತದ ಭಾಗ ಅನುಭಾಗವು ಅಂತಿಮ ಸಮಯಂದಲಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ.

ಈ ಶಿತ್ತಿವಿಂದಸನ ಮೊದಲಾದವುಗಳಾಗುವ ವಿಧಾನದ ಕಥನವನ್ನು ವಿಸ್ತಾರಪೂರ್ವಕ ಲಭ್ಯಸಾರ ಗ್ರಂಥದಿಂದ ತಿಳಿಯುವುದು. ಇಲ್ಲಿಯಂತೂ ಪ್ರಕರಣವರದಿಂದ ಸಂಕ್ಷೇಪದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಅಪೂರ್ವಕರಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾದ ಶಿತ್ತಿವಿಂದಸನ ಮೊದಲಾದ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಅನಿವೃತ್ತಿಕರಣದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಆಗುತ್ತವೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಸಮಯದತ್ತಿಯಾದ ಅನೇಕ ಜೀವಗಳ ಪರಿಸಾಮಗಳು ಸಮಾನವೇ ಆಗುತ್ತವೆಂದು ತೆಲಿಯುವುದು ಏಕಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಅನಿವೃತ್ತಿಕರಣದ ಅಂತರ್ಮೂರ್ತಾರ್ಥದ ಸಮಯಗಳವೇ ಅಷ್ಟೇ ಅನಿವೃತ್ತಿಕರಣದ ಪರಿಸಾಮಗಳವೇ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯಾಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಂದೇ ಪರಿಸಾಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಶಿತ್ತಿವಿಂದಸನ ಮತ್ತು ಅನುಭಾಗವಿಂದಸನ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಪ್ರಾರಂಭವಿದೆ ಅದು ಬೇರೆಯಾವುದೇ ಅನುಪಾತದ ಅನುಸಾರವೇ. ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಪೂರ್ವಕರಣದ ಸಂಬಂಧಿಯಾದ ಶಿತ್ತಿವಿಂದಸನ ಮೊದಲಾದವಂತೂ ಅಪೂರ್ವಕರಣದ ಅಂತಿಮ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಸಮಾಪ್ತವಾಗಿ ಹೋಗಿರುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅಂತರಕರಣದ ವಿಧಿಯನ್ನೂ ಹೇಳಿದೆ ಅದನ್ನು ಲಭ್ಯಸಾರ ಗ್ರಂಥದಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಉಪಕರ್ಮ ಸಮೃದ್ಧಿ - ಅನಿವೃತ್ತಿಕರಣದ ಅಂತಿಮ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದರ್ಕನವೋಹನೀಯ ಹಾಗೂ ಅನಂತಾನುಭಂಧಿ ನಾಲ್ಕುಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಪ್ರಕೃತಿ, ಪ್ರದೇಶ, ಶಿತ್ತಿ, ಅನುಭಾಗದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗುವ ಯೋಗ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ದೂಪದ ಉಪಕರ್ಮವಾಗುವುದರಿಂದ ತತ್ತ್ವಾರ್ಥಗಳ ಶ್ರದ್ಧೆಯರೂಪದ (ನಿಶ್ಚಯ) ಸಮೃದ್ಧಿನ